

MÅL OCH BUDGET 2021–2023

Det här är mål och budget

Mål och budget är Nacka kommuns främsta styrdokument. Det beskriver bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad Nacka-borna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på checkar, taxor och avgifter samt hur resurser ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Den innehåller både drift- och investeringsbudget.

Styrdokumentet mål och budget lägger fast resursfördelningen mellan nämnderna och anger inriktningen för verksamheterna de tre kommande åren.

Utgångspunkterna för nämndernas förslag till mål och budget för åren 2021-2023 togs fram i juni 2020 av kommunstyrelsen. Nämnderna har under året gjort prognoser för de kommande åren. Det kan handla om antalet kommuninvånare, bostäder som ska byggas, barn i förskola och skola eller äldre personer som behöver stöd. Prognoserna används för att beräkna kommunens kommande intäkter och kostnader.

Med utgångspunkt i prognoser och ekonomiska ramar, har nämnderna kommit med förslag till kommunfullmäktige. Förslagen omfattar resursfördelning, fokusområden och resultatindikatorer för nämndernas respektive verksamheter.

Alliansen i Nacka har, utifrån nämndernas förslag tagit fram ett samlat förslag till kommunfullmäktige på mål och budget för perioden 2021–2023 för Nacka kommun.

Innehållsförteckning

Förslag till särskilda beslut	3
Alliansmajoritetens inledning	8
Så styrs Nacka kommun	11
Förutsättningar inför 2021–2023	14
Förslag till budget 2021	23
Nämndernas mål och budget	32
Kommunstyrelsen	32
Arbets- och företagsnämnden	39
Fritidsnämnden	42
Kulturnämnden	44
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	47
Natur- och trafiknämnden	50
Socialnämnden	54
Utbildningsnämnden	57
Äldrenämnden	59
Överförmyndarnämnden	62

Förslag till särskilda beslut

Övergripande

- 1) Skattesatsen för år 2021 fastställs till 18:23, en sänkning med 20 öre.
- 2) Kommunfullmäktige noterar Majoritetsprogram för 2019–2022 enligt bilaga 7.
- 3) Partierna i fullmäktige erhåller grundstöd för kanslistöd och politiska sekreterare och månadsarvode till kommunal- och oppositionsråd fastställs enligt bilaga 6.
- 4) Arvoden till förtroendevalda, såväl sammanträdesarvoden som fasta årsarvoden och ersättning för barn tillsyn, fastställs enligt bilaga 6.
- 5) Kommunfullmäktige fastställer nytt arvode för jourtjänstgöring och uttryckning inom socialnämnden enligt bilaga 6:
- 6) Kommunfullmäktige antar, med anledning av det nya arvodet i punkten 5, ett reviderat reglemente för förtroendevalda som anger en rätt till jourersättning enligt bilaga 8
- 7) Kommunfullmäktige fastställer följande finansiella mål. Resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten, investeringar inom stadsutvecklingen ska vara självfinansierade över en femårsperiod, övriga investeringar ska årligen vara självfinansierad till 50 procent och soliditeten ska stärkas under perioden.
- 8) Kommunfullmäktige fastställer en sänkning av internräntan från 1,75 procent till 1,5 procent.
- 9) Kommunfullmäktige noterar att ny hyresmodell fastställdes vid kommunfullmäktiges sammanträde den 14 september 2020, §226, KFKS 2020/388
- 10) Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg avseende personal upp till 65 års ålder för Valfärd samhällsservice till 38,93 procent, för Valfärd skola till 43,30 procent och för övrig personal till 46,84 procent. För personal över 65 år fastställs personalomkostnadspålägget till 15,81 procent.
- 11) Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att fatta beslut om eventuell förändring av personalomkostnadspålägget i samband med beslut av riksdagen angående sänkta arbetsgivaravgifter för unga 19-23 år.
- 12) För Nacka energi AB fastställer kommunfullmäktige kravet på utdelning till 26,8 miljoner kronor. Nacka stadshus AB erhåller utdelning och betalar till Nacka kommun.
- 13) För Nacka vatten och avfall AB fastställer kommunfullmäktige ersättningen för koncerngemensamma kostnader till 2 miljoner kronor.
- 14) Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 2,5 miljarder kronor år 2022 (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet. Fördelat enligt följande:
 - Lånetak för kommunen 1 007 miljoner kronor.
 - Lånetak för Nacka stadshus AB 314 miljoner kronor, varav 221 miljoner kronor lånas vidare till Nacka vatten och avfall AB
 - Lånetak för Nacka vatten och avfall AB på 1 400 miljoner kronor, varav 221 miljoner via Nacka stadshus AB
- 15) Kommunfullmäktige fastställer följande låneramsavgift:
 - för Nacka stadshus AB 411 000 kronor. Nacka stadshus AB ska betala dessa till kommunen. Av denna låneramsavgift avser 289 000 kronor Nacka vatten och avfall AB, vilken Nacka vatten och avfall AB

- därmed ska betala Nacka stadshus AB.
- för Nacka vatten och avfall AB på 1 542 000 kronor. Låneramsavgiften ska betalas till kommunen.
- 16) Kommunfullmäktige noterar att räntegrunden beslutas av kommunstyrelsen enligt reglemente för medelsförvaltning.
- 17) Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag ett räntepåslag på bolagets lån, enligt följande
- För Nacka stadshus AB ett räntepåslag på 39 punkter (0,39 procentenheter)
 - För Nacka vatten och avfall AB ett räntepåslag på 66 punkter (0,66 procentenheter) för lån som bolaget upptar hos kommunen och hos Nacka stadshus AB.
 - För Nacka energi AB ett räntepåslag på 21 punkter (0,21 procentenheter) för lån som bolaget upptar hos kommunen och hos Nacka stadshus AB.
- 18) Kommunfullmäktige fastställer för bolagen att den rörliga räntan på kommunkoncernkontot motsvarar vad kommunen betalar/erhåller i ränta samt följande checkkreditlimer:
- För Nacka stadshus AB en checkkredit upp till och med 10 miljoner kronor.
 - För Nacka vatten och avfall AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.
 - För Nacka energi AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor.
- 19) Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna Va-taxa enligt bilaga 3.
- 20) Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna avfallstaxa enligt bilaga 3
- 21) Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka energi AB föreslagna nätavgifter enligt bilaga 3

Kommunstyrelsen

- 22) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kommunstyrelsen, samt resultatindikatorer för kommunstyrelsen enligt bilaga 1.
- 23) Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för välfärd skola till 10,7 miljoner kronor och för välfärd samhällsservice till 10,0 miljoner kronor.
- 24) Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för enheten för fastighetsförvaltning till 20 miljoner kronor.
- 25) Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen följande särskilda uppdrag under 2021:
- i) Genomföra en bred undersökning av Nackaföretagens uppfattning om att vara verksamma i Nacka samt om åtgärder de anser behöver vidtas för att företagsklimatet ska bli bättre och att de kan bli mer välmående och anställa fler medarbetare.
 - ii) Utredda förutsättningarna för solceller och laddstolpar på flera av kommunens fastigheter och återkomma med en plan för hur en utbyggnad ska kunna gå till och ekonomin för detta.
 - iii) Skyndsamt åtgärda de brister som finns på elevtoaletter och i omklädningsrum i skolorna.
 - iv) Utveckla arbetet med befolkningsprognoserna så att underlaget blir mer träffsäkert i att bedöma framtida behov av förskola, skola och äldreomsorg.
 - v) Via det brottsförebyggande rådet (BRÅ) samordna kommunens insatser med brottsförebyggande och trygghets- skapande arbete i den fysiska miljön.

Arbets- och företagsnämnden

- 26) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, arbets- och företagsnämnden, samt resultatindikatorer för arbets- och företagsnämnden enligt bilaga 1.
- 27) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp enligt bilaga 2.

Fritidsnämnden

- 28) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, fritidsnämnden, samt resultatindikatorer för fritidsnämnden enligt bilaga 1.
- 29) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt bilaga 3.
- 30) Kommunfullmäktige fastställer fritidsnämndens timtaxor för upplåtelse av sporthallar och gymnastiksalar på dagtid enligt bilaga 3
- 31) Kommunfullmäktige fastställer fritidsnämndens avgifter för kolloverksamhet enligt bilaga 3.
- 32) Kommunfullmäktige fastställer fritidsnämndens avgifter för daglägerverksamhet enligt bilaga 3
- 33) Kommunfullmäktige bemyndigar fritidsnämnden att från och med 2021 fastställa:
- avgifter och taxor för nyttjande av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar inom fritidsnämndens ansvarsområde
 - avgifter för dagläger- och kolloverksamhet inom nämndens ansvarsområde

Kulturnämnden

- 34) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, kulturnämnden, samt resultatindikatorer för kulturnämnden enligt bilaga 1.
- 35) Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga 2.
- 36) Kommunfullmäktige fastställer kulturpeng för 2021 till 283 kronor för vårterminen, vilket är oförändrat jämfört med 2020. För höstterminen sänks kulturpengen till 142 kronor.
- 37) Kommunfullmäktige fastställer avgifter för upphandlad lovverksamhet för kulturnämnden enligt bilaga 3.
- 38) Kommunfullmäktige fastställer terminsavgiften för Stockholms ungdomssymfoniorkester, för elever folkbokförda i Nacka, enligt bilaga 3
- 39) Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att ändra i auktorisationsvilkoren för kundval kulturskola så att antalet deltagartillfällen kan begränsas.
- 40) Kommunfullmäktige bemyndigar kulturnämnden att från och med 2021 fastställa:
- avgifter för lovkurser inom nämndens ansvarsområde
 - biblioteksavgifter (avgifter för reservationer, fjärlån, förseningsavgifter, ersättningsavgifter etcetera)
 - entréavgifter till kommunens museer
 - taxor för nyttjande av kommunens kulturlokaler inom kulturnämndens ansvarsområde.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 41) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt resultatindikatorer för miljö- och stadsbyggnadsnämnden enligt bilaga 1.
- 42) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens förslag, bilaga 3.

Natur- och trafiknämnden

- 43) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, natur- och trafiknämnden, samt resultatindikatorer för natur- och trafiknämnden enligt bilaga 1.
- 44) Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter enligt bilaga 3.

Socialnämnden

- 45) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, socialnämnden, samt resultatindikatorer för socialnämnden enligt bilaga 1.
- 46) Kommunfullmäktige fastställer check, ersättningsbelopp och avgifter enligt bilaga
- 47) Kommunfullmäktige fastställer förslag till förändring av checkbelopp för familjerådgivning och bostad med särskild service enligt LSS enligt bilaga 2
- 48) Kommunfullmäktige fastställer ökning av egenavgiften för familjerådgivning med 60 kronor till 450 kr per besök enligt bilaga 3

- 49) Kommunfullmäktige beslutar att höja tillsynsavgifter för försäljning av tobak, folköl, e-cigaretter och läkemedel från 1 220 kronor till 1 350 kronor enligt bilaga 3
- 50) Kommunfullmäktige besluta att timtaxan för serveringstillstånd höjs från 1 060 kronor till 1 350 kronor från med år 2021 enligt bilaga 3

Utbildningsnämnden

- 51) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, utbildningsnämnden, samt resultatindikatorer för utbildningsnämnden enligt bilaga 1.
- 52) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp, taxor och avgifter enligt bilaga 2.
- 53) Kommunfullmäktige fastställer avgifter för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem enligt Skolverkets beslut om tak för maxtaxan för 2021.
- 54) Kommunfullmäktige bemyndigar utbildningsnämnden att fastställa avgift för öppen fritidsverksamhet.

Äldrenämnden

- 55) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2020 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, äldrenämnden, samt resultatindikatorer för äldrenämnden enligt bilaga 1.
- 56) Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp för kundvalet särskilt boende check, hemtjänst, ledsagning och avlösning samt för kundvalet dagverksamhet enligt bilagan 2.
- 57) Kommunfullmäktige fastställer checknivå för hemtjänst, ledsagning och avlösning till 418 kronor enligt bilaga 2

- 58) Kommunfullmäktige fastställer ökad demensersättning med 5,3 miljoner kronor från 104 till 144 kronor enligt bilaga 2
- 59) Kommunfullmäktige fastställer höjning av avgiften för matdistribution till 60 kronor enligt bilaga 3.
- 60) Kommunfullmäktige beslutar att följa Socialstyrelsens rekommendation för maxtaxan för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende och dagverksamhet för 2021.
- 61) Kommunfullmäktige beslutar att höja hemtjänstavgiften från 150 kronor till 300 kronor enligt bilaga 3
- 62) Kommunfullmäktige ger äldrenämnden följande särskilda uppdrag under 2021:
 - i) Införa en ekonomisk bonus till hemtjänstanordnarna för att stimulera god kvalitet i äldreomsorgen. Äldrenämnden tillförs 2 miljoner kronor för detta uppdrag.
 - ii) Ta initiativ för att förbättra språkkunskaperna i svenska hos personal i äldreomsorgen.

Överförmyndarnämnden

- 63) Kommunfullmäktige fastställer driftbudget och nämndens fokusområden för 2021 enligt avsnittet Nämndernas mål och budget, överförmyndarnämnden, samt resultatindikatorer för överförmyndarnämnden enligt bilaga 1.

Alliansmajoritetens inledning

Alliansens politik syftar till att bygga ett samhälle som tar tillvara varje människas förmåga, där alla får förutsättningar att växa samtidigt som vi gemensamt skapar trygghet och sammanhållning och ingjuter hopp och framtidstro hos Nackabor och näringsliv. Det kräver en ansvarsfull ekonomisk politik som bygger upp motståndskraft mot kriser samt reformer som leder till att fler kommer i arbete och bättre välfärd.

Trots svåra omständigheter och stor osäkerhet i omvärlden så ser vi en ljus framtid för Nacka och Nackaborna. Vi visar att vi kan skapa en robust och långsiktigt hållbar ekonomi, höja kvaliteten i välfärden och samtidigt sänka skatten. Vi ökar överskott och reserver med 51 miljoner kronor, tillför nämnderna 150 miljoner kronor och sänker skatten med 65 miljoner kronor.

Självklart präglas Alliansens budget av de stora och snabba förändringarna i världsekonomin som vi sett det senaste året. Redan före Coronapandemin led Sverige av stigande arbetslöshet och nedgång i ekonomin, men den har förstärkts påtagligt det senaste halvåret. Nu har vi en oroande hög arbetslöshet i Sverige och – för första gången på 30 år – sjunkande skatteintäkter. Alliansen tar ansvar genom måttfullhet, prioriteringar av kärnverksamheterna och att bygga in reserver och stötdämpare i ekonomin.

Coronapandemin och ekonomin

Coronapandemin innebär stora påfrestningar för alla. Vardagsliv som begränsas, planer som får skjutas på framtiden, många svårt sjuka och några som avlider. Livsdrömmar i kras. Företag i konkurs. Varsel och permitteringar på en nivå vi inte sett på mycket länge.

Pandemin har påvisat både styrkor och sårbarhet i vårt samhälle. Vi har anpassat oss snabbt till nya omständigheter, exempelvis har digitaliseringen tagit ett stort kliv framåt och gjort att man kunnat ställa om verksamhet och inte ställa in. Vi inser att det går att arbeta mer på distans. Vi har också fått många bevis på hur kommunens ansvarskännande och kreativa medarbetare verkligen gjort sitt yttersta för att våra

invånare och kunder ska drabbas så lite som möjligt. Tilliten i samhället gör att de allra flesta följer rekommendationer från myndigheterna.

Samtidigt har vissa branscher i näringslivet och sektorer i det offentliga drabbats hårt. Besöksnäringen – hotell, konferenser, restauranger, viss del av handeln och inte minst idrotts- och kulturlivet – lider svårt av ett begränsat resande och att inte kunna ordna föreställningar och evenemang. Men framför allt har många äldre drabbats hårt av restriktioner och större känslighet för Covid 19-viruset. Pandemin har också visat att vi, trots goda föresatser och stora insatser, inte lyckats hindra smittan från att ta sig in på äldreboenden.

Rent ekonomiskt har 2020 varit ett år av mycket snabbt ändrade förutsättningar för kommunsektorn. Redan i februari, före pandemin, beslutade en majoritet i riksdagen i en extra ändringsbudget att tillföra mer pengar till kommunerna 2020 som kompensation för vikande skatteintäkter. I april var det tydligt att den svenska ekonomin tvärnitat och att det skulle bli en långvarig och kännbar nedgång. Sveriges kommuner och regioner vågade inte ens kalla sina beräkningar av kommunernas skatteintäkter för prognos utan valde det mer osäkra ordet scenario. I detta väldigt osäkra läge gav vi nämnderna oerhört strama direktiv och ramar för sitt budgetarbete. Syftet var att skapa handlingsberedskap för olika möjliga framtids-scenarier. Vi förberedde oss för det värsta, men hoppades på det bästa.

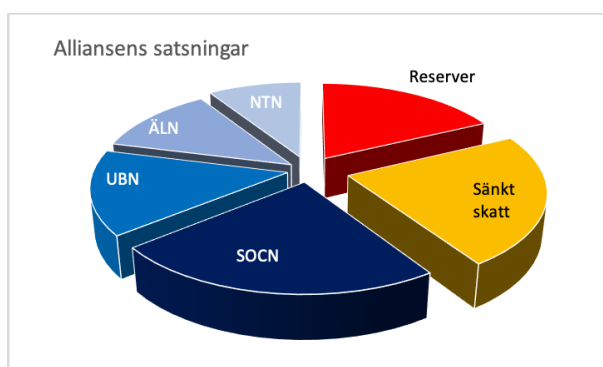
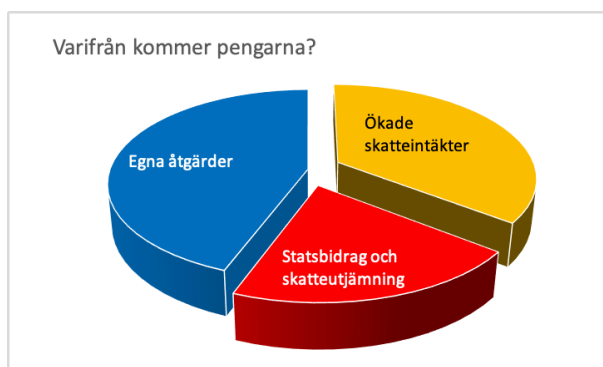
Ändrade ekonomiska förutsättningar

Beslutet om ekonomiska ramar i juni innebar att nämnderna skulle försöka klara sig på samma budget 2021 som man fått 2020 och klara såväl volymökningar som pris- och löneökningar inom den ramen. Med den utgångspunkten fanns cirka 35 miljoner kronor att fördela senare under hösten, men bara volymökningarna pga befolkningsutvecklingen bedömdes till 238 miljoner kronor.

Sedan dess har det ekonomiska läget förbättrats avsevärt. Nu finns ett betydligt större reformutrymme, ca 265 miljoner kronor för 2021. Skatteintäkterna beräknas öka med 94 miljoner kronor jämfört med

2020 års budget. Statsbidragen ökar med ca 200 miljoner kronor (generella statsbidrag från vårändringsbudgetar och budgetpropositionen, äldreomsorgs-satsningen och skolsatsningen), men samtidigt skärps skatteutjämningen så att en stor del av det statliga tillskottet försvinner i utjämningsystemet. Nettot av relationen ”Nacka-staten” blir bara 54 miljoner kronor i ökade intäkter för kommunen.

Effekter av ”egna” åtgärder i Nacka skapar ett utrymme om 117 miljoner. Det handlar bl a om lägre pensionsprognos och lägre befolkningsökning och därmed också mindre volymökning än vad tidigare antagits. Det åtgärdsprogram som kommunstyrelsen beslutade om i januari med återhållsamhet och omstruktureringar har gett effekt. Besparingar på kontorsorganisationen och att vissa engångskostnader kan tas 2020 i stället för 2021, som tidigare planerats, bidrar också till ett gott utgångsläge.

Alliansens budgetsatsningar

Alliansens prioriteringar vilar på tre ben:

Det första är att skapa större reserver för att hantera den stora osäkerheten, att skapa en ännu mer robust och framtidssäkrad ekonomi som långsiktigt

tryggar välfärden. Redan tidigare har vi högsta ekonomiska rating (AAA) och en välfylld resultatutjämningsreserv. Nu bygger vi in nya krockkuddar, flytvästar, hängslen och livremmar i Nackas ekonomi.

- 125 miljoner kronor av 2020 års rekordstora överskott avsätts till fyra framtidsfonder, på samma sätt som vi gjorde med marksaneringsfonden 2017. Det ger utrymme för strategiska satsningar kommande år, t ex digitalisering, IT och teknik för äldre, kompetensutveckling, trygghetsskapande åtgärder och miljöinsatser.
- Vi ökar det budgeterade balanskravsresultatet, från 88 miljoner kronor 2020 till 124 miljoner 2021. Därmed överträffar vi också det finansiella målet om 2 procent resultatöverskott, vilket behövs för att ha en långsiktigt hållbar ekonomi.
- Vi tänker långsiktigt och reserverar utrymme både 2022 och 2023 för såväl 2 procent överskott som pengar att fördela till verksamheterna. Med 2 procent överskott finns 210 miljoner kronor att fördela i budget för 2022 och 250 miljoner kronor för 2023.
- Genom mark- och fastighetsförsäljningar har vi minskat kommunens låneskuld och har låga räntekostnader (bl a tack vare den gröna obligation vi gav ut 2018). Nya markförsäljningar genomförs kommande år för att nya bostäder och arbetsplatser ska kunna skapas och det frigör samtidigt pengar för angelägna investeringar i bl a idrottsanläggningar och infrastruktur. Därmed kan även skuldsättningen hållas nere och vi kan sänka lånetaket för kommunen med 500 miljoner kronor.
- Vi ökar kommunstyrelsens reserv för oförutsedda händelser och volymökningar i nämnderna, från 5 miljoner kronor 2020 till 20 miljoner kronor 2021.
- En lugnare stadsutveckling på västra Sicklaön medför att stora infrastrukturinvesteringar kan skjutas några år framåt för att bättre matcha tunnelbanans utbyggnad. Det ger också bättre förutsättningar för att klara en god framkomlighet under tiden det byggs.

Befolkningsprognoserna är viktiga för att kunna bedöma hur stort behovet av skola och omsorg kom-

mer att bli och när det uppstår. Vi vill vara förberedda, men inte ha tomma lokaler, därför är träffsäkerheten i prognoserna avgörande för att kunna planera rätt. Prognoserna har de senaste åren överskattat behoven inom främst utbildningsnämnden, arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden, vilket gjort att man både låst skattepengar i onödan och att verksamheterna inte får så många kunder man planerat för. Under 2021 kommer därför ett arbete att vidtas för att utveckla prognosarbetet.

Samtidigt som vi gör stora satsningar är det viktigt att understryka att den kommunala verksamheten både ska hålla hög kvalitet och vara effektiv. 10/25 gäller! Det innebär att Nacka ska tillhöra de 10 procent bästa kommunerna i olika mätningar och samtidigt tillhöra dem med 25 procent lägst kostnader. Enligt en ny studie från Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) är Nacka redan en av de mest effektiva kommunerna, men ytterligare insatser krävs inom flera områden och digitalisering kan vara ett bra medel för detta.

För det andra tar vi nya steg för att genomföra de ambitioner med **högre kvalitet i välfärden och på miljö- och klimatområdet** som vi pekat ut i vårt majoritetsprogram. Sammantaget ökar vi resurserna för nämnderna med 150 miljoner kronor. Det är ett större reformutrymme än tidigare år.

- Den stora satsningen på socialnämndens verksamheter, som vi inledde förra året med ett tillskott på 60 miljoner kronor, fortsätter i år med ytterligare 67 miljoner kronor. På två år ökar vi alltså socialnämndens budget med 127 miljoner eller 16 procent. De ökade resurserna är främst till för att bygga ut omsorgen om personer med funktionsnedsättning och att hjälpa utsatta barn och unga. Med detta tillskott finns väl tilltagna resurser för att förstärka insatserna mot psykisk ohälsa, förebyggande arbete med ungdomar i riskzon och ta tag i ett alarmerande drogmissbruk.
- Äldrenämnden får utökad budget med 34 miljoner kronor. Det är hela 56 miljoner mer än nämnden beräknas göra av med i år – en ökning på 6,9 procent. Coronapandemin visar att vi behöver göra mer för att värna de äldre och säkra

en trygg äldreomsorg i Nacka. Vi höjer hemtjänstchecken med 5 procent varav en procent avsätts för en särskild kvalitetsbonus till de hemtjänstanordnare som har hög personalkontinuitet hos de äldre. Vi höjer checken för särskild boende med 2 procent och därutöver ökar vi det särskilda demenstillägget med 38 procent (vilket ger ett sammantaget värde på 3,2 procents ökning för de särskilda boendena). Vi avsätter även extra resurser för att bryta ofrivillig ensamhet och stödja anhöriga som vårdar sina makar eller föräldrar.

- Nacka ska fortsätta ha toppkvalitet i skolan. Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och elever varje dag, där lärarna får fokusera på undervisning och kunskap står i centrum. Skolan ska se varje individ och ge de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande. Vi höjer skolpengen för grundskolan med 2 procent och förskolechecken med lika mycket, vilket är mer än tidigare år. Sammantaget ökar vi resurserna för utbildningsnämnden med 87 miljoner kronor, jämfört med vad verksamheterna beräknas kosta 2020.
- Ungdomars vardag ska vara trygg och meningsfull. Vi fortsätter utbyggnaden av idrottsanläggningar i enlighet med vår långsiktiga plan. Under året ska två nya fullstora fotbollsplaner anläggas vid Hellasgården och vi startar bygget av nya Näckenbadet och Sigfridsborgs sporthall. Projekteringen av en multihall i Fisksätra ska slutföras så att anläggningen kan börja byggas tidigt 2022. Samtidigt avsätter vi nya medel (10 miljoner kronor) för att skyndsamt åtgärda de brister i elevtoaletter och omklädningsrum som konstaterats i den kartläggning som vi gav uppdrag om i förra årets budget. På kulturområdet tillkommer nya större lokaler i Älta centrum.
- Vi förstärker det strategiska miljö- och klimatarbetet under 2021. Bland annat ska en klimatanpassningsplan tas fram och insatser göras inom ramen för det nystartade Nätverket Klimatneutrala Nacka. I enlighet med tidigare initiativ från majoritetsprogrammet ska en genomförandeplan för klimat- och miljöambitioner i stadsbyggandet tas fram under året. Arbetet med genomförandet av miljöprogrammet fortsätter, liksom arbetet med bildande av nya naturreservat. Vi avsätter också ytterligare resurser för tillsyn av olovligt byggande i Skuruparken. Vi avser också att ta fram en plan för utbyggnad av solceller och laddstolpar på kommunens fastigheter.

- Framtidsfonderna kommer att kunna användas för strategiska insatser, utöver nämndernas budgetar. Vi återkommer till hur dessa medel ska användas, men klart är att vi vill se brottsförebyggande insatser för att öka tryggheten i samhället och höjd kunskap i svenska språket inom äldreomsorgen.
- Vi fortsätter att effektivisera kontorsorganisationen i Stadshuset, främst genom digitalisering, smartare arbetssätt, återhållsamhet och tillvarata medarbetarnas kompetens och kreativitet. Därmed frigör vi drygt 12 miljoner kronor till annat.

Det tredje benet handlar om en aktiv politik för jobb och tillväxt som gör det mer lönsamt att arbeta, som rustar Nackaborna för att kunna hävda sig på arbetsmarknaden och som ser till att våra lokala företag kan växa. Vi har en bred palett av åtgärder:

- Sänkt skatt 20 öre. Många Nackabor känner av stigande arbetslöshet och ett tuffare ekonomiskt läge, sänkt skatt underlättar för dem att klara sin egen försörjning och gör att alla får del av den framtidstro och tillväxt som vi ser. Skattesänkningen bidrar också till att stärka samhällsekonomi genom att öka hushållens köpkraft med 65 miljoner kronor. Det stimulerar ökad konsumtion lokalt och gör det mer lönsamt att arbeta.
- Nacka ska ha ett av landets bästa företagsklimat, men vi sjunker i Svenskt Näringslivs årliga ranking. Vi tar därför initiativ till en bred kartläggning av vad Nackaföretagen tycker om att vara verksamma i Nacka samt om vilka åtgärder de anser behöver vidtas för att företagsklimatet ska bli bättre så att de kan bli mer välmående och anställa fler medarbetare.
- Vi behöver fler arbetsplatser i Nacka, både för att helt enkelt få fler jobb lokalt och för att Nackaborna ska slippa resa så långt. Under året ska vi erbjuda mark för att företag ska kunna etablera sig och växa. Planläggning av privatägd mark för nya arbetsplatser ska prioriteras.
- Vi ökar satsningen på att rusta fler Nackabor för att kunna få jobb. Resurserna för vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser ökar med 11 miljoner kronor, 13 procent, jämfört med det beräknade behovet i år.
- Checken för Svenska för invandrare (SFI) och grundläggande vuxenutbildning höjs 2 procent,

vilket är första höjningen på flera år och syftet är att möjliggöra högre kvalitet.

Så styrs Nacka kommun

Nacka kommuns styrmodell består av fem olika delar; vision, värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper. Här beskrivs styrmodellen och kommunens finansiella indikatorer som ska säkerställa att Nacka kommun tillgodoser kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Figur: Nacka kommuns styrmodell

Vision

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglar sig i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i Nacka.

Värdering

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

Ambition - Bäst på att vara kommun

Ambitionen "Vi ska vara bäst på att vara kommun" slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag samt att verksamheterna ska hålla en hög kvalitet. Ambitionen tydliggör också vikten av att resultat

mäts och jämförs med andra kommuner. Nacka kommun ska vara bland de 10 procent bästa i kommunala jämförelser.

Kommunens verksamheter ska arbeta med kostnadseffektiva lösningar och Nacka kommun ska vara bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet per område. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med dem kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer.

Övergripande mål för all verksamhet

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet inom kommun och dess helägda bolag: Maximalt värde för skattepengarna, Bästa utveckling för alla, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka samt Stark och balanserad tillväxt. Under 2021 kommer fortsatt fokus att vara på målet maximalt värde för skattepengarna. Det innebär god budgethållning för alla nämnder och verksamheter samt att säkerställa långsiktig god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet.

Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden för budgetperioden. Avsnittet ”Nämndernas mål och budget” beskriver vad målen innebär för de olika verksamheterna.

Målen följs upp genom resultatindikatorer och redovisas för varje nämnd i bilaga 1. En nyhet för mål och budget 2021-2023 är att respektive nämnd aktivt väljer ut och förhåller sig till FN:s 17 globala hållbarhetsmål Agenda 2030 och indikatorer i Kolada som bedöms som relevanta för nämndens uppdrag. Arbetet med Agenda 2030 ska integreras i den ordinarie styrningen och ledningen. Under 2021 fortsätter arbetet med att implementera Agenda 2030 ännu tydligare i kommunens verksamheter.

Uppföljning av mål, nämndernas fokusområde och resultatindikatorer sker under året i tertial- och årsbokslut.

Figur: Kommunens fyra övergripande mål.

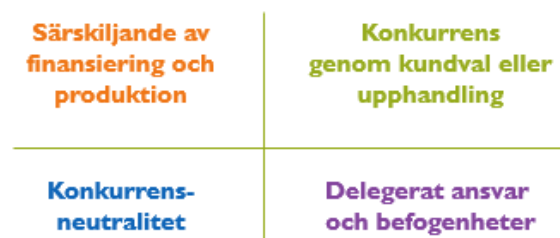
KOMMUNENS FYRA ÖVERGRIPANDE MÅL OCH MODELLEN FÖR HUR DE SKA FÖLJAS UPP

Styrprinciper

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De ska vägleda verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras.

Figur: De fyra styrprinciperna

Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kommunal. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten: Valfärd skola och Valfärd samhälls-service.

Den andra styrprincipen är konkurrensneutralitet vilket innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt riktade tjänster som förskola, skola, hemtjänst och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare, till exempel snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är delegerat ansvar och befogenheter. Ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå.

I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta hur deras verksamhet ska utformas. Principen är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

God ekonomisk hushållning i Nacka kommun

Kommunallagen kräver att kommuner anger mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Graden av uppfyllnad av de övergripande målen är god.
- Kommunens resultatöverskott och soliditet är på en långsiktigt hållbar nivå.
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både för stadsutveckling och för övriga investeringar.

Finansiella indikatorer

För att bättre bedöma kommunens ekonomiska ställning föreslås kommunfullmäktige besluta om fyra finansiella resultatindikatorer. Här följer en beskrivning av respektive indikator.

Tabell: Finansiella resultatindikatorer 2021

Resultatindikatorer	Budget 2021
Resultatöverskott (>2 %)	2,1%
Soliditeten ska öka över tid (>38 %)	44%
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod	Uppnås ej
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 %	69,3%

Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens resultatöverskott ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning. Vad som är en långsiktigt hållbar nivå beror på flera faktorer, som kommunens ekonomi i utgångsläget och de framtida planerna för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budget för att klara svängningar i ekonomin till exempel förändringar i skatteintäkter och oväntade kostnadsökningar. Resultatet behövs också för att kunna finansiera behovet av investeringar. Målnivån på resultatandelen är en avvägning, dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa framtida generationers möjligheter

till utveckling. Samtidigt ska investeringar som görs för framtiden inte belasta nuvarande Nackabor.

Målet för 2021–2023 är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamhet, det vill säga exklusive exploateringsreavinster. Resultatet för 2021 är budgeterat till 124 miljoner kronor, exklusive exploateringsvinster. Det motsvarar drygt 2 procent och uppfyller därmed målet om 2 procent i resultatöverskott.

Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Indikatorns utveckling har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar. Målet för soliditeten 2021–2023 är att den ska stärkas. I förslaget till budget 2021 beräknas soliditeten till 44 procent. År 2018 uppgick soliditeten till 41 procent och år 2019 uppgick den till 42 procent. För 2020 budgeterades soliditeten uppgå till 42 procent. Följaktligen uppfylls kommunens mål om att soliditeten ska öka över tid. Med ansvarsförbindelsen för pensioner blir soliditeten 33 procent.

Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat, avskrivningar och försäljningar. Målen för självfinansieringsgraden mellan 2021–2023 har delats in i två delar:

1. *Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod*

Självfinansiering innebär att inkomster är minst lika stora som utgifter. Uppföljningen ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen, inte av enskilda projekt. Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i ekonomisk balans för perioden 2021–2025, det vill säga vara självfinansierade över femårsperioder. I resultatet får reavinster från exempelvis försäljning av mark räknas med.

En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget en stadsutvecklings ekonomi som inte är i balans för hela perioden 2016–2030. Prognoser har gjorts för tre femårsperioder, perioden 2016–2020, perioden 2021–2025 och perioden 2026–2030. Alla tre perioder visar i nuläget på underskott. I beräkningarna för den första femårsperioden ingår delar av flera stora infrastrukturprojekt, som Mötesplats Nacka och upphöjningen av Saltsjöbanan. Här ingår även stora satsningar på kommunens förnyelseområden. Arbeta pågår med att få balans i stadsutveckling genom en robust genomförandeplanering.

2. Övriga investeringar ska var självfinansierade till hälften

Övriga investeringar avser alla investeringar som kommunen genomför med undantag för stadsutvecklingsverksamheten. Här ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar som till exempel att bygga en skola som inte ligger inom exploateringsområdet. Med egna medel menas att pengarna kommer från ett positivt resultat, avskrivningar och försäljningar. I förslaget till mål och budget kommer samtliga övriga investeringar finansieras med egna medel.

Förutsättningar inför 2021–2023

Kommunens budget påverkas av omvärlden. Det är svårt att se konsekvenserna av den pågående coronapandemin på längre sikt vilket bidrar till att prognoserna är mer osäkra än normalt. Trots tydliga tecken på en konjunkturåterhämtning dröjer sig lågkonjunkturen kvar till utgången av 2023. Detta påverkar kommunerna negativt när skatteintäkterna växer långsammare.

Samhällsekonomi – återhämtning men fortsatt osäkerhet

Prognoserna för svensk ekonomi är fortfarande förknippade med betydande osäkerhet. BNP-fallet ser ut att vara V-format men pandemin är inte över och det ekonomiska läget är fortsatt allvarligt. Utvecklingen är osäker framför allt på grund av riskerna för nya smittvågor. Smittspridningen av coronaviruset har under hösten 2020 åter tagit fart på flera håll i

Europa. Ett antal länder har gått ut med nya sociala restriktioner vilket hämmar ekonomiska aktiviteter, i synnerhet efterfrågan av kontaktnära tjänster.

Prognoserna för den ekonomiska tillväxttakten under kommande år är fortsatt osäkra. Det avspeglas framförallt i de ekonomiska prognosinstitutens fokus på scenarier. Scenarierna försöker ge en bild av den ekonomiska utvecklingen, till exempel hur fort smittan sprider sig och hur lång tid olika begränsningar gäller - om vissa antaganden förverkligas.

Ett optimistiskt huvudscenario

I skrivande stund lutar de flesta svenska prognosinstitut år ett mer optimistiskt scenario, vilket innebär att aktiviteten i ekonomin stiger snabbt och att produktionen ökar kraftigt under de resterande månaderna av 2020. För Sveriges del innebär det ett BNP-fall på 3–4 procent 2020, vilket är mindre än väntat.

Bakom den optimistiska bilden ligger en rad olika indikatorer från tillverkningsindustri och tjänsteföretag som visar på tillförsikt och positiva tillväxttal. Samtidigt finns signaler från exportorderingen som tyder på att exporten växlar upp, om än från låga nivåer. Dessutom ser bostadsmarknaden relativt stark ut. Det stimulerar investeringsviljan både inom industri och byggsektor.

Hushållens förtroende för såväl landets som den egna ekonomin har ökat. Bedömningen är dock att hushållen, som har haft ett högre ofrivilligt sparande under våren och ett uppdämt konsumtionsbehov, kommer att öka konsumtionen de närmaste åren.

Boprisindikatorn visar att bostadspriserna har stabiliserats. I Stockholmsområdet har de till och med ökat svagt. Sammantaget bedöms BNP-tillväxten stiga till närmare 4 procent 2021. Även under 2022–2023 väntas BNP tillväxten öka kraftigt. Trots detta befinner sig ekonomin i lågkonjunktur under hela perioden 2021–2023.

Stabilare arbetsmarknadsläge men fortsatt hög arbetslöshet

Även arbetsmarknadsläget har stabiliserats något. Den ökade ekonomiska aktiviteten i Sverige och omvärlden har bidragit till färre varsel och företagens anställningsplaner har blivit mindre pessimistiska.

Arbetslösheten har varit oförändrad på drygt 9 procent (oktober). Företagens anställningsplaner tyder

på att det kan bli ytterligare personalneddragningar framöver. Det beror delvis på att många företag kan möta den ökade efterfrågan genom att permitterad personal successivt återgår till heltid. Det gör att arbetslösheten förväntas fortsätta stiga under hösten 2020 och nå över 10 procent i början av 2021. Sveriges kommuner och regioner (SKR) räknar med att andelen arbetslösa kommer att överstiga de senaste årens nivåer.

Efterfrågan på arbetskraft väntas öka först under den senare delen av 2021, om än i långsammare takt. Sysselsättningen vänder försiktigt uppåt och uppgången fortsätter under 2022. Efterfrågan inom tjänstesektorn börjar då successivt öka. Under slutet av perioden väntas arbetslösheten vara i nivå med 7-8 procent.

Inflationen förväntas stiga gradvis de närmaste åren

Det är fortfarande svårt att veta hur den pågående pandemin kommer att påverka inflationen på sikt. Vissa faktorer talar för att den kan bidra till högre inflation, medan andra pekar mot lägre prisökningar.

Störningar på ekonomins utbudssida kan leda till att inflationen stiger. Ett ökat antal konkurser riskerar att försämra konkurrensen och därmed leda till högre prisökningar. En fortgående pandemi skulle även kunna leda till ett minskat utbyte av varor och tjänster med omvärlden, vilket också kan bidra till högre inflation.

Inflationstrycket har varit låg under 2020 och det finns faktorer som talar för att inflationen fortsätter att ligga under målet på 2 procent de närmaste åren. Kronan stärks gradvis och resursutnyttjandet i ekonomin väntas vara betydligt lägre än normalt under hela perioden. Samtidigt väntas företagens kostnader öka långsammare än normalt. Löneökningarna förväntas bli måttliga. Om krisen blir långvarig riskerar inflationsförväntningarna att bita sig fast på låga nivåer.

Enligt Riksbanken är det mest sannolikt att inflationen i Sverige stiger gradvis i takt med att efterfrågan stärks, lönerna ökar snabbare och inflationen i omvärlden stiger. Först mot slutet av 2022 bedöms inflationen vara nära målet på 2 procent. Reporäntan bedöms ligga kvar på 0 under budgetperioden.

Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023	2022
BNP*)	1,2	-3,9	2,9	3,1	2,4	
Konsumentprisindex, KPI *)	1,8	0,5	1,1	1,8	2,2	122,5
Relativ arbetslöshet, nivå	6,8	8,8	9,5	8,6	7,5	
Realt skatteunderlag	0,5	0,8	-0,1	1,5	1,2	
Timlöner, konjunkturlönestatistik	2,6	2,3	2,1	2,3	2,5	

Källa: SKR, Ekonomirapporten oktober 2020

Kommunernas ekonomi

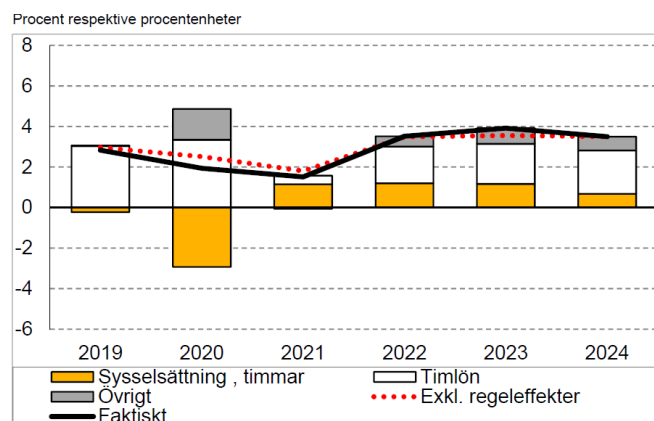
De ekonomiska effekterna av pandemin har framförallt medfört en snabb försämring av skatteintäkterna. Effekten har dämpats av riksdagens och regeringens krisåtgärder och en kraftig ökning av inkomster från en rad beskattningsbara sociala ersättningar, främst arbetsmarknadsersättningar och sjukförsäkring.

Svagare tillväxt av skatteunderlaget

I oktober presenterade SKR en ny prognos för skatteunderlaget. Jämfört med prognosen i augusti räknar SKR med en högre skatteunderlagstillväxt under 2021 men däremot lägre för 2022-2023. Ett växande antal arbetade timmar leder till en större ökning av lönesumman 2021. I scenariot för 2022–2023 utgår SKR från en ihållande stark sysselsättningstillväxt, med måttliga löneökningar och ett skatteunderlag som växer, om än i långsammare takt jämfört med tidigare genomsnitt.

Osäkerheten kring smittspridningen och svårigheten att bedöma konsekvenserna av de statliga åtgärderna innebär en ekonomisk osäkerhet. Prognoserna för samhällsekonomin och skatteunderlagets utveckling kan därför behöva revideras åtskilliga gånger. Eventuella revideringar av skatteunderlagets utveckling under 2021 kommer att påverka skatteintäkterna både 2021 och framåt.

Diagram: Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter 2019-2024

Fortsatt stora investeringar

Osäkerheten som pandemin fört med sig märks ännu inte i kommunernas investeringar. Kommunerna har stora investeringsbehov, däremot diskuteras återhållsamhet för 2021. Det finns även resonemang som går åt andra hållet. Skolor, förskolor, äldreboenden och infrastruktur måste byggas ut för att klara ökande behov till följd av växande befolkning. Parallellt med behovet av nya verksamhetslokaler behöver lokaler byggda på 1960- och 1970-talen renoveras. Enligt SKR kommer investeringstakten att minska från 75 miljarder kronor år 2020 till 73,3 miljarder kronor år 2021. Relaterat till skatter och bidrag motsvarar det en ökning från 10 procent år 2015 till 12 procent år 2021.

Statliga satsningar 2021 som berör kommunerna

Under 2020 har riksdagen beslutat om kraftiga förstärkningar av det generella statsbidraget för att motverka bortfallet av skatteintäkter samt infört en rad riktade satsningar för att mildra pandemins ekonomiska konsekvenser. Utöver 26 miljarder kronor som tillkom i ett flertal vårändringsbudgetar för 2020 föreslår regeringen för 2021 ett tillfälligt tillskott till kommuner och regioner på 10 miljarder kronor i budgetpropositionen för 2021. Tillskottet minskas till 5 miljarder år 2022. Därtill föreslås ett permanent tillskott på 4 miljarder kronor per år till äldreomsorgen samt satsningar i riktade bidrag till olika verksamheter, bland annat ett kompetenslyft till äldreomsorgen på sammanlagt 3,4 miljarder kronor för 2021.

2021 räknar Nacka kommun med att få ytterligare tillskott på 114 miljoner kronor.

Från och med 2020 infördes en ny modell för kostnadsutjämnningen i det kommunala utjämnningssystemet. Den nya modellen innebär en nettoökning av summan som Nacka kommun betalar till utjämnningssystemet med cirka 38 miljoner kronor. Under 2020 kompenserades kommunen för det genom ett införandebidrag motsvarande samma belopp. Från och med 2021 tas införandebidraget bort vilket leder till ett försämrat skattenetto för kommunen.

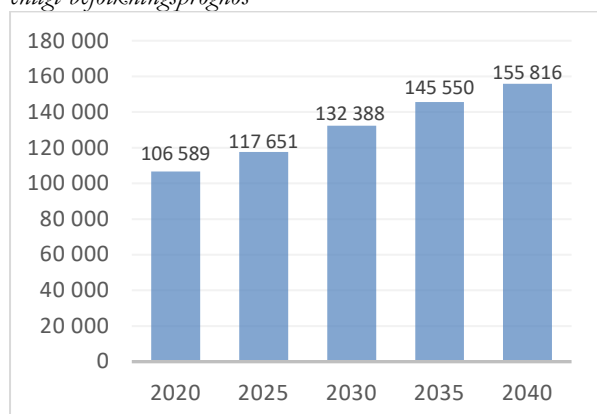
Dämpad befolkningstillväxt i Nacka

Befolkningsutvecklingen är en viktig byggsten i kommunens budgetarbete. Till år 2030 förväntas antalet Nackabor öka till 132 000. Hur antalet invånare och ålderssammansättningen utvecklas påverkar skatteintäkter och kostnader för förskola, skola, äldreomsorg och annan service.

Under många år har Nacka haft en hög befolkningstillväxt. Tillväxttakten under 2019 var relativt låg i jämförelse med den senaste tioårsperioden. Vid årsskiftet 2019/2020 var antalet Nackabor 105 189, vilket är en ökning med 1 533 personer. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 1,5 procent. Enligt befolkningsprognosen från augusti 2020 förväntas antalet Nackabor vara 106 589 vid årsskiftet 2020/2021. Det innebär en befolkningsökning på 1 400 personer under 2020, vilket motsvarar en tillväxt på 1,3 procent. Under 2021 förväntas en låg tillväxttakt på 1 procent. Det beror på att antalet färdigställda bostäder under 2021 beräknas till knappt 500. Från 2022 och fram till 2040 bedöms runt 1 000–1 400 bostäder bli färdiga varje år.

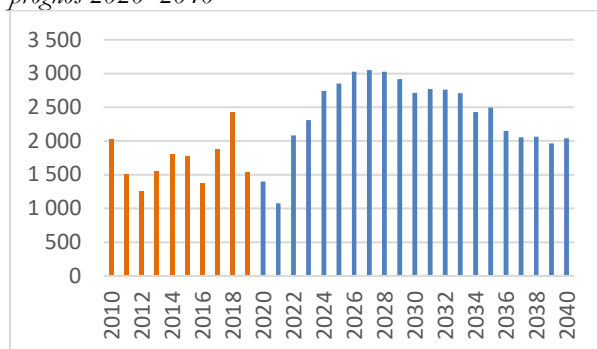
Under perioden januari-augusti 2020 har Nackas befolkning ökat med 870 personer jämfört med 1 335 personer samma period 2019. Enligt den senaste befolkningsprognosen förväntas antalet Nackabor 2025 uppgå till knappt 118 000 för att öka till drygt 132 000 år 2030. Under 2033 förväntas invånarantalet passera 140 000. Befolkningsprognosen sträcker sig fram till år 2040, då är motsvarande siffra nära 156 000 Nackabor.

Diagram: Invånarantal 2020, 2025, 2030, 2035 och 2040 enligt befolkningsprognos

Under budgetperioden ökar antalet Nackabor successivt men procentuellt beräknas det öka som kraftigast under perioden 2023–2033. Befolkningsprognosen baseras till stor del på prognoser som görs över bostadsbyggandet i Nacka där bostadsmarknaden påverkar byggandet.

Diagram: Årlig befolkningstillväxt. Utfall 2010–2019 och prognos 2020–2040

Under budgetperioden 2021–2023 ökar befolkningen i alla åldersgrupper utom i gruppen skolbarn 10–12 år som beräknas minska med 89 personer. Däremot sker en kraftig ökning av antalet skolbarn i åldern 13–18 år som väntas öka med 574 personer. Barn mellan 0–9 år förväntas under samma period öka med 448 personer. Vuxna i åldersgruppen 19–64 år förväntas öka med 3 378 personer. Antalet äldre mellan 65–84 år ökar med 839 personer och de som är över 85 år ökar med 320. Prognosen för utvecklingen av antalet förskolebarn (särskilt de yngsta) är mer osäker eftersom antalet i högre grad styrs av födelsetal och inflyttning.

Tabell: Folkmängd per åldersgrupp

Ålder	Utfall →			Prognos →			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-5 år	8 209	8 229	8 205	8 231	8 250	8 422	8 612
6-9 år	6 194	6 066	6 093	6 084	6 088	6 134	6 151
10-12 år	4 562	4 702	4 806	4 806	4 719	4 668	4 717
13-15 år	4 278	4 388	4 497	4 590	4 749	4 845	4 867
16-18 år	3 595	3 830	4 051	4 341	4 420	4 528	4 638
19-24 år	6 212	6 310	6 162	6 237	6 448	6 770	7 139
25-64 år	51 961	53 571	54 398	54 982	55 341	56 329	57 458
65-84 år	14 251	14 588	14 989	15 240	15 490	15 783	16 079
85- år	1 969	1 972	1 988	2 078	2 161	2 274	2 398
Total folk mängd	101 231	103 656	105 189	106 589	107 667	109 751	112 059

Tabell: Förändring av antalet personer per år

Ålder	Utfall		Prognos →			
	2019	2020	2021	2022	2023	
0-5 år	- 24	26	19	172	190	
6-9 år	27	- 9	5	45	17	
10-12 år	104	0	- 87	- 51	50	
13-15 år	109	93	158	96	22	
16-18 år	221	290	80	107	110	
19-24 år	- 148	75	211	322	369	
25-64 år	827	584	360	988	1 129	
65-84 år	401	251	250	293	297	
85- år	16	90	83	112	124	
Total befolkningsförändring	1 533	1 400	1 078	2 084	2 308	

Fortsatt bostadsbyggande

Under budgetperioden väntas 3000 nya bostäder färdigställas. För att nå målet om nya bostäder och arbetsplatser fram till år 2030 behöver ett stort antal nya detaljplaner antas under kommande år.

Nacka kommun utvecklas. Målet är att 20 000 nya bostäder, varav 14 000 på västra Sicklaön, ska färdigställas och att 15 000 nya arbetsplatser ska tillkomma i Nacka under åren 2014 - 2030. Eftersom tunnelbanan försenats några år och bostadsmarknaden bromsats in kommer även bostadsbyggandet att förskjutas något och stadsutvecklingen på västra Sicklaön går in i ett lugnare tempo. Med målsättningen 20 000 nya bostäder vill kommunen bidra till regionens bostadsförsörjning och möta efterfrågan av att bygga och bo i Nacka. Den pågående stadsutvecklingen utgör en grundläggande förutsättning för att målet om arbetsplatser och bostäder ska nås. Genomförandet bygger på strategierna i kommunens översiktsplan. Utöver detta tillkommer arbetsplatser och bostäder kontinuerligt inom befintliga detaljplaner.

Sedan 2014 har bygget av drygt 7 000 nya bostäder påbörjats och närmare 6 000 har färdigställts. Under kommande treårsperiod beräknas 3 000 bostäder bli

färdiga runt om i kommunen. Bland annat flerbo-stadshus vid flera lokala centrum, men även småhus i framförallt Saltsjö-Boo och Älta. På västra Sicklaön fortsätter utbyggnaden på Kvarnholmen, Nobelber-get, Nacka strand och på Nya gatan i Centrala Nacka.

Kommunen eftersträvar en blandad bebyggelse med olika typer av bostäder i planeringen. Kommunen har rådighet att styra över upplåtelseformen på de bostä-der som byggs på kommunal mark medan upplåtelse-formen på privat mark bestäms av den privata markä-garen. Målet är att en tredjedel av tillkommande bo-städerna på kommunalt anvisad mark ska bli hyresrät-ter. I nuläget pågår utbyggnad av hyresrätter i Or-minge, Älta och på Nya gatan. Fram till 2023 beräknas fler hyresrätter påbörjas, bland annat på Nya Gatan samt ytterligare hyresrätter i Orminge och Älta. Mer-parten av dessa hyresrätter tillkommer som en följd av markanvisningar.

Under 2020 har exploateringsenheten Nacka stad ta-git fram en reviderad genomförandeplan för stadsut-vecklingen på västra Sicklaön. Planen bygger på en prioritering mellan pågående och planerade stads-byggnadsprojekt på västra Sicklaön. Denna priorite-ring har gjorts utifrån en sammanvägning av tekniska och ekonomiska parametrar. Projekt som är fysiskt integrerade med, eller som ligger i direkt anslutning till tunnelbanan, kommer att prioriteras i genomfö-randeplaneringen. Även det framtida uppskattade marknadsdjupet för området har särskilt beaktats vid framtagandet av genomförandeplaneringen.

Nacka är en attraktiv kommun att bo och investera i och bedömningen är att Nacka står relativt starkt i re-lation till den generella utvecklingen av bostadsmark-naden. Byggandet i Nacka har en bred geografisk spridning och utanför västra Sicklaön sker en parallell utveckling i flera av kommunens lokala centrum och förnyelseområden. Det är en styrka att det finns olika delmarknader och segment i kommunen eftersom det möjliggör tillväxt på flera platser och minskar risken för överskott av utbud.

Bostadsmarknaden i regionen har generellt klarat pandemin väl. Marknaden för kommersiella hyresrät-ter, bostadsrätter och villor har påverkats positivt av de fortsatt låga ränteläget och tillfälliga lättnader av amorteringskraven. Stadsutveckling är en föränderlig

process och den långsiktiga genomförandeplane-ningen behöver kontinuerligt justeras utifrån föränd-ringar i omvärlden samt förutsättningarna för stads-byggnadsprojekten. Utvecklingen av bostadsmark-naden och andra faktorer med inverkan på utveckl-ingen följs därför kontinuerligt upp och prognoser uppdateras regelbundet.

Stadsutvecklingen är inne i en aktiv byggfas. Parallellt pågår arbete med flera nya detaljplaner. Även fortsätt-ningsvis ska planeringen av stadsutvecklingen säker-ställa ett genomförande i takt med Nackaborna och deras behov. Det finns därför ett ökat behov av sam-ordning och proaktivt arbete kring framkomlighets-frågor samt en mer sammanhållande stadsutveckl-ingskommunikation. Det kommer att kräva en större strategisk kommunikationsinsats de närmaste åren.

Kommunens utgångsläge

Tertial 2 för 2020 visar på ett starkt ekonomiskt läge för kommunen som helhet, trots pandemin. Verksamheternas ar-bete med åtgärdsplaner och återhållsambet har gett effekt. Flertalet nämnder går med överskott eller har en budget i ba-lans. Detta är viktigt då skatteunderlagstillväxten blir betyd-ligt svagare framöver.

Starkt ekonomiskt läge 2020

I den uppdaterade prognosen i tertialbokslut 2 för 2020 beräknas kommunens ekonomiska resultat uppgå till 776 miljoner kronor, vilket är 286 miljoner kronor bättre än budget. Det är en kraftig förbätt-ning jämfört med tidigare prognos. Resultatförbätt-ningen förklaras främst av att nämndernas samlade resultat för 2020 förväntas bli bättre än budget. Verksamheternas arbete med den kommunövergri-pande åtgärdsplanen i kombination med återhållsam-het har gett effekt. Ytterligare förklaringar till det po-sitiva resultatet är ökade statsbidrag och försäljningar av exploateringsfastigheter vilket genererar reavins-ter.

Under 2020 har målet Maximalt värde för skatte-pengarna varit i fokus. Bland annat har verksamhet-ens kostnader minskat med 66 miljoner kronor jäm-fört med samma period 2019. Det beror framförallt på återhållsambet med ersättningsrekryteringar samt minskade kostnader för konsulter, transporter, resor,

konferenser och utbildningar. Det stärkta ekonomiska läget gör att Nacka kommun har ett bra utgångsläge inför budgetperioden 2021-2023.

Åtta av tio nämnder håller budget

Åtta av tio nämnder bedöms hålla budget eller visa på överskott. Underskotten återfinns inom miljö- och stadsbyggnadsnämnden samt socialnämnden. En bidragande orsak till miljö- och stadsbyggnadsnämndens underskott är att nämndens enheter redovisar lägre intäkter än budget. Miljöenheten är hårdast drabbad där syns effekterna av pandemin tydligast. Enhetens miljöskyddstillsyn har fått skjutas upp och i detta läge arbeta med förebyggande smittskyddsarbete.

Inom socialnämnden är det fortsatt höga kostnader för långvariga LVU-placeringar (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) och ökade kostnader för personlig assistans för funktionsnedsatta på grund av pandemin.

Kommunstyrelsen som tidigare år visat underskott bedöms uppnå överskott 2020. Överskottet drivs bland annat av stöd- och serviceenheterna, vilket främst förklaras av att digitaliseringsenheten haft minskade kostnader då en del projekt och uppgraderingar inte genomförts. Fastighetsverksamheten genererar också överskott vilket bland annat beror på lägre kostnader för skötsel, snöröjning samt minskade energikostnader. Även produktionsverksamheten Valfärd skola väntas redovisa ett bättre resultat jämfört med budget. Förklaringen är främst ökade statsbidrag. För Valfärd samhällsservice är årsprognosen något dystrare. Ett underskott är att vänta, det drivs framförallt av ökade kostnader kopplade till pandemin och köksverksamheterna inom affärsområdet äldreomsorg.

Arbets- och företagsnämnden, natur- och trafiknämnden, utbildningsnämnden och äldre- och fritidsnämnden prognostiserar stora överskott för året. Arbets- och företagsnämndens förväntade överskott beror främst på det pausade mottagandet av kvotflyktingar och att antalet hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd minskar.

Inom natur- och trafiknämnden är det främst minskade kostnader för vinterunderhållning och förseningar av tillkommande anläggningar som ligger bakom nämndens förväntade överskott. Utbildningsnämnden räknar med överskott inom förskola

och pedagogisk omsorg samt inom likvärdighetsgarantin. Äldre- och fritidsnämndens överskott återfinns framförallt inom särskilt boende, främst till följd av volymminskning av kunder.

Fritidsnämnden, kulturnämnden och överförmyndarnämnden prognostiserar mindre överskott eller nollresultat för 2020.

God måluppfyllelse

Kommunens måluppfyllelse för 2020 är god, verksamhetsresultaten är fortsatt goda och det ekonomiska resultatet är bättre än på mycket länge. Nackas olika verksamheter är bland de bästa i landet och i många rankingar placerar sig Nacka bland de tio bästa kommunerna. Tidigare i år hamnade Nacka på fjärde plats när tidningen Fokus listade landets bästa kommuner att bo i. De senaste årens medborgarundersökningar visar att Nackaborna generellt sett är nöjda med att bo i kommunen och med hur verksamheterna sköts.

Resultatöverskottet för året, exklusive realisationsvinster och andra jämförande intäkter av engångskaraktär beräknas bli 3,5 procent. Soliditeten har stärkts till 46 procent, i huvudsak drivet av årets realisationsvinster. Självfinansieringsgraden av investeringar är hög och kommunens låneskuld är fortsatt låg. Standard and Poors, som behandlar kommunens finansiella styrka och styrning, bekräftade i juni 2020 återigen att kommunen bibehållit det högsta ratingbetyget (AAA).

Fortsatt stora investeringsbehov

Investeringarna har under de senaste åren ökat jämfört med tidigare år. De ligger även framåt på en hög nivå. Kommunens investeringar fram till sista augusti 2020 uppgick till 552 miljoner kronor. Stora investeringar görs i gator, vägar och parker. Kommunen investerar också i förskolor, skollokaler och idrottsanläggningar. Investeringarna hade inte varit möjliga utan en positiv resultatutveckling under de senaste åren. Prognosen för 2020 pekar på nettoinvesteringar på närmare en miljard kronor, trots omfattande nettoinvesteringar är självfinansieringsgraden hög. Den planerade investeringsvolymen för perioden 2021–2023 uppgår till 3,1 miljarder kronor.

Kommunens låneskuld är fortsatt låg och var den sista augusti 1,35 miljarder kronor. Av kommunens

upplåning på 1,35 miljarder kronor är cirka en miljard utlånade till bolagen. Cirka 0,3 miljarder kronor avser kommunens upplåningsbehov.

Ett fortsatt ökat investeringsbehov medför ett ökat lånebehov, något som underlättas av att Nacka kommun har högsta kreditvärdighetsbetyg (AAA), enligt Standard & Poors. Det är ett kvitto på att kommun har de rätta ekonomiska förutsättningarna för att få bästa möjliga lånevillkor i form av fler långgivare och lägre räntor.

Vid utgången av 2020 beräknas låneskulden ligga kvar på 1,35 miljarder kronor. Låneskulden ökar där- efter kommande år om än på lägre nivå jämfört med Mål och budget 2020-2022.

Maximalt värde för skattepengarna

Målet Maximalt värde för skattepengarna ska fortsätta vara i fokus. Tjänster och service ska erbjudas Nackaborna till lägsta möjliga skattenivå och konkurrenskraftiga avgifter.

ESO-rapporten 2020:3 ”Morot utan piska” om att stärka de ekonomiska incitamenten för kommunal effektivisering visar att Nacka kommun har en hög sammanlagd effektivitet bland landets kommuner. En granskning omfattar effektivitet inom förskola, grundskola och äldreomsorg.

Arbetet med att få en mer kostnadseffektiv verksamhet med fortsatt hög kvalitet ska fortsätta. Nacka kommun ska även fortsättningsvis attrahera tillräckligt många nya invånare så att skatteintäkterna ökar i tillräcklig omfattning när behoven av välfärdstjänster och service växer.

Ekonomi i balans på alla nivåer

Det är viktigt med ett stärkt ekonomiskt resultat för kommunen som helhet för att gå in i 2021 på rätt nivå, då det ekonomiska läget kommer att vara kärvat till följd av en historisk låg tillväxt av skatteintäkterna. Detta i kombination med ökade volymer kommer att sätta driftsbudgeten under stark press framöver. Därför kommer nämnderna och verksamheterna att även fortsättningsvis behöva vidta åtgärder för allmän återhållsamhet.

En bibehållen ekonomi i balans är en viktig förutsättning för att Nacka ska klara den planerade tillväxten. I det ingår att årligen klara det finansiella resultatöverskottet på minst 2 procent. I det ingår att

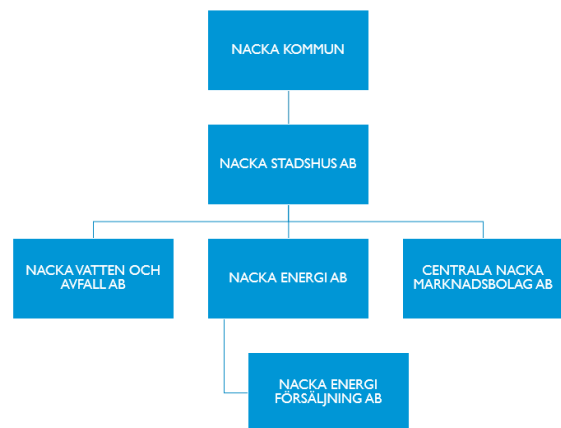
långsiktigt stärka soliditeten. Dessutom ingår att klara finansieringen av investeringarna och kunna bära de kapitalkostnader som följer av investeringarna.

Utmaningen framöver är att bibehålla nuvarande positiva resultat. Det förutsätter en ekonomi i balans på alla nivåer i kommunen. En stark ekonomi för kommunen som helhet ger större möjligheter att hantera osäkerhetsfaktorer som ändrade skatteintäktsprogner eller framtida utmaningar som pensionsåtaganden, förändrade statsbidrag eller ökade investeringsbehov.

Kommunens helägda aktiebolag och samverkan med andra

Nacka kommun äger 100 procent av Nacka stadshus AB. Nacka stadshus AB är moderbolag i stadshuskoncernen och äger tre bolag: Nacka vatten och avfall AB, Nacka energi AB och Centrala Nacka marknadsbolag AB. Nacka energi AB äger i sin tur Nacka energi försäljning AB.

Figur: Nacka kommuns belägda aktiebolag

Nacka stadshus AB (NSAB) bedriver ingen egen verksamhet, utan förvaltar aktier i de helägda dotterbolagen.

Nacka vatten och avfall AB (NVOA) ansvarar för kollektiva bastjänster såsom rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall. Tjänsterna levereras till abonnenter inom VA-kollektivet enligt vattentjänstlagen och till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken. För båda kollektiven finns kompletterande kommunala föreskrifter och taxor.

Nacka energi AB (NEAB) bedriver elnätsverksamhet inom sitt koncessionsområde i Nacka kommun.

Nacka energi försäljnings AB (NEFAB) erbjuder administrativa tjänster för elhandelsbolag, samförläggning för andra ledningsägare, nyanläggning och förnyelse av vägbelysning för Nacka kommun, verifiering av mätplatser samt energitjänster i form av laddinfrastruktur.

Centrala Nacka marknadsbolag AB (NCAB) stödjer arbetet med att utveckla kännedom och koordinera marknadsföringsinsatser av centrala nacka för att skapa större attraktivitet. Bolaget samordnar och utvecklar ett långsiktigt samarbete mellan de fastighetsaktörer som är verksamma i området.

De kommunala aktiebolagen följer samma regler och styrande dokument som nämnderna och verksamheterna i Nacka kommun. Bolagen ska, när de utför sina uppgifter, bidra till kommunens vision om ”öppenhet och mångfald” samt att kommunens övergripande mål nås. Bolagen ska, precis som kommunens nämnder, bidra till god ekonomisk hushållning. Hur respektive bolag ska bidra fastställs av bolagens respektive styrelse i samband med att styrelserna fastställer bolagens affärsplan för kommande år.

Nacka vatten och avfall AB består av VA- och avfallsverksamhet. Verksamheten följs upp på de två kollektiven för att säkerställa att intäkter och kostnader tillgodogörs rätt kollektiv. Det samlade resultatet efter finansiella poster för 2021 budgeteras till minus 2,4 miljoner kronor.

VA-verksamheten

VA-verksamhetens resultat budgeteras för 2021 till minus 9 miljoner. VA-kollektivet ha en fordran på bolaget från tidigare år, vilket prognostiseras till 9 miljoner vid utgången av 2020. Överskottet ska enligt lag återställas till kollektivet snarast. De senaste åren har brukningstaxorna inte höjts för att minska tidigare överuttag. Efter utgången av 2021 beräknas fordran vara återställd.

VA-kollektivets kostnadsram (254 miljoner) beräknas under 2021 ökar med drygt 17 miljoner jämfört med föregående års budget. Det beror främst på att Stockholm Vatten och Avfall AB och Käppalaförbundet har aviserat om höjda avgifter för både vattenleverans och avloppsrening med sammantaget 17 procent. För att täcka dessa samt andra kostnader höjs brukningstaxan 18 procent.

För att möta kommunens expansiva samhällsutveckling har NVOA stort behov att bygga ut den allmänna VA-anläggningen. Anläggningsavgifterna höjs med 7 procent. Särskilda avgifter, som ska täcka kostnader som uppstår när fastighetsägaren begärt eller åsidosatt sina skyldigheter, höjs med 23 procent för att uppnå självkostnadspris och en ny industriavloppsavgift införs. Totalt innebär det en intäktsförstärkning med cirka 25 miljoner kronor.

Från och med 2020 har NVOA ett tydligare ansvar för utbyggnaden av VA samt Avfallshanteringen i ett växande Nacka. Huvudmannskapet för VA- och avfallsanläggningar ligger nu på NVOA. För att möjliggöra detta samt kommunens utbyggnad till 2040 kommer stort fokus läggas på utbyggnad. Styrelsen för bolaget har beslutat om investeringar för 424 miljoner kronor under 2021. Att bolaget numer har VA-ansvaret i exploateringsprojekten medför att bolaget står för de utgifter och inkomster som uppkommer för VA-delarna av ett projekt även under utbyggnadsskedet och inte som tidigare, då anläggningen togs över efter slutbesiktningen. Med anledning av detta behövs en utökad låneram, på 1 400 miljoner kronor från dagens 1 100 miljoner kronor.

Avfallsverksamheten

Avfallskollektivets resultat budgeteras till 6,5 miljoner kronor, vilket är 2,4 miljoner mer än 2020. Överskottet som skapas inom kollektivet behövs för att återbetala det villkorade aktieägartillskottet om 10 miljoner kronor som avfallsverksamheten beviljades 2018 och som ska återbetalas senast 2021.

Avfallskollektivets intäktsbudget baseras på en höjning av avfallstaxan, vilken beräknas öka intäkterna med cirka 4 miljoner kronor, 5 procent jämfört med 2020 års budget. Inriktningen i taxehöjningen är: att öka den fasta andelen av avgiften för att kunna hantera minskade intäkter, då fler ansluter sig till matavfallsinsamling, att minska subventioneringen kring matavfall, att använda taxan som ett fortsatt styrmedel för att avfallsminimering och källsortering ska gynnas samt att förbättra hanteringen av grovavfall utifrån miljöperspektiv. På sikt bidrar föreslagen taxa till en ekonomi i balans för avfallskollektivet, vilket möjliggör en fortsatt utveckling av verksamhetens service och ambition.

Nacka energi AB budgeterar för 2021 ett positivt rörelseresultat på cirka 35 miljoner kronor. Budgeten är baserad på en höjning av nätavgifter på cirka 1,7 procent. Föreslagna höjningar sker på lägenhetsnätpriser och högspänningsnätpriser. Övriga priser hålls oförändrade. Höjningen 2021 motiveras i sin helhet av kommande års ökade investeringar. Bolaget har bland de lägre nätavgifterna i regionen och bland de lägre nätavgifterna i Sverige. Även efter höjningen bedöms dessa ligga under medelnivån.

I den nya reglerperioden (2020-2023) sänker Energiinspektionen den så kallade intäktsramen genom att energibolagens beräkningar av vilka kostnader som intäkterna ska täcka begränsas. Sänkningen innebär i snitt cirka 30 miljoner kronor per år i lägre intäkter för Nacka energi AB jämfört med tidigare reglerperiod. Avgiftsförändringen ligger inom bolagets prognosticerade intäktsram för reglerperioden.

Bolagets största kostnadsposter är nätavgifter för överliggande nät (regionnätavgifter) och nätförluster samt personalkostnader och avskrivningar. Posterna utgör 2021 cirka 31 procent av NEAB's totala kostnader exklusive avskrivningar. Kostnadsökningen för överliggande nät kopplat till kapacitetsbristen i Stockholm är för närvarande inte kända, varför denna inte kunnat beaktas i budgeten. Budgeten innehåller inte heller konsekvenser från den så kallade överrullningslagen, där en lagstiftningsprocess pågår och beslut förväntas komma under första halvåret 2021. Överrullningslagen grundar sig på om bolaget kan tillgodogöra sig en underintäkt från tidigare reglerperiod till bolagets kommande investeringar. Bolaget kan därför vara i behov av att justera nätpriserna under första halvåret 2021.

Bolaget budgeterar för en högre investeringstakt kommande år. Investeringarna sker som en följd av ökat kapacitetsbehov i takt med att Nacka bygger stad samt utrullning av en ny generations elmätare. För 2021 beräknar bolaget kunna täcka det negativa kassaflödet som uppstår i samband med investeringarna utan att behöva låna pengar.

Nacka energi försäljning AB budgeterar ett positivt rörelseresultat på 0,3 miljoner kronor 2021, vilket är i paritet med 2020 års budget (0,5 miljoner). Både intäkter och kostnader förväntas öka något under 2021 som en följd av att affärsområdet Energijjänster väntas komma igång och växa.

Centrala Nacka marknadsbolag AB bildades och startades i mars 2020. Bolaget ska finansiera sin verksamhet genom medlems- och aktivitetsavgifter, vilka beräknas uppgå till 3,4 miljoner kronor för 2021. Bolaget budgeterar ett nollresultat för 2021.

Rörelseresultat och budget i kommunens helägda bolag 2017-2021 (mnkr)						
	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020 (T2)	Budget 2021
Nacka stadshus AB	-2	-1	-2	-2	-2	-2
Nacka vatten och avfall AB	7	-2	6	-13	-13	-2,4
Nacka energi AB	50	63	49	41	41	35
Nacka energi försäljnings AB	2	4	4	0,5	1,8	0,3
Centrala Nacka marknadsbolag AB	-	-	-	0	0	0

Samverkan med andra

Nacka kommun äger även mindre delar av ett par aktiebolag samt är medlem i några kommunalförbund. Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning som gäller från 1 januari 2019 ska även koncernbolag och förbund som kommunen har ett varaktigt, betydande inflytande med minst 20 procent, ingå i kommunens uppföljning av god ekonomisk hushållning. I årsbokslutet för Nacka kommun kommer en uppföljning av Södertörns brandförsvarsförbund och Käppalaförbundet att ingå och vara en del av bedömningen om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

Förslag till budget 2021

I budget 2021 prioriteras främst satsningar på äldreomsorg, social omsorg och skola samt att sänka kommunalskatten med 20 öre. Resultatet uppgår till 634 miljoner kronor. För en kommun som Nacka, med hög befolkningstillväxt är det också viktigt med långsiktiga investeringsplaner. Budgetförslaget omfattar därmed investeringar inom fastighetsområdet, exploatering samt natur- och trafikområdet.

Tabell: Resultaträkning 2019-2023

Resultaträkning	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Verksamhetens intäkter	1 693	1 475	1 703	1 739	1 659	1 782
Verksamhetens kostnader	-6 543	-6 444	-6 503	-6 639	-6 336	-6 807
Verksamhetens nettokostnader						
före avskrivningar	-4 850	-4 970	-4 800	-4 900	-4 676	-5 024
Övriga realisationsvinster		1		1	1	1
Avskrivningar	-263	-254	-267	-304	-310	-330
Verksamhetens nettokostnader	-5 113	-5 223	-5 068	-5 203	-4 986	-5 353
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 599	5 744	5 705	5 838	6 088	6 342
Inkomstutjämning	-545	-526	-536	-635	-684	-672
Kostnadsutjämning	386	305	299	276	278	307
LSS-utjämning	-118	-128	-125	-133	-135	-137
Regleringsavgift/bidrag	73	109	108	317	270	191
Införandebidrag	0	38	38	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	21	16	225	43	33	33
Fastighetsavgift	157	164	165	169	169	169
Skattenetto	5 573	5 720	5 878	5 875	6 019	6 234
Utdelning kommunala bolag	21	27	15	17	17	17
Finansiella intäkter	21	8	16	14	16	20
Finansiella kostnader	-39	-43	-66	-68	-77	-89
Finansnetto	3	-8	-35	-38	-44	-53
Resultat före extraordinära poster	463	489	776	634	989	828
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	463	489	776	634	989	828
varav reavinsten och gåvor	392	401	573	511	656	458
Balanskravsresultat	71	88	203	124	333	370

I budgeten 2021 sänks skatten med 20 öre. Budgeten prioriterar satsningar på en långsiktigt hållbar äldreomsorg med hög kvalitet och omsorgen om personer med funktionsvariationer. Stora resurstillskott ges också till skolan och den sociala barn- och ungdomsvården. Checkhöjningarna inom dessa områden blir större än normalt.

Balanskravet uppnås

Enligt kommunallagen ska kommunens intäkter vara större än kostnaderna, det uttrycks i balanskravet. Balanskravsresultatet är årets resultat rensat från intäkter och kostnader som inte hör till den löpande verksamheten. Det innebär exempelvis att reavinsten från försäljning av anläggningstillgångar dras av från årets resultat.

Budgeterat resultat för 2021 uppgår till 634 miljoner kronor inklusive reavinsten (511 miljoner kronor). Balanskravsresultatet, det vill säga resultatet exklusive reavinsten, uppgår till 124 miljoner kronor. Det motsvarar ett resultatöverskott på 2,1 procent vilket är strax över det långsiktiga finansiella målet på 2 procent av skatter och bidrag. Även för planåren 2022–2023 budgeteras positiva resultat vilket ger utrymme för kommande volymökningar.

Verksamhetens nettokostnader

2021 beräknas verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen uppgå till 4,9 miljarder kronor. Intäkter i verksamheten (exklusive interna transaktioner) uppgår till 1,7 miljarder kronor och kommer främst från avgifter och taxor samt från statliga bidrag. Exempel på taxor och avgifter är egenavgifter för förskola och pedagogisk omsorg, nätavgifter samt VA- och avfallstaxa, se bilaga 3. De statliga bidragen är dels generella och kan användas där kommunen anser att de behövs mest, dels riktade till specifika verksamheter. Det kan till exempel handla om en riktad satsning till äldreomsorgen eller till kvalitetsutveckling inom skolan. De flesta specialdestinerade statsbidrag är kopplade till prestationskrav, vilket innebär att de genererar motsvarande kostnader.

Verksamhetens totala kostnader (exklusive interna transaktioner) uppgår till 6,6 miljarder kronor. De största kostnadsposterna är löner och sociala avgifter till kommunens anställda, vilket står för cirka en tredjedel av kommunens totala kostnader. Köp av tjänster utgör den näst största kostnadsposten, då en stor del av verksamheten sker via kundval.

Nämndernas intäkter och kostnader

För 2021 budgeteras nämndernas nettokostnader till 5,8 miljarder kronor. I arbetet med Mål och budget görs en plan baserad på gällande befolkningsprognos. När befolkningen växer ökar skatteintäkterna men också kostnaderna för fler medborgare som nyttjar de kommunala tjänsterna som exempelvis skola, omsorg, fritid- och kultur samt gator och vägar.

Tabell: Verksamhetens budgeterade intäkter och kostnader 2019–2023, miljoner kronor

Nämndernas intäkter och kostnader	2019 Netto	Budget		Prognos		Budget		Plan		Plan	
		2020 Intäkter Kostnader	2020 Netto	2020 Intäkter Kostnader	2020 Netto	2021 Intäkter Kostnader	2021 Netto	2022 Intäkter Kostnader	2022 Netto	2023 Intäkter Kostnader	2023 Netto
Kommunstyrelsen	-197,4	241,8	-428,6	-164,8	-156,0	3 797,3	-3 982,7	-185,4	3 797,3	-3 988,9	-189,6
Kommunfullmäktige	-4,8	0,0	-4,2	-4,2	-4,2	0,0	-4,2	-4,2	0,0	-4,2	-4,2
Försvaret	-2,0	0,0	-2,7	-2,7	-2,7	0,0	-2,9	-2,9	0,0	-2,9	-2,9
Kommunstyrelsen	-84,0	3,6	-83,5	-79,9	-87,0	3,6	-84,2	-80,6	3,6	-87,8	-84,2
Upplysningsnämnden	-10,0	1,6	-8,5	-7,9	-8,0	1,6	-8,4	-8,0	1,6	-8,4	-8,0
Upplysningsnämnden	0,0	1,5	-17,9	-16,4	-16,6	1,5	-17,4	-17,5	1,5	-17,4	-17,5
Bildningsnämnden	0,0	12,9	-49,0	-36,1	-36,1	12,9	-47,4	-34,5	12,9	-47,4	-34,5
Ungdoms- och fritidsnämnden	-11,0	245	274	28	28	245	266	-20	245	266	-20
Enheten för bygg- och anläggning	-4	0	-7	-7	-7	36	-45	-9	36	-45	-9
Enheten för sjuksköterska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Särskilda sjuksköterska	0	0	0	0	0	41	-52	-10	41	-52	-10
Exploateringsnämnden Nacka	0	0	0	0	0	0	-3	-3	0	-3	-3
Exploateringsnämnden Nacka stad	0	0	0	0	0	0	-4	-4	0	-4	-4
Brandförsvaret	-41	0	-41	-41	-41	0	-39	-39	0	-40	-40
Hygien- och husvårdsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Produktion	11	0	20	20	21	2 807	-2 786	-21	2 807	-2 786	-21
Välfräjd Skola	10	0	10	10	10	2 140	-2 129	-11	2 140	-2 129	-11
Välfräjd Samhällsservice	1	0	9	9	9	667	-657	-10	667	-657	-10
IS-utrustning	0	0	-5	-5	-5	0	-20	-20	0	-20	-20
Arbets- och företagsnämnden	-229	101	-341	-240	-198	85	-307	-222	85	-307	-222
Produktionsnämnden	-158	11	-177	-166	-161	27	-182	-154	27	-182	-154
Kultur- och fritidsnämnden	-137	13	-155	-141	-141	13	-154	-141	13	-154	-141
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38	0	-33	-33	-33	0	-39	-39	0	-39	-39
Natur- och trafiknämnden	-28	0	-28	-28	-28	38	-330	-312	38	-330	-312
Socialnämnden	-400	56	-383	-355	-358	58	-397	-389	58	-397	-389
Utbildningsnämnden	-2 841	193	-3 110	-2 918	-2 874	194	-3 155	-2 960	194	-3 155	-2 960
Äldrenämnden	-889	59	-870	-818	-818	62	-828	-866	62	-828	-866
Överförmyndarnämnden	-8	0	-8	-8	-8	0	-8	-8	0	-8	-8
Summa nämnder	-5 492	694	-4 219	-5 524	-5 514	4 276	-10 054	-5 788	4 276	-10 054	-5 788
Regel avskrivningar	-32	154	121	121	121	0	310	310	0	310	310
Tunnelbanan	-24	0	-28	-28	-28	0	-26	-26	0	-24	-24
Övriga redovisas som transakt kostnad	0	0	0	0	0	23	23	23	21	21	21
Övergripande verksamhet	403	526	-89	-428	-424	759	132	107	874	145	109
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar	-4 850	1 220	-6 190	-4 970	-4 800	5 035	-9 631	-4 900	5 250	-9 616	-4 676
Övergripande nettokostnader											
Övergripande nettokostnader efter avskrivningar											

Nämndernas nettokostnader exklusive tunnelbana ökar 2021 med cirka 164 miljoner kronor jämfört med budget 2020. Ökningen består främst av:

- volymökningar, cirka 106 miljoner kronor
- satsningar till exempel checkökningar och besparingar cirka 58 miljoner kronor netto.

Av volymökningarna går de största beloppen till socialnämnden 65 miljoner kronor, natur- och trafiknämnden 23 miljoner kronor, utbildningsnämnden 14 miljoner kronor samt äldrenämnden 8 miljoner kronor. Arbets- och företagsnämnden och fritidsnämnden minskar sina volymer med 17 miljoner respektive 9 miljoner kronor.

Riktade satsningar för 2021 där checkarna höjs:

- checkar för grundskola, grundsärskola och förskoleklass räknas upp med 2 procent,
- checkar för förskola och pedagogisk omsorg räknas upp med 2 procent,
- Checkar för äldre med särskilt boende höjs med 2 procent,
- Checkar för hemtjänst, ledsagning och avlösning ökar med 4 procent.

Särskilda satsningar görs bland annat inom demensvård, arbete mot ensamhet bland äldre, prestationsbaserad ersättning inom hemtjänsten, strategiskt miljöarbete, näringslivsinsatser samt drogförebyggande verksamhet för unga.

Av nämndernas totala budget går hälften till utbildningsområdet (utbildningsnämnden) och en tredjedel till vård och omsorg (äldrenämnden och socialnämnden). Nackas övriga verksamheter står

för mellan 1 och 5 procent vardera av den resterande delen. Det är bland annat fritidsnämnden, kulturnämnden, natur- och trafiknämnden samt arbets- och företagsnämnden.

Figur: Fördelning av nettokostnaderna per nämnd, i procent

FÖRDELNING AV NETTOKOSTNADERNA PER NÄMND, I PROCENT

Tunnelbanan

För utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka avsätts 26,1 miljoner kronor för uppräknig av konsumentprisindex (KPI) under 2021. Utbyggnaden är påbörjad och beräknas vara klar 2030.

Återställande av tidigare års underskott i den kommunala produktionen

För att återställa de tidigare upparbetade underskotten i de kommunalt drivna produktionsverksamheterna budgeteras ett överskott. För Valfärd skola är det 0,5 procent av omslutningen, vilket innebär 10,7 miljoner kronor. För Valfärd samhällsservice budgeteras ett överskott på 1,5 procent vilket motsvarar 10,0 miljoner kronor. Detta är en central del av styrningen för att kunna planera långsiktigt och för att skapa konkurrensneutrala villkor mellan kommunalt och privat drivna verksamheter.

Övergripande verksamhet

Inom övergripande verksamhet finns verksamhetsintäkter och kostnader budgeterade, bland annat pensioner, vissa statsbidrag, realisationsvinster och gåvor. För 2021 har den övergripande verksamheten ett budgeterat överskott på 587 miljoner kronor. Se bilaga 5

Pensioner, förutom det som påförts nämnderna via PO-pålägget, beräknas under 2021 uppgå till 67 miljoner kronor.

Statsbidrag uppgår till 35 miljoner kronor, vilket avser statsbidrag för maxtaxan för förskolan på 27 miljoner kronor, för kvalitetssäkrande åtgärder inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet på 6 miljoner kronor samt för flyktingmottagande på 2 miljoner kronor.

Kommunen har även realisationsvinster som år 2021 uppgår till 209 miljoner kronor. Huvuddelen av realisationsvinsterna kommer från försäljning av mark för bostadsbyggande, exempelvis områden i Centrala Nacka, Norra Skuru samt Ältadalen.

Inom övergripande verksamhet redovisas också övertagande av allmänna anläggningar, gåvor, som år 2021 uppgår till 301 miljoner kronor. Kommunen kommer bland annat att överta anläggningar inom Kvarnholmen, Telegrafberget och Norra branten.

Pris- och lönekomensation

SKR bedömer att inflationen under 2021 kommer att uppgå till 1,1 procent (KPI) och arbetskraftskostnader bedöms öka med 1,8 procent.

Mål och budget ger ingen generell komensation för löne- och prisökningar under budgetperioden 2021–2023. Viss komensation ges till prioriterade verksamheter genom checkhöjningar.

I och med att löneavtalen med stor sannolikhet kommer att hamna över den föreslagna komensationen för pris- och löneökningar behövs effektiviseringar eller produktivitetsökningar för att de ekonomiska ramarna ska hålla.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) är en procentsats som läggs på varje lönekrona. Syftet är att täcka kostnaderna för lagstadgade arbetsgivaravgifter,

avtalsförsäkringar samt pensionskostnader. Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar har samma procentuella påslag oavsett lönenivå. Pensionskostnaden som regleras via kollektivavtal, är däremot högre för de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp (IBB), det vill säga för dem som har en årsinkomst på cirka 501 000 kronor eller mer under 2020.

Från och med år 2019 tillämpas ett differentierat PO-pålägg i syfte att öka konkurrensneutraliteten så att delar inom organisationen med lägre lönenivåer inte subventionerar andra delar med högre lönenivåer.

SKR har tagit fram ett snitt för de totala arbetsgivaravgifterna år 2020 som uppgår till 40,15 procent av lönesumman. Nacka kommun har ett högre löneläge än stora delar av övriga landet. Det medför att avtalspensionerna blir högre och därmed även behovet av högre PO-pålägg.

För 2019 och 2020 differentierades PO-lägget i tre delar; välfärd samhällsservice, välfärd skola samt övrig personal. År 2020 hade välfärd samhällsservice ett PO-pålägg på 38,93 procent, välfärd skola 43,30 procent och övrig personal 46,84 procent. Snittet totalt för hela kommunen var 43,36 procent. Beräkningar visar att skillnaderna till 2021 skulle vara marginella och för att ge stabilitet håller kommunen därför PO-pålägget oförändrat mot 2020.

PO-pålägg	2019	2020	2021
Välfärd samhällsservice	38,58%	38,93%	38,93%
Välfärd skola	42,22%	43,30%	43,30%
Övriga	44,53%	46,84%	46,84%
Snitt kommunen	42,08%	43,36%	43,36%

I budgetpropositionen för 2021 har regeringen föreslagit en sänkning av arbetsgivaravgiften för ungdomar mellan 19 och 23 år under perioden april 2021 till mars 2023. Sänkningen uppgår till 11,69 procent. Om förslaget beslutas av riksdagen kan en utredning komma att göras avseende en eventuell omräkning av PO-pålägget för kommunen.

Internräntan

Internräntan sänks från 1,75 procent till 1,5 procent på grund av ett lägre ränteläge i omvärlden. Internräntan ska spegla en långsiktig finansieringsnivå.

Ny hyresmodell

Ett stort arbete har bedrivits med att ta fram en ny modell för internhyra och från 2021 kommer internhyresfördelningen baseras på kostnadshyra. Det innebär att alla kostnader för hyresobjekt ska täckas av hyresgästen. Varje hyresobjekt ska ha en hyresgäst som betalar kostnadshyra till enheten för fastighetsförvaltning. Grundprincipen är att så långt som möjligt göra införandet kostnadsneutralt för kommunen som helhet utifrån kostnadsläget 2019. Nämndernas ramar har justerats för effekter av införandet av den nya hyresmodellen och ett särskilt anslag har inrättats för särskilda objekt med 10,4 miljoner kronor för 2021. Avsikten är att denna post ska minska över tid.

Skatteintäkter, utjämnings- och statsbidrag

Tabell: Kommunens skattenetto 2019-2023, miljoner kronor

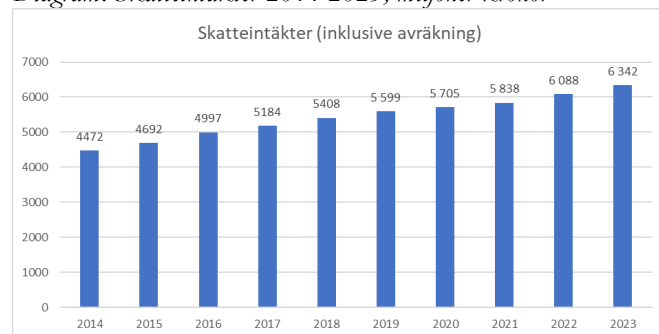
Skattenetto	Utfall	Budget	Prognos T2	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 599	5 744	5 705	5 838	6 088	6 342
Allmän kommunalskatt	5 641	5 758	5 766	5 876	6 088	6 342
Avräkning	-42	-15	-61	-38		
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	-27	-23	173	37	-69	-108
Inkomstutjämningsbidrag	-545	-526	-536	-635	-684	-672
Kostnadsutjämningsbidrag	386	305	299	276	278	307
LSS-utjämningsbidrag	-118	-128	-125	-133	-135	-137
Regleringsavgift/bidrag	73	109	108	317	270	191
Införandebidrag	0	38	38	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	21	16	225	43	33	33
Fastighetsavgift	157	164	165	169	169	169
Summa skattenetto	5 573	5 720	5 878	5 875	6 019	6 234

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak av skatter. Cirka 80 procent av intäkterna utgörs av skatter som betalas av de med förvärvsinkomst som är folkbokförda i kommunen.

Skatteintäkter 2021–2023

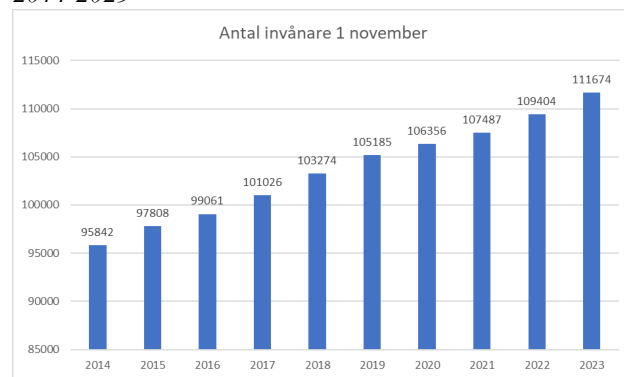
2021 beräknas skatteintäkterna inklusive avräkning uppgå till 5,8 miljarder kronor, en ökning med 133 miljoner kronor mot prognos för år 2020. De kommunala skatteintäkterna är framförallt beroende av hur skatteunderlaget utvecklas i hela landet och av kommunens folkmängd. Kommunens skatteprognos utgår från en skattesats på 18:23, vilket är en sänkning med 20 öre sedan 2020. Antaget oförändrade skattesatser från 2020 i övriga kommuner ger det Nacka kommun den sjunde lägsta skattesatsen i landet. Riksgenomsnittet är 20:72 år 2020.

Diagram: Skatteintäkter 2014-2023, miljoner kronor

Skatteprognosen för 2021 baseras på prognosen att Nackas folkmängd den 1 november 2020 förväntas uppgå till 106 356 invånare, vilket är 1 171 fler jämfört med samma tidpunkt förra året. Under kommande treårsperiod väntas invånarantalet öka med 5 procent.

Diagram: Antalet invånare i Nacka kommun 1 november 2014-2023

Utjämnings- och generella statsbidrag

Syftet med det kommunala utjämningsystemet är att alla kommuner ska ha förutsättningar att ge likvärdig service oberoende av kommuninvånarnas inkomster och olika strukturella förhållanden. Skillnader i skattesatser ska i huvudsak spegla skillnader i effektivitet, service- och avgiftsnivå. Utjämningsystemet består av fem delar; inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsbidrag (som består av flera olika delmodeller), strukturbidrag, införandebidrag och regleringsbidrag/regleringsavgift. Dessutom finns ett kostnadsutjämningsystem för kostnader kopplade till lagen om stöd och service till funktionsnedsatta (LSS-utjämningsbidrag). Nacka är en av få kommuner i landet som är nettobidragsgivare till utjämningsystemet, sammantaget 176 miljoner kronor under 2021. Kommunen betalar en avgift till inkomstutjämningsbidrag och LSS-utjämningsbidrag, men erhåller kompensation i form av kostnadsutjämningsbidrag och regleringsbidrag.

Den sammantagna effekten av skärpt skatteutjämning och ökade statsbidrag medför att relationen ”Nacka-Statens” landar på en nettokostnad för kommunen på 132 miljoner kronor, det vill säga det är vad Nacka bidrar med till andra kommuner

Tabell: Utjämning mellan kommunerna 2016-2023, miljoner kronor

Utjämning mellan kommunerna	Utfall		Utfall		Prognos		Budget		Plan	
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023		
Inkomstutjämning	-505	-552	-586	-545	-536	-635	-684	-672		
Kostnadsutjämning	291	294	355	386	299	276	278	307		
Införandebidrag	64	36	10	0	38	0	0	0		
Regleringsavgift/bidrag	-3	-1	16	73	108	317	270	191		
LSS	-105	-83	-103	-118	-125	-133	-135	-137		

Inkomstutjämningen

Inkomstutjämningsystemet är ett fördelningssystem som utgår från skattekraften i respektive kommun. Kommuner med låg skattekraft får större bidrag per invånare och kommuner med hög skattekraft, som Nacka, får betala till systemet. Det fåtal kommuner som har en skattekraft över 115 procent av den genomsnittliga skattekraften i riket betalar till systemet. Nacka kommun har en skattekraft på 130 procent.

För 2021 prognostiseras en avgift i inkomstutjämningsystemet på 635 miljoner kronor. Varje Nackabo bidrar med 5 967 kronor till andra kommuner.

Kostnadsutjämningen och införandebidrag

Kostnadsutjämningsystemet jämnar ut strukturella skillnader beroende på demografi, invånarnas behov och produktionsvillkor, som till exempel löner och geografi. Kostnadsutjämningsystemet är ett relativt system där den egna kommunen jämförs med medelkommunen. Grundtanken är att alla kommuner ska ha samma ekonomiska förutsättningar. Kostnadsutjämningen innebär att kommuner som har en gynnsam struktur skjuter till medel till kommuner som inte har samma goda förutsättningar. Systemet ska inte utjämna för de kostnadsskillnader som beror på varierande ambitionsnivå, effektivitet och avgifter. Det är ett inomkommunalt system, det vill säga utan statlig finansiering.

Modellen har tidigare bestått av tio delmodeller; förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg, barn med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur, löner och kollektivtrafik. I november 2019 beslutade riks-

dagen om förändringar i den nuvarande kostnadsutjämningen. I det nya systemet utgick tre delmodeller, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, befolkningsförändringar samt bebyggelsestruktur. Tre nya delmodeller tillkom; kommunal vuxenutbildning, infrastruktur och skydd respektive verksamhetsövergripande kostnader. Utjämningsens omfattning ökar med en miljard kronor både för kommuner och regioner. Lagändringen trädde i kraft 1 januari 2020. För Nacka innebär förändringen i kostnadsutjämningen en försämring som motsvarar 359 kronor per invånare eller cirka 38 miljoner kronor.

Ett särskilt bidrag infördes temporärt för att begränsa den negativa effekten för enskilda kommuner 2020. Nackas del av införandebidraget uppgår till 38 miljoner kronor men bidraget avser endast det första året, det vill säga 2020. Från och med 2021 tas införandebidraget bort vilket årligen försämrar Nackas skattenetto med cirka 38 miljoner kronor.

För 2021 prognostiseras kostnadsutjämningen för Nacka kommun till ett bidrag på 276 miljoner kronor vilket motsvarar 2 592 kronor per medborgare.

Regleringsposten

År 2021 beräknas regleringsposten för Nacka kommun till ett bidrag på 317 miljoner kronor vilket motsvarar 2 977 kronor per invånare. Regleringsbidraget inkluderar en ersättning från staten för kommunernas förlorade skatteintäkter med anledning av coronapandemin och det allmänt försämrade ekonomiska läget i kommunsektorn. År 2020 delas dessa pengar ut som generella statsbidrag men från och med 2021 ligger de i regleringsposten. Regleringsposten inkluderar även ett tillfälligt bidrag från staten som föreslås i budgetpropositionen för 2021. För Nacka kommun uppgår bidraget till 71 miljoner kronor 2021 och cirka 36 miljoner kronor 2022. Här finns också kompensations förändringar på skatteunderlaget som uppstår på grund av grund av olika åtgärder som införs av regeringen, till exempel sänkt pensionärsskatt.

LSS-utjämningen

LSS-utjämningen är ett interkommunalt utjämningsystem där kommunens utfall är relaterat till övriga kommuners utfall. Beräkningarna som ligger till grund för LSS-utjämningen baserar sig på antalet LSS-insatser och kommunernas ekonomiska utfall

under 2019. Prognosen för Nacka kommun år 2021 är att betala en avgift i LSS-utjämningen på 133 miljoner kronor vilket motsvarar 1 192 kronor per invånare.

Generella statsbidrag

I regeringens budgetproposition för 2021 har det aviserats 4 miljarder kronor till kommunsektorn för långsiktig kvalitetshöjning inom äldreomsorgen. För Nacka kommun innebär det cirka 33 miljoner kronor årligen. Även 1 miljard kronor aviserades i budgetpropositionen till skola. Nacka kommun bedöms få cirka 10 miljoner av dessa medel.

Fastighetsavgiften

Nacka kommuns intäkter för fastighetsavgiften beräknas år 2021 uppgå till 169 miljoner kronor.

Riktade statsbidrag 2021

De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest, eller riktade, då ska de gå till specifika verksamheter till exempel flyktingmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

Regeringens budgetproposition för 2021 innehåller flera riktade statsbidrag till exempel breddning och förlängning av äldreomsorgslyftet, subventioner av familjehem och språklyft i förskolan. En del av de riktade statsbidragen har pågått eller aviserats sedan tidigare, de statsbidrag som aviserats inom olika områden redovisas nedan. Det finns fortfarande många oklarheter kring exakta detaljer för fördelningsprinciper, faktiska belopp, utbetalningstidpunkter och vilka villkor som är förknippade med respektive statsbidrag.

Tabellen visar en uppskattning av riktade statsbidrag som kan sökas inom respektive område. För riktade statsbidrag gäller i regel att det kräver motprestation, för intäkterna finns alltså motsvarande kostnader. I tabellen framgår även de kostnader som är kopplade till de insatser där riktade statsbidrag söks.

Tabell: Riktade statsbidrag 2021, tusental kronor

Statlig ersättning (tusentals kronor)	Bidrag	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen			
Bidrag från myndigheten för samhällsskydd och beredskap	3 100	-3 100	0
Summa	3 100	-3 100	0
Arbets- och företagsnämnden			
Ensamkommande barn/unga	17 000	-15 800	1 200
Nyanlända flyktingar	21 800	-20 000	1 800
Vuxenutbildning	20 000	-90 000	-70 000
Summa	58 800	-125 800	-67 000
Kulturnämnden			
Utvecklingsbidrag till kulturskolor, via Kulturrådet	1 000	-1 000	0
Läsfrämjande åtgärder (biblioteksverksamhet)	500	-500	0
Stärka bibliotek (biblioteksverksamhet)	500	-500	0
Summa	2 000	-2 000	0
Socialnämnden			
Subvention av familjehemscplac inkl stöd till familjehem	2 000	-2 000	0
Personligt ombud	270	-270	0
Statsbidrag habiliteringsersättning	2 000	-2 000	0
Utvecklingsmedel för arbete mot våld i nära relationer (kvinnofrid)	*)	*)	0
Överenskommen om stöd till riktade insatser inom området psykisk hälsa	*)	*)	0
Summa	4 270	-4 270	0
Äldrenämnden			
Minska ensamhet och förbättrad demensvård inom äldreomsorgen	4 653	-4 653	0
Äldreomsorgslyftet	7 400	-7 400	0
Digitalisering och E-hälsa inom äldreomsorgen	1 200	-1 200	0
Länsgemensamma stimulansmedel för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare inom den kommunala hälso- och sjukvården	3 622	-3 622	0
Summa	16 875	-16 875	0
Utbildningsnämnden			
Asylsökande barn m. fl. i förskola och skola	450	-630	-180
Vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	800	-800	0
Omorg på kvällar, nätter och helger	1 100	-9 215	-8 115
Utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	230	-460	-230
Bättre språkutveckling i förskolan	670	-670	0
Summa	3 250	-11 775	-8 525
Välfärd skola			
Likvärdig skola	31 865	-31 865	0
Lärarlönelyftet	26 500	-26 500	0
Karriärtjänster (förstälare/lektorer)	14 025	-14 025	0
Mindre barngrupper i förskolan	5 233	-5 233	0
Lärarasistenter	4 366	-8 732	-4 366
Högskolestudier i specialpedagogik	1 140	-1 140	0
Skapande skola	1 000	-1 000	0
Personalförstärkning inom elevhälsa och specialpedagogik	975	-975	0
Introduktionsprogram	750	-750	0
Gymnasial lärlingsutbildning	560	-560	0
Försöksverksamhet digitala nationella prov	280	-280	0
Läsläsflytt i förskolan	215	-215	0
Summa	86 909	-91 275	-4 366
Välfärd samhällsservice			
AO Familj och arbete			
Socialpedagogiska insatser	595	-595	0
Kristeamet	600	-600	0
Samverkansteamet	550	-550	0
Beroende verksamheten: Service funktion Case manager	852	-852	0
AO Kultur och fritid			
AO Omsorg och assistans			
Personligt ombud	1 610	-1 610	0
AO Äldreomsorg			
Stimulansbidrag	*)		
Summa	4 207	-4 207	0
Totalsumma	173 061	-244 427	-71 366

*) Uppskattning av belopp är i nuläget inte möjlig

Finansiella intäkter och kostnader

Nacka kommuns finansnetto, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, beräknas för 2021 uppgå till ett negativt netto på 38 miljoner kronor. Nacka kommun är koncernbank för kommunen inklusive dess helägda bolag. Kommunens upplåning och behov av att placera medel sker därför med utgångspunkt från en samlad bild över kommunen inklusive bolagens likvida flöden.

Finansnetto	2020		2021	2022	2023
	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Mkr					
Finansiella intäkter	35	31	30	33	36
Ränta på lån till koncernen	6	11	11	14	17
Utdelning från Nacka Energi AB	27	27	27	27	27
Avgår ej utdeln.bart fr Nacka Stadshus AB		-12	-10	-10	-10
Försäljning bostadsrätter	0	3	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	2	2	3	2	2
Finansiella kostnader	-43	-66	-68	-77	-89
Ränta lån	-13	-7	-14	-21	-31
Finansiell pensionskostnad	-17	-17	-11	-13	-23
Försäljning bostadsrätter	0	-20	-5	-5	0
Medfinansiering tunnelbana		-16	-23	-21	-20
Övriga finansiella kostnader	-13	-6	-14	-16	-16
Totalt	-8	-35	-38	-44	-53

Finansiella intäkter

Kommunens finansiella intäkter består främst av utdelning från Nacka energi AB, räntor på lån och låneramsavgift från kommunens bolag. De finansiella intäkterna minskar år 2021 med 5 miljoner kronor jämfört med 2020 års budget och uppgår till 30 miljoner kronor.

Utdelning från Nacka energi AB utgör den största intäktsposten och uppgår 2021 till 26,8 miljoner kronor, vilket är samma belopp som för 2020. Utdelningen betalas ut till kommunen via Nacka stadshus AB till kommunen. Jämfört med budget 2020 reduceras utdelningen från Nacka stadshus AB med 10 miljoner kronor, en följd av att fritt eget kapital i Nacka stadshus AB inte beräknas möjliggöra högre utdelning.

Ränteintäkter på lån till koncernens bolag uppgår till 10,9 miljoner kronor, vilket är 4,7 miljoner högre än tidigare år. Det beror i huvudsak på en större utlåningsvolym till bolagen och till viss del på en något högre räntenivå jämfört med budget 2020. För att uppnå en transparent räntesättning som bedöms vara marknadsmässig och konkurrensneutral faktureras bolagen utifrån kommunens genomsnittliga upplåningsränta inklusive derivat (räntegrund) med ett räntepåslag. Kommunens snittränta för upplåningen varierar under året och räntenivån till bolagen justeras därmed fyra gånger per år. På så vis följer räntesättningen på lån till bolag kommunens verkliga snittränta för extern upplåning. Effekten vid såväl minskning som höjning av räntan fördelas mellan kommunen och dess bolag. Kommunen och bolagen tar därmed löpande del av den riskspridning i hela låneportföljen som görs vid upplåningen. För att bolaget ska erhålla en marknadsmässig ränta läggs ett påslag på kommunens snittränta. Räntepåslaget ska spegla respektive bolags ekonomiska styrka och därmed nivån som bolagen förväntas få vid en upplåning på egna

meriter. Det innebär att bolagen får olika påslag. För Nacka stadshus AB är räntepåslag på 39 punkter (0,39 procentenheter), för Nacka vatten och avfall AB 66 punkter (0,66 procentenheter) och för Nacka energi AB 21 punkter (0,21 procentenheter).

Övriga finansiella intäkter har ökat med drygt 0,5 miljoner kronor jämfört med budget 2020 och uppgår till 2,7 miljoner kronor. Under övriga finansiella intäkter återfinns låneramsavgifter. Bolagen betalar en låneramsavgift för att täcka del av koncernbankens kostnader som uppstår vid upptagande av lån, exempelvis programkostnader, och för att säkra likvida medel, som kostnader för checkräkningskredit och backupfaciliteten. Låneramsavgiften fördelas utifrån bolagets andel av sitt lånetak ställd i relation till kommunkoncernens totala lånetak. Bolagens andel av kommunkoncernens totala lånetak har ökat från 44 procent till 60 procent för 2021. Låneramsavgiften för Nacka stadshus AB uppgår 2021 till 0,4 miljoner kronor, varav 0,3 miljoner vidarefaktureras till Nacka vatten och avfall AB och gäller lån på 221 miljoner som är utlånade via Nacka stadshus AB till bolaget. Nacka vatten och avfall AB har därutöver en låneramsavgift på 1,5 miljoner kronor. Under övriga finansiella intäkter är även ränteintäkter om 0,2 miljoner budgeterade för kommunens placeringar om 310 miljoner kronor samt intäkter om 0,5 miljoner för koncerngemensamma kostnader. Placeringarna är kortfristiga och förfaller i huvudsak under första delen av 2021.

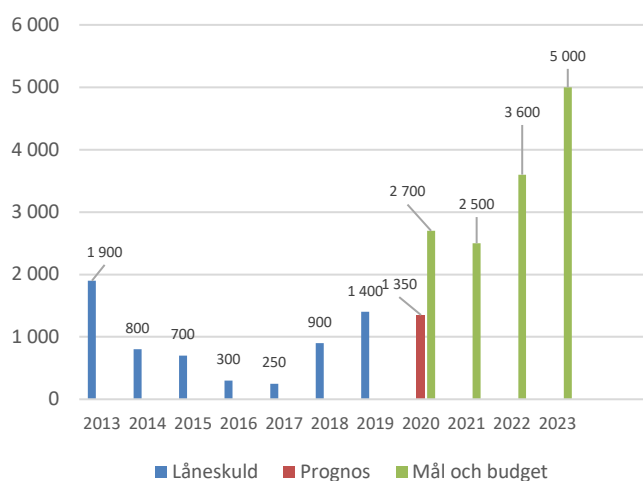
Finansiella kostnader

Kommunens finansiella kostnader består främst av medfinansiering av tunnelbanan (KPI uppräknings), räntor på lån, ränta på pensionsavsättning, reaförlust för bostadsrätter, och övrigt som upplåningskostnader, kostnader för checkkredit, backupfaciliteter, rating med mera.

De finansiella kostnaderna för 2021 uppgår till 68 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner högre än i budget 2020. I mål och budget 2020 redovisades inte medfinansiering av tunnelbanan (KPI-uppräknings) under finansiella kostnader utan ingick under verksamhetens kostnader. Medfinansieringen, som är den största kostnadsposten under finansiella kostnader, uppgår i budget 2021 till 23 miljoner och förklarar i huvudsak förändringen mellan åren.

För 2021 uppgår ränta på lån till 14 miljoner kronor vilket är 0,7 miljoner kronor högre jämfört med budgeten för 2020. Låneskulden för 2021 (2,5 miljarder) beräknas nästan vara i nivå med 2020 (2,7 miljarder), samtidigt som räntenivån bedöms öka något till i snitt 0,45 procent jämfört med budget 2020 (snitt 0,40 procent).

Diagram: Kommunens låneskuld per den 31 december, 2013-2023, miljoner kronor

Låneskulden uppgick den 31 augusti 2020 till 1,35 miljarder kronor och prognostiseras till motsvarande belopp vid årets slut. Jämfört med 2019 års har den minskat med 50 miljoner kronor. Låneskulden har under 2020 utvecklats på en betydligt lägre nivå än budgeterat (2,7 miljarder kronor). Det är en följd av en lägre investeringsnivå jämfört med budget, att kommunen erhållit extra tillskott av statsbidrag med anledning av covid 19, samt att utbetalning för tunnelbanan har senarelagts. Dessutom medför ytterligare markförsäljningslikvider ett bättre resultat för kommunen.

Under perioden 2021–2023 ökar investeringsbehoven i samband med befolkningstillväxten. Det leder till ett ökat upplåningsbehov och därmed ökar skuldsättningen. Låneskulden förväntas öka de kommande åren men inte i samma omfattning som förväntades i föregående mål och budget. För år 2021 beräknas skuldsättningen för kommunkoncernen uppgå till 2,5 miljarder kronor, för 2022 till 3,6 miljarder kronor och för 2023 till 5 miljarder kronor. Räntenivåerna förväntas öka något men beräknas ändå vara på en fortsatt låg nivå de kommande åren. Detta kan dock

förändras snabbt i spåret av pandemin och en turbulent omvärld och finansmarknad. Räntekostnaderna ökar i takt med investeringsbehovet, där ökade investeringar leder till en ökad låneskuld i kommunen.

Det sammanlagda lånetaket för koncernbanken föreslås för 2021 uppgå till 2,5 miljarder kronor, varav drygt 1 miljard kronor avser upplåning till kommunen och 1,5 miljarder kommunens bolag. Lånetaket för bolagen föreslås öka med 300 miljoner kronor jämfört med 2020 och avser ökad utlåning till Nacka vatten och avfall AB.

Lånetaket för Nacka stadshus AB föreslås uppgå till 314 miljoner kronor (varav 221 miljoner vidareutlånas till Nacka vatten och avfall AB). Lånetaket för Nacka vatten och avfall AB föreslås uppgå till sammanlagt 1,4 miljarder varav 1 179 miljoner utlånas från kommunen och 221 miljoner via Nacka stadshus AB.

Under finansiella kostnader återfinns även ränta på pensioner på 11 miljoner kronor, vilken är 6 miljoner lägre jämfört med 2020. Försäljning av bostadsrätter fortsätter under 2021 och finns nettobudgeterad med 5 miljoner i reavinstförlust. Övriga finansiella kostnader uppgår till 14,5 miljoner kronor och avser bland annat upplåningskostnader, kostnader för checkkredit och backupfaciliteter samt finansiell rådgivare.

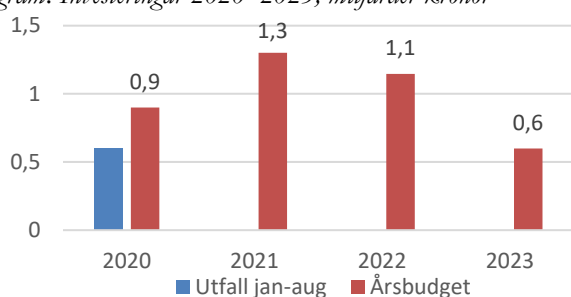
En aktiv finansförvaltning och det för närvarande låga ränteläget gynnar kommunen och dess bolag. Det är viktigt att Nacka kommun försäkras sig om att ha tillgång till likvida medel. I syfte att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera lånealternativ såsom ett certifikatprogram, som uppgår till 4 miljarder kronor, och ett MTN-program (obligationer), som uppgår till 4 miljarder kronor. Inom det befintliga MTN-programmet har kommunen möjlighet att emittera gröna obligationer, vilket ytterligare breddar investerarsbasen. Nacka kommun har idag en checkkredit på 1 miljard kronor och back-up faciliteter för 1,5 miljarder. I takt med att lånebehovet ökar kommer ytterligare back-up faciliteter behövas. Back-up faciliteter (kreditlöften) ska ses som en försäkring och är till för att nyttjas när det till exempel inte är möjligt att emittera certifikat och obligationer på kapitalmarknaden.

Investeringar

När Nacka utvecklas är det viktigt att kommunen investerar för såväl nuvarande som nya Nackabor. 2021 uppgår investeringarna till 1,3 miljarder kronor. De största investeringarna sker inom fastighetsområdet, exploatering samt inom natur- och trafik.

Kommunen har hittills beslutat om investeringar för cirka 4 miljarder kronor under åren 2020–2023. Investeringar år 2021 uppgår till drygt 1,3 miljarder kronor. Diagrammet nedan visar hur investeringsbudgeten ser ut för perioden. Utfallet för 2020 avser perioden januari-augusti.

Diagram: Investeringar 2020–2023, miljarder kronor

Tillkommande investeringsmedel

Investeringsbudgeten innehåller tillkommande medel och avser nya projekt och tillägg för tidigare beslutade projekt med cirka 1,5 miljarder för åren 2020–2024 och senare, se bilaga 4. Dessa investeringar återfinns inom fastighetsverksamheten på 468 miljoner kronor, exploateringsenheten Nacka på 470 miljoner kronor, exploateringsenheten Nacka stad på 440 miljoner kronor. Natur- och trafiknämnden på 98 miljoner kronor och fritidsnämnden 4 miljoner kronor.

Tabell: Tillkommande investeringsmedel 2020–2024 och senare, miljoner kronor

Nämnd/enhet	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Fastighetsverksamhet	0,0	-79,2	-79,2	0,0	-467,5	-467,5	0,0	-546,7	-546,7
Exploatering Nacka	167,5	-602,0	-434,5	199,9	-670,2	-470,3	367,4	-1 272,2	-904,8
Exploatering Nacka stad	26,5	-118,4	-91,9	349,9	-789,9	-440,0	376,4	-908,3	-531,9
Fritidsnämnden	0,0	-6,0	-6,0	0,0	-4,0	-4,0	0,0	-10,0	-10,0
Natur- och trafiknämnden	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-98,3	-98,3	0,0	-108,3	-108,3
TOTALT TILLKOMMANDE INVESTERINGAR	194,0	-815,6	-621,6	549,8	-2029,9	-1 480,1	743,8	-2 845,5	-2 101,7

De tillkommande investeringarna beräknas generera årliga kapital- och driftkostnader med sammanlagt drygt 90 miljoner kronor.

Nämndernas investeringar beskrivs kortfattat under avsnittet ”Nämndernas arbete för att uppnå mål och budget”.

De största tillkommande nettoinvesteringarna

Nya Näckenbadet, utökad budget 274 miljoner kronor

I Saltsjöbaden ska en ny simhall uppföras på samma fastighet där befintliga Näckenbadet står placerad idag. Arbetet med att uppföra en ny simhall på denna plats har pågått under en längre tid där många olika ekonomiska och byggtkniska alternativ har granskats. Ny föreslagen lösning är en simhall i två plan där det ena utförs som källarplan innehållande byggnadens tekniska funktioner. Sedan tidigare har 25 miljoner kronor beviljats för projekteringen av den nya simhallen. Projektet ansöker ytterligare om 274 miljoner kronor i investeringsmedel för genomförandet av projektet. Simhallen beräknas vara färdigbyggd som tidigast i mars-april 2024.

Komponentutbyten 2023, utgifter 50 miljoner kronor

Det finns ett ständigt behov om reinvesteringar av kommunens egenägda fastigheter. Investeringsmedel finns för närvarande beslutat fram till 2022. För 2023 avsätts 50 miljoner kronor.

11-mannaplaner Källtorp, utgifter 30 miljoner kronor

Behovet av nya idrottsanläggningar i Nacka är stort. För att uppföra två elvamannafotbollsplaner inklusive omklädningsrum samt trafiklösningar i Källtorp avsätts 30 miljoner kronor.

Järlahöjden, utgifter 30 miljoner kronor

Detaljplaneprogrammet för Järlahöjden ska utvecklas till tät stadsmiljö med idrott, gymnasium och park tillsammans med bostäder och verksamheter. Som en följd av Kommunstyrelsens beslut om ”Genomförandeplan för stadsutvecklingen på västra Sicklaön” kommer projektet att genomföras senare än vad som tidigare planerats för. Vissa utredningar, bland annat kring gymnasiet och idrotten, kommer behöva utföras innan arbetet med detaljplanen star-

tar. Den utökade investeringsbudgeten om 30 miljoner kronor är avsedd för utredningar samt samordningskostnader innan start av detaljplaneprojektet.

En extra investering på 10 miljoner kronor görs för att åtgärda brister på elevtoaletter och omklädningsrum på skolor.

Totala investeringar 2020–2024 och senare

Utfallet för de totala nettoinvesteringarna var vid tertialbokslut 2 2020 på 552 miljoner kronor. Kommunens totala investeringsbudget för 2020 uppgår till 0,9 miljarder kronor. För år 2021 budgeteras 1,3 miljarder kronor till investeringar, för år 2022 och 2023 till 1,1 miljarder kronor respektive 0,6 miljarder kronor. År 2024 och senare budgeteras ett positivt netto på 0,2 miljarder.

Av den totala ramen på 1,3 miljarder kronor år 2021 planeras 468 miljoner kronor att investeras inom fastighetsverksamheten, 910 miljoner kronor avser exploateringar, 98 miljoner kronor avser gator och parker och 4 miljoner kronor investeras på inventarier inom fritidsverksamheten.

Tabell: Nettoinvesteringar per nämnd 2020–2024 och senare, miljoner kronor

Nettoinvesteringar per nämndenhet	Inkomster aug 2020	Utgifter aug 2020	Utfall aug 2020	Årsbudget					Totalt 2020- 2024 och senare
				2020 Netto	2021 Netto	2022 Netto	2023 Netto	Prognos 2024=>	
Kommunstyrelsen (KS)	115	-590	-475	-755	-1 131	-993	-497	202	-3 174
Stadsledningskontoret och stödenheter (KS)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fastighetsverksamhet (KS)	0	-194	-194	-372	-489	-308	-301	0	-1 470
Exploateringsenheten Nacka (KS)	40	-190	-150	-202	-264	-505	-170	333	-808
Exploateringsenheten Nacka stad (KS)	75	-193	-118	-149	-335	-137	-25	-132	-778
Välfärd skola (KS)	0	-13	-13	-30	-40	-40	0	0	-110
Välfärd samhällsservice (KS)	0	0	0	-3	-3	-3	0	0	-8
Arbets- och företagsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fritidsnämnden	0	-1	-1	-2	-3	-3	-1	0	-10
Kulturnämnden	0	-2	-2	-1	-1	-1	0	0	-3
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Natur- och trafiknämnden	7	-81	-74	-131	-218	-149	-122	0	-619
Socialnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Äldrenämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt nettoinvesteringar	122	-675	-552	-888	-1 354	-1 146	-620	202	-3 806

Nämndernas mål och budget

Avsnittet beskriver hur varje nämnd ska bidra till att uppfylla kommunens övergripande mål och vad varje nämnd ska fokusera på utifrån sitt uppdrag. Här presenteras också nämndens framåtblick 2040 och resursfördelning för budgetperioden.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd.

I det övergripande ansvaret ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. I de båda rollerna ingår att bereda ärenden till kommunfullmäktige. I ansvaret som egen nämnd är dessa ärenden kopplade till arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen är också ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Välfärd skola och Välfärd samhällsservice.

Kommunstyrelsen har även det övergripande ansvaret för samhällsplanering:

- ansvara för den översiktliga planeringen av mark och vatten samt initiera övrig fysisk planering och sektorplanering
- bevaka att det finns mark och verksamhetslokaler för kommunalt finansierade verksamheter och kommunala behov i övrigt samt bevaka tillgången till bostäder inom kommunens ansvarsområden
- se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggnandet främjas
- ansvara för ”Konsten att skapa stad” och ”Konsten att skapa konst i hela Nacka” i

enlighet med programmet för konst och kultur i det offentliga rummet.

Nämndens fokusområde 2021–2023 i rollen att leda och samordna

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.

Arbete för att nå målet

Under 2021 kommer alla nämnder att arbeta med att bedriva en god verksamhet för Nackaborna och samtidigt öka kostnadseffektiviteten. Här utgör ambitionen att vara bland de 10 procent bästa kvalitetsmässigt och bland de 25 procent mest kostnadseffektiva kommuner per område en viktig del för att kunna ge maximalt värde för skattepengarna. Den politiska ambitionen enligt majoritetsprogrammet, är att fortsätta hålla en låg skattenivå och om möjligt återställa den skattehöjning som gjordes 2012.

Att fortsätta att hålla nere skuldsättningen är viktigt för att ha låga räntekostnader så att mer pengar kan gå till verksamhet som kommer Nackaborna till del. I utbyggnaden av kommunen är investeringarna omfattande. För att uppnå en god ekonomisk hushållning är det viktigt att prioritera, ha rätt ambitionsnivå och genomföra investeringarna i lagom ekonomisk takt så att den kommande driften och låneskulden kan optimeras.

Stadsutvecklingsprocessen arbetar kontinuerligt för att utveckla smarta arbetssätt och öka graden av digitalisering. Bland annat skapas nya e-tjänster inom myndighetsutövningen och digitaliseringen av befintliga detaljplaner fortsätter. Kommunen gick under våren över till att hålla digitala samrådsmöten istället för fysiska, en förändring som tagits emot positivt. Målet är att säkra fortsatt dialog med Nackaborna och att öka förståelsen för stadsutvecklingen i Nacka.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.

Arbete för att nå målet

Kommunstyrelsen arbetar aktivt med strategisk kommunikation för att involvera Nackaborna i kommunens olika verksamheter utifrån den nya kommunikationsstrategin. Under hösten 2020 lanserades den kommunikativa plattformen för Centrala Nacka i samspel med byggaktörerna i området.

Stadsutvecklingen på Västra Sicklaön går nu in i ett genomförandeskede, framför allt i Sickla och Centrala Nacka. Det finns ett behov av att öka den strategiska kommunikationsinsatsen de närmaste åren med fokus på en mer sammanhållande och proaktiv kommunikation för att stärka bilden och berättelsen om vad kommunen vill åstadkomma med stadsutvecklingen i Nacka och hur det påverkar och bidrar till Nackaborna, både på lång och kort sikt. För att få en ökad effekt och kvalitet i det strategiska kommunikationsarbetet behöver arbetssätt och samverkan mellan kommunikationsenheten och stadsutvecklingsprocessen ses över och utvecklas. Kommunikationen behöver utvecklas både avseende val av insatser, format och budskap, styrning och uppföljning och det kommunikativa ledarskapet.

Nacka kommun driver sedan år 2013 Konsten att skapa stad. Olika aktiviteter och insatser har gjorts under åren och planering pågår för att stärka insatserna för kommande år. Några exempel är KOLLBRI på Kvarnholmen, konstnärlig gestaltning i Fisksätra och muralmålningfestivalen Wall Street Nacka. Hösten 2020 pågår en tävling kring en Nackaspecifik betongsugga. Betongkonsten ska fånga Nackas karaktär, bidra till en positiv känsla och förmedla platsens själ.

2021 fyller Nacka 50 år, vilket kommer att uppmärksammas med blickar såväl bakåt som framåt. Målsättningen är att engagera Nackaborna, särskilt barn och unga, och tillsammans med dem bland annat föreställa sig hur livet i Nacka kommer se ut om 50 år.

Planeringen har påbörjats och medel för genomförandet behöver avsättas.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.

Arbete för att nå målet

I kommunens planering eftersträvas blandad bebyggelse med olika typer av bostäder. Kommunen har rådighet att styra över upplåtelseformen på de bostäder som byggs på kommunal mark medan upplåtelseformen på privat mark bestäms av den privata markägaren. Målet är att en tredjedel av de tillkommande bostäderna på kommunalt anvisad mark ska bli hyresrätter. I nuläget pågår utbyggnad av hyresrätter i Orminge och i Älta. Fram till 2023 beräknas byggen av fler hyresrätter att sätta igång, bland annat på Nya gatan i Centrala Nacka samt ytterligare hyresrätter i Orminge och Älta. Merparten av dessa tillkommer som en följd av markanvisningar.

Sedan den 1 januari 2020 gäller strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen i Nacka. Syftet med strategin är att samla kommunens ambition för miljö- och klimatarbete i stadsutvecklingen i hela Nacka. Strategin ska vara vägledande genom att miljö- och klimatarbetet förankras tidigt i stadsbyggnadsprojekten samt i de olika skedena i stadsbyggnadsprocessen. För att ytterligare stärka kommunens klimat- och miljöarbete ska en klimatanpassningsplan tas fram under 2021.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.

Arbete för att nå målet

Kommunstyrelsen bidrar till förutsättningar för en stark och balanserad tillväxt främst genom stadsutvecklingsverksamheten och effektiva stödprocesser. Kommunstyrelsen stöttar organisationen genom att

tillhandahålla effektiva ekonomi- och personalprocesser, effektiva IT-system och stöd i digitaliseringsarbetet, beslutsstöd, juridisk kompetens, säkerhetsfunktion, kommunikation, extern och intern kundservice samt administrativ service.

För att nå planerat resultatöverskott 2021 krävs en kraftfull ekonomistyrning. Under 2020 har arbetet påbörjats med åtgärder för att minska kostnader och öka intäkter inom alla delar. Stadsutvecklingsekonomin har utmaningar med att nå självfinansiering under 5-årsperioder, men fortsatt arbete pågår med den robusta genomförandeplanen. Antalet färdigställda bostäder förväntas gå ned till 800 under 2021 för att sedan öka åren framåt. Befolkningsprognosen visar därför en mindre ökning under 2021 med 1 078 nya Nackabor.

Utvecklingen av nya arbetsplatser följer delvis utvecklingen av bostäder. Det gäller i första hand Västra Sicklaön, där planerad kontorsutveckling är nära integrerad med övrig bebyggelseutveckling. På Västra Sicklaön får en utbyggd tunnelbana störst effekt för utvecklingen av arbetsplatser eftersom god tillgänglighet är en avgörande faktor för kontors- och verksamhetsetablering.

Av detta följer att viss arbetsplatsutveckling påverkas av att tunnelbanan försenas med några år. För närvarande är utvecklingen av arbetsplatser är mest påtaglig i Sickla. Totalt beräknas över 18 000 nya arbetsplatser utvecklas i Nacka fram till 2040, varav cirka 7 000 fram till 2030–2033.

Nämndens fokusområde 2021–2023 – kommunstyrelsen i rollen som egen nämnd

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.

Arbete för att nå målet

Nöjdkundindex mäts på många områden och ambitionen är att ytterligare öka andelen nöjda kunder under det kommande året. Att följa hur kunderna, både privatpersoner och företag, upplever servicen inom myndighetsutövning är viktig återkoppling till verksamheten i det systematiska förbättringsarbetet.

Fortsatt utveckling av digitalisering och strategisk kommunikation är prioriterat inför 2021 och framåt. Digitaliseringsrådet har tagit fram förslag till fokusområden för den fortsatta digitaliseringen 2021–2023. Fokusområdena är Mitt digitala Nacka, Mobilt först, Från papper till digitalt, Öppna data samt Samlad IT-förvaltning. För att kunna genomföra detta föreslår digitaliseringsrådet att särskilda medel avsätts under tre år. På motsvarande sätt behöver kommunikationsarbetet stärkas och utvecklas utifrån den antagna kommunikationsstrategin.

Kommunen arbetar kontinuerligt för att säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Program för markanvändning med riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal utgör grunden för hur kommunen ska använda sitt markinnehav för att utveckla Nacka som en attraktiv plats att bo, leva och verka i.

Den kommunala produktionen fortsätter med att utveckla verksamheten för att få nöjdare kunder.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.

Arbete för att nå målet

Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom varje område. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med kompetenta, motiverade, stolta och friska medarbetare. Hållbart medarbetarengagemang (HME) visar resultat på en god nivå (80). Den senaste medarbetarundersökningen från oktober 2020 visar att 85 procent är stolta över det arbete som utförs på arbetsplatsen och 93 procent av medarbetare ser sitt arbete som meningsfullt och lika hög andel bedömer att de har kompetens att nå målen. Utvecklingsområdena är att tydliggöra förväntningar och mål samt att följa upp och utvärdera arbetsplatsens mål på ett bra sätt.

En framgångsfaktor för att kommunen även fortsättningsvis ska kunna leverera maximalt värde för skattepengarna är att vara en attraktiv arbetsgivare med hållbart medarbetarengagemang. Engagerade

medarbetare som utvecklar smartare arbetssätt är centralt för att säkerställa hög kvalitet och effektivitet.

Det är viktigt att agera fortsatt proaktivt och strategiskt för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla rätt kompetens. Möjligheterna att rekrytera kompetent och erfaren personal är generellt bra, pandemins effekter med minskat personalbehov inom andra sektorer, medför ökade möjligheter att rekrytera ny kompetens. Det finns framförallt fortsatta utmaningar inom omsorg om funktionsnedsatta, där planeras särskilda utbildningar för att säkerställa tillgång till rätt kompetens.

Under 2019 registrerades 964 nya företag, vilket placerar Nacka på fjärde plats i landet som nyföretagar-kommun. Under januari och februari har trenden fortsatt. Sedan utbröt pandemin som haft negativ inverkan på nyföretagandet i hela Sverige.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.

Arbete för att nå målet

Kommunens arbete för att nå de sex lokala miljömålen fortsätter. För att nå målen krävs samspel mellan kommunen, föreningsliv och Nackabor.

Ett hållbart samhälle behöver en blandning av bostäder, arbetsplatser och handel samt ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Planering och produktion av välfärdsfastigheter är en central del i stadsutvecklingen. Behoven ska mötas i rätt tid, med rätt förutsättningar och kostnadseffektivt.

Anpassningen av bostadsbeståndet följer uppsatt plan och antalet bostäder för sociala ändamål kommer att vara halverat från ca 600 till cirka 300 vid halvårsskiftet 2021. Processerna för underhåll och felavhjälpning har förbättrats och effektiviserats. Planer har tagits fram för behov av välfärdsfastigheter på både kort och lång sikt. De utgör underlag för när olika välfärdsfastigheter behöver finnas på plats för att möta det behov som finns, och hur kostnaderna

för dessa belastar kommunens ekonomi. En ny hyresmodell antogs av fullmäktige i september 2020 och ska införas med start 2021. Flera stora investeringar finns planering för. Det är Järlahöjdens förskola (hette tidigare nya Kristallen), ny simhall i Näcken, Sickla skola, fotbollsplaner vid Källtorp samt multihallen i Fisksätra.

Utsläppen av växthusgaser har minskat med 45 procent sedan 1990 vilket är bättre än uppsatt mål. Där emot är de totala utsläppen av växthusgaser oförändrade sedan 2016 samtidigt som utsläppen inom trafiken ökat.

Energianvändning i kommunens egna byggnader har minskat från 174 till 123,8 kilowattimmar per kvadratmeter mellan 2009 och 2019. Målet på 120 kilowattimmar per kvadratmeter kommer att nås under 2020.

Det brottsförebyggande arbetet ska fokusera på byggelseplanering, samverkan med lokala aktörer, förebyggande insatser samt extra insatser vid händelser i utsatta områden.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokus

God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinhav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40 procent av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.

Arbete för att nå målet

Satsningen på att fler företag ska startas i Nacka går vidare. Lokal och regional rådgivningsverksamhet är verktyg för detta samt ett bättre digitalt gränssnitt där kommunens hemsida blir mer relevant. Ett exempel är bygglovsprocessen som blivit digital, vilket medfört att tiden för ett bygglovsärende nu i genomsnitt ligger på drygt 5 veckor. Detta trots att antalet ärenden ökat med cirka 25 procent.

Genomförandet av stadsutvecklingen på Västra Sicklaön har anpassats eftersom utbyggnaden av tunnelbanan försenats. Kommunens målsättning är att bidra till regionens bostadsförsörjning och möta den efterfrågan som finns av att bygga och bo i Nacka. Byggnaderna i Nacka har en bred geografisk spridning och utanför Västra Sicklaön sker en utveckling i flera

av kommunens lokala centrum och förnyelseområden. Under den kommande treårsperioden beräknas närmare 3 000 bostäder färdigställas i kommunen. På Västra Sicklaön fortsätter utbyggnaden på Kvarnholmen, Nobelberget, Nacka strand och på Nya gatan i Centrala Nacka. I övriga Nacka tillkommer småhus kontinuerligt, framförallt i Saltsjö-Boo, och det byggs flerbostadshus i bland annat Orminge och Älta.

För att nå stadsutvecklingsekonomi i balans krävs ett mycket aktivt arbete för att säkra att intäkter och kostnader taktar med varandra. En prognos baserad på pågående och planerade projekt har gjorts för perioden 2016–2030. Den visar i nuläget att stadsutvecklingsekonomi inte är i balans för hela perioden 2016–2030. För Västra Sicklaön har en justerad genomförandeplan tagits fram med tillhörande prioriteringar av projekt för att säkra en balanserad utbyggnadstakt, där kommunens investeringar går i takt med bostadsbyggandet.

Ska Nacka ha ett starkt näringslivsklimat är det viktigt att planera för olika typer av verksamheter. Två fortsatt viktiga strategiska frågor är planering av kontorsyta, främst på Västra Sicklaön, och nya verksamhetsområden för småindustri i hela Nacka. Med nuvarande förutsättningar beräknas merparten av de nya arbetsplatserna på Västra Sicklaön tillkomma efter år 2030 då tunnelbanan är klar.

Framåtblick 2040

Det är svårt att förutse de samlade konsekvenserna av den pågående pandemin. Enligt Folkhälsomyndigheten kommer det först om 4-5 år att vara möjligt att fullt ut se de konsekvenser som pandemin haft på folkhälsan. Dessutom kan det dröja länge innan det finns ett vaccin som ger tillräckligt skydd. Covid-19 får därmed antas vara något som påverkar samhället länge.

Kommunen behöver stärka sin beredskap och samverkansförmåga ytterligare för att kunna klara eventuella nya vågor av smittspridning. Det är viktigt att ha en beredskap för andra scenarier, framför allt sådana som skulle ge ökad påverkan på samhället.

Den höga arbetslösheten förväntas bli bestående under en längre tid och är en stor utmaning. De ekonomiska konsekvenserna riskerar också att påverka folkhälsan på kort och lång sikt.

För att motverka effekterna av lågkonjunkturen arbetar kommunen samlat för att ge det lokala näringslivet ökade förutsättningar för tillväxt, fler i jobb och ett stärkt näringslivsklimat.

Pandemin har tvingat kommunens verksamheter ställa om, samverka och effektivisera sina arbetsätt. Ytterligare en sideeffekt är att digitala arbetsätt och mötesformer har utvecklats.

Samhället digitaliseras i rask takt och Nackaborna förväntar sig friktionsfri och snabb service. Genom fortsatta effektiviseringar och förändrade arbetsätt tar kommunen tillvara på de möjligheter som digitaliseringen ger.

En viktig förutsättning för att Nacka kommun ska växa utan att kommunens kontorsorganisation växer är att fortsatt skapa en effektiv organisation med utvecklingsmöjligheter för medarbetare och chefer.

För att klara tillväxten behöver kommunen fortsatt att utveckla en organisation som skapar maximalt värde för skattepengarna, samtidigt som målen om bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka och stark och balanserad tillväxt uppfylls.

Detta ställer krav på att även fortsättningsvis göra anställnings- och konsultprövningar inför att medarbetare rekryteras och konsulter anlitas.

Rekryteringen av kompetenta medarbetare har varit framgångsrik till exempel inom stadsutveckling och skola – trots att konkurrensen om dessa kompetenser är hård i regionen. Samtidigt är det fortsatt utmanande att behålla personal inom delar av det sociala området, där det krävs ett gediget utvecklingsarbete tillsammans med medarbetarna för att säkra kvalitet och arbetsförutsättningar.

Nacka kommun ska ha hållbara medarbetare och vara en förebild i arbetet för hälsa och låg sjukfrånvaro. Ett särskilt fokus för att lyckas med kompetensförsörjningen ligger på frågorna om utveckling av effektfulla medarbetare i alla led, kompetensväxling, ökad flexibilitet i kompetensanvändning, strategisk lönebildning och ett hållbart arbetsliv.

Kommungemensamma digitala lösningar är en viktig del i den fortsatta digitaliseringen. Kommunens digitaliseringsstrategi anger riktningen med lösningar som utgår från kundens situation. Det finns ett behov av att utveckla ett mer sammanhållet kundmöte där Nackabor, företag och intressenter på ett enkelt

och smidigt sätt i större utsträckning kan utföra sina ärenden digitalt.

Under pandemin har nya digitala arbetsätt provats vilket kommer att ha betydelse för utvecklingen framåt och för hur verksamheter kommer att bedrivas. Det är viktigt att ha med detta i planering och utveckling av framtida välfärdsfastigheter. Att växla mellan att arbeta på olika platser kan ge möjlighet att bygga på andra sätt och kanske minska behovet av lokalyta.

Resursfördelning

Kommunstyrelsen som helhet tilldelas 185,4 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 18,6 miljoner kronor eller 11,2 procent jämfört med budget 2020. En stor del av förändringen beror på tekniska justeringar, främst i samband med införande av den nya hyresmodellen och nya redovisningsregler.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Kommunstyrelsen (tkr)	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2021			Skilnad budget 2021 och 2020	
	2019	2020	2020 T2	Volym	Satsning/ besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Kommunfullmäktige	-6 785	-6 187	-6 187	0	0	0	-6 187	-6 187	0	0,0%
varav Revision	-2 599	-2 671	-2 671	-100	0	0	-2 791	-2 791	-120	4,5%
Kommunstyrelsen	-47 960	-79 930	-86 970	850	-1 500	3 500	-84 100	-80 500	4 500	0,8%
Stadsledningskontoret	0	-36 141	-36 141	1 133	540	12 900	-47 368	-34 468	1 673	-4,6%
varav stab	0	-16 400	-16 370	508	270	1 500	-17 122	-15 622	778	-4,7%
Sköd och serviceenhet	-110 227	-28 350	-21 353	4 527	3 460	245 300	-265 663	-20 363	7 987	-28,2%
Enheten för bygg och anläggning	-5 977	-6 800	-6 800	-2 000	0	36 000	-44 800	-8 800	-2 000	29,4%
Enheten för fastighetsförvaltning	24 720	16 640	24 640	-4 640	10 000	551 940	-531 940	20 000	3 360	20,2%
Särskilda fastighetsobjekt	0	0	0	-10 442	0	41 400	-51 842	-10 442	-10 442	
Exploateringsenheten Nacka	0	0	0	-2 500	0	0	-2 500	-2 500	-2 500	
Exploateringsenheten Nacka stad	0	0	0	-3 500	0	0	-3 500	-3 500	-3 500	
Myndighets- och huvudmannenhet	-1 909	0	0	0	0	0	0	0	0	
Välfrid skola	10 391	10 400	20 000	300	0	2 140 000	-2 129 300	10 700	300	2,9%
Välfrid samhällsservice	964	9 400	2 900	600	0	0	-456 667	10 000	600	6,4%
Brandförvar	-41 044	-40 853	-42 094	1 560	0	0	-39 293	-39 293	1 560	-3,8%
Oljorusett	0	-5 000	-4 000	0	-15 000	0	-20 000	-20 000	-15 000	300,0%
Summa	-197 824	-166 820	-156 005	-16 113	-2 500	3 130 640	-3 982 740	-185 433	-18 633	11,2%
Tunnelbanan KPI	-24 000	-27 800	-19 800	1 700	0	0	-26 100	-26 100	1 700	-6,1%

Förändring total - volym förändring budgeten en skild budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 0,4 miljoner kronor.

Produktionsenheterna, välfärd skola och välfärd samhällsservice, ska för 2021 lämna ett överskott på 10,7 miljoner kronor respektive 10 miljoner kronor. Enheten för fastighetsförvaltning ska för 2021 lämna ett överskott på 20 miljoner kronor.

Två verksamheter, exploateringsenheten Nacka och exploateringsenheten Nacka stad tillkommer 2021 på egen rad. Deras totala budget uppgår till 6 miljoner kronor.

På grund av osäkerheten i omvärlden avsätts ytterligare 15 miljoner kronor för oförutsedda händelser som nu uppgår till 20 miljoner kronor.

Satsningar görs med 1 miljon kronor på strategiskt miljöarbete och 0,5 miljoner kronor på näringslivsinsatser.

En besparing ska ske genom fortsatta effektiviseringar i kontorsorganisationen med 4 miljoner kronor vilket återfinns inom stadsledningskontoret samt stöd- och serviceenheterna.

1 miljon kronor ur Trygghetspaketet flyttas från kommunstyrelsen till socialnämnden för att permanenta en utökning av verksamheten med Polarna.

Några extraordinära innovations och utvecklingskostnader som hittills tagits av kommunstyrelsen, till exempel för Vercity, EdTest-projektet och digitalisering, bedöms kunna finansieras via framtidsfonderna, varför budget minskas med 7,5 miljoner kronor.

Medel på 2 miljoner kronor omdisponeras från natur- och trafiknämnden till enheten bygg och anläggning.

Ny post för särskilda fastighetsobjekt tillförs 10,4 miljoner till följd av den nya hyresmodellen.

Investeringar kommunstyrelsen

För perioden 2020–2024 och senare tilldelas kommunstyrelsen 1,378 miljarder kronor i investeringsmedel. De tillkommande medlen fördelas med:

- 468 miljoner till fastighetsverksamheten
- 470 miljoner kronor netto till exploatering Nacka
- 440 miljoner kronor netto till exploatering Nacka stad

Fastighetsverksamheten

Tabell: Tillkommande investeringsmedel fastighetsverksamheten, miljoner kronor

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Hyresgästpassning HGA 2021	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Hyresgästpassning HGA 2022	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Hyresgästpassning HGA 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Nacka Gymn och Eklidens kök och matsal	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,5	-7,5	0,0	-7,5	-7,5
Komponentutbyten 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-50,0	-50,0	0,0	-50,0	-50,0
Multihall Fisksåtra	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	-15,0	0,0	-15,0	-15,0
Ram tidiga skeden 2021	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Ram tidiga skeden 2022	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Ram tidiga skeden 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Tattby ny tennishall	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
I 11-mannaplaner Källtorp	0,0	0,0	0,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-30,0	-30,0
Nya Näckenbadet	0,0	-25,0	-25,0	0,0	-274,0	-274,0	0,0	-299,0	-299,0
Sigfridsborgs sporthall och skyddsrum	0,0	-54,2	-54,2	0,0	-16,0	-16,0	0,0	-70,2	-70,2
Upprustning omklädningsrum och toaletter	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	-10,0
Summa fastighetsverksamhet	0,0	-79,2	-79,2	0,0	-467,5	-467,5	0,0	-546,7	-546,7

- För investeringar i hyresgästpassningar, tillgänglighetsanpassningar och energibesparingsåtgärder 2021–2023 avsätts 10 miljoner kronor per år, sammanlagt 30 miljoner kronor.
- För ombyggnad av kök och matsal i Nacka Gymnasium och Eklidens skola avsätts 7,5 miljoner kronor.
- 50 miljoner kronor avsätts för underhåll och reparationer som är planerade genomföras 2023 i kommunens egenägda fastigheter.
- För tillbyggnad av multihall för olika idrottsanläggningar i Fisksåtra avsätts 15 miljoner kronor.
- För tidiga utredningar och förstudier 2021–2023 avsätts 10 miljoner kronor per år, sammanlagt 30 miljoner kronor.
- 5 miljoner kronor avsätts för flytt av fotbollsplan i Tattby för att ge plats för tillbyggnad av befintlig tennishall.
- 30 miljoner kronor avsätts för uppförande av två 11-manna fotbollsplaner med tillhörande omklädningsrum och trafiklösen i Källtorp.
- För byggnation av nya Näckenbadet i Saltsjöbaden avsätts ytterligare 274 miljoner kronor.
- Ytterligare 16 miljoner kronor avsätts till ombyggnad av sporthall och skyddsrum för Sigfridsborgsskolan i Ältadalen.
- 10 miljoner kronor avsätts för upprustning av omklädningsrum och toaletter i välfärdsfastigheter.

Exploatering Nacka

I tabellen nedan beskrivs förändringar i projekt inom exploateringsverksamheten.

Tabell: Tillkommande investeringsmedel enbeten för exploatering Nacka, miljoner kronor

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Ektorp centrum	20,0	-7,0	13,0	5,0	-8,0	-3,0	25,0	-15,0	10,0
Galärvägen	0,0	-10,6	-10,6	0,0	-4,9	-4,9	0,0	-15,5	-15,5
Norra Skuru	21,0	-170,0	-149,0	-4,0	-5,0	-9,0	17,0	-175,0	-158,0
Nybacklakvarteret	3,3	-56,9	-53,6	2,3	0,0	2,3	5,6	-56,9	-51,3
Sarvträsk Ormingehus	8,0	-20,1	-12,1	2,7	-2,9	-0,2	10,7	-23,0	-12,3
Ormingeplan	3,0	-3,0	0,0	3,2	-3,7	-0,5	6,2	-6,7	-0,5
Sältängen Fasanvägen	2,4	-2,4	0,0	1,2	-1,2	0,0	3,6	-3,6	0,0
Samordningen Orminge	77,7	-238,9	-161,2	14,3	-44,5	-30,2	92,0	-283,4	-191,4
Apel-/Björnvägen	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-1,7	-1,7
Älta Centrumkvarter	30,4	-89,0	-58,6	2,9	-17,4	-14,5	33,3	-106,4	-73,1
Östra Gräsvägen	1,7	-3,1	-1,4	0,3	-0,9	-0,6	2,0	-4,0	-2,0
Budgetram 2021	0,0	0,0	0,0	60,0	-112,0	-52,0	60,0	-112,0	-52,0
Budgetram 2022	0,0	0,0	0,0	49,0	-202,0	-153,0	49,0	-202,0	-153,0
Budgetram 2023	0,0	0,0	0,0	63,0	-267,0	-204,0	63,0	-267,0	-204,0
Summa Exploatering Nacka	167,5	-602,0	-434,5	199,9	-670,2	-470,3	367,4	-1 272,2	-904,8

För enheten exploatering Nacka är de största tillkommande investeringarna

- Samordningsprojektet Ormingecentrum avser utbyggnad av allmänna anläggningar och ombyggnad och utveckling av bussgatan till effektiv och tillgänglig bytespunkt för kollektivtrafiken samt ökad tillgänglighet för gång- och cykeltrafik.
- Projektet Älta centrumkvarter avser detaljplanering och genomförandeplanering för utbyggnad av allmänna anläggningar.
- Budgetram till genomföranden av enskilda projekt som startas upp löpande ska tilldelas en initial budget i samband med projektstart.

Exploatering Nacka stad

Tabell: Tillkommande investeringsmedel enbeten för exploatering Nacka stad, miljoner kronor

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Järlahöjden	0,0	-33,0	-33,0	0,0	-30,0	-30,0	0,0	-63,0	-63,0
Gäddviken	0,0	0,0	0,0	10,4	-10,4	0,0	10,4	-10,4	0,0
Sickla Industriväg	26,5	-85,4	-58,9	13,5	-57,5	-44,0	40,0	-142,9	-102,9
Budgetram 2021	0,0	0,0	0,0	67,0	-121,0	-54,0	67,0	-121,0	-54,0
Budgetram 2022	0,0	0,0	0,0	154,0	-260,0	-106,0	154,0	-260,0	-106,0
Budgetram 2023	0,0	0,0	0,0	105,0	-311,0	-206,0	105,0	-311,0	-206,0
Summa Exploatering Nacka stad	26,5	-118,4	-91,9	349,9	-789,9	-440,0	376,4	-908,3	-531,9

För enheten exploatering Nacka stad är de största tillkommande investeringarna:

- Järlahöjden ska utvecklas till tät stadsmiljö med idrott, gymnasium och park tillsammans med bostäder och verksamheter. Investeringen avser utredningar samt samordningskostnader innan start av detaljplaneprojektet.

- Projektet Sickla industriväg syftar till att anpassa befintlig infrastruktur under markytan och i gaturummet till en ny, tätare stadsmiljö.
- Budgetram till genomföranden av enskilda projekt som startas upp löpande ska tilldelas en initial budget i samband med projektstart.

När exploateringsprojekt färdigställs övergår anläggningar till annan verksamhet som då får kapitalkostnader och driftkostnader.

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd samt har det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att Nackabor når egen försörjning och att Nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Arbete för att nå målet

Genom samordningsförbundet VärNa genomförs aktiviteter för att stärka individer med särskilda behov och långa perioder i försörjningsstöd så att de ska uppnå egen försörjning. Under hösten startar VärNa två projekt. "Amazon", som riktar sig till kvinnor där ohälsa utgör hinder för att nå egen försörjning och "Rätt stöd för mig", som riktar sig till unga vuxna med funktionsnedsättning. Under hösten har MIA-projektet ersatts av "MIA-vidare" för att öka samordningen för målgruppen. Insatsen "Case Manager", som startats under 2020 för att stötta personer som står långt från arbetsmarknaden

och som haft ekonomiskt bistånd under en längre tid, är även den en viktig insats för att nå målet.

Det förebyggande arbetet för att undvika att unga Nackabor mellan 18 och 24 år hamnar i biståndsberoende är prioriterat. Goda resultat inom det kommunala aktivitetsansvaret och nära samarbete med andra verksamheter inom kommunen som skolan, överförmyndaren och omsorgen för att tidigt identifiera personer med behov av vägledning eller förmyndare, är exempel på pågående insatser. Verksamheten deltar också i kommunens förebyggande arbete mot missbruk av tobak, alkohol och droger hos ungdomar.

Under året har arbetslösheten i Nacka stigit avsevärt, och förväntas nå sin topp under första tertialet 2021. Detta har stor påverkan på kundflödet. Många nya kunder, varav flera med andra behov än nuvarande kunder, väntas tillkomma. En sannolik konsekvens är att kostnaderna då ökar eftersom antalet insatser, handläggning och genomsnittstiden i insats väntas öka.

För att motverka den väntade kostnadsökningen behövs uthålligt arbete med de insatser som är framgångsrika samt nya insatser som möter de behov som uppstår med anledning av pandemin. En framgångsfaktor är att samverka med andra aktörer. Fortsatt nära och frekvent samarbete med kommunens auktoriserade anordnare och avtalspartner är också prioriterat.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

Arbete för att nå målet

Under 2019 förändrades ersättningsmodellen inom Svenska för invandrare (sfi), i syfte att åstadkomma bättre och snabbare resultat. Effekten av åtgärderna motverkas delvis av pandemin, men väntas på sikt bidra till ökad måluppfyllnad genom bland annat färre avbrott och högre andel godkända betyg.

Det senaste året har många kunder fått hjälp att nå egen försörjning genom arbete eller studier. Inför ett troligt ökat kundinflöde och längre insattid på

grund av ökad arbetslöshet, är samverkan och dialog med andra myndigheter och möjliga arbetsgivare central. Många som blir eller redan är arbetslösa behöver tillgång till samlad vägledning mot antingen arbete eller studier.

För nyanlända har insatsen språk- och arbetsintroduktion fortsatt visat sig vara den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad, trots ökade svårigheter att hitta arbetsplatser under pandemin. Arbetet med att erbjuda denna insats, och liknande alternativ såsom extratjänster, behöver fortsätta.

Flera kunder har utmaningar i relation till den utbredda digitaliseringen i det svenska samhället. Insatser för att öka den digitala kompetensen behövs, dels för att underlätta den initiala etableringen och förkorta vägen till egen försörjning, dels för att påskynda och fördjupa integrationen. Under 2021 planeras sådana insatser riktade mot individer och målgrupper i behov av olika ersättningar.

Arbetslösheten bland ungdomar 16-24 år har ökat markant i hela landet och väntas fortsätta öka 2021. Verksamheten för att nå unga som inte påbörjat gymnasiet, hoppat av gymnasiet eller inte lyckats få jobb efter gymnasiet kommer därför att ökas redan under 2020 för att fortsätta in under 2021.

Insatsen "bointroduktion och bostödstöd för nyanlända" är fortfarande framgångsrik och ett viktigt verktyg för att stödja Nackas nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. Genom insatsen minskas risken för att nyanlända behöver ytterligare insatser i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka.

Arbete för att nå målet

Matchningen mellan nämndens målgrupper och tillgängliga bostäder utförs i samarbete mellan etableringsenheten och enheten för fastighetsförvalt-

ning. Både vid matchning och utveckling av bostadsbeståndet säkerställs att bostäder för sociala ändamål är spridda över hela kommunen.

Insatsen språk- och arbetsintroduktion är som tidigare nämnt den mest effektiva vägen in på arbetsmarknaden tillsammans med de extratjänster som kommunen tillsatt. Samverkan med Arbetsförmedlingen är helt avgörande för att få ner arbetslösheten, något som kommer att genomsyra verksamheten under kommande år.

För att bättre möta nyanlända föräldrar som står långt från arbetsmarknaden utreds möjligheten att starta en öppen förskola för språk och integration. Ett sådant projekt skulle kunna medföra att krav kan ställas på språkundervisning för kunder som uppstår kompletterande ekonomiskt bistånd under sin föräldradighet. Ytterligare en målsättning är att öka kvinnors möjlighet till snabbare inträde på arbetsmarknaden. För att lyckas med detta krävs bred samverkan mellan aktörer både inom kommunen och övriga samhället.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Arbete för att nå målet

Nackas vuxenutbildning har stabila resultat över tid, nära 90 procent når målnivån med lägst godkänt betyg inom kurser på grundläggande och gymnasial nivå. Förstärkt kvalitetsuppföljning och fortsatt verksamhets- och utbudsutveckling i dialog med kommunens utbildningsexperten, näringsliv och elever ska ytterligare höja resultaten.

I samverkan med flera kommuner i regionen erbjuder Nacka från och med hösten 2020 ett brett utbud av nationella och lokala yrkespaket samt enstaka kurser. De nationella yrkespaketen är framtagna av Skolverket i samråd med branschen, och de lokala av kommunens auktoriserade anordnare i de branscher där behov av personal finns. Inom ramen för det regionala samarbetet för gymnasial yrkesutbildning kan Nackaborna studera gymnasiala utbildningar där språk- och yrkeskurser kombineras, så kallade kombinationsutbildningar, via Stockholms stad.

Framåtblick 2040

Nämndens verksamhet påverkas i stor utsträckning av konjunkturen, som väntas svänga både upp och ner fram till 2040. Den största utmaningen på halv-lång sikt är den pågående lågkonjunkturen, som förstärks av pandemin. Nuvarande och eventuellt kommande reformer av Arbetsförmedlingen och dess insatser kan beroende på utfall bli antingen utmaningar eller möjligheter. En ny finansieringsmodell, där kommuner erhåller statlig ersättning för arbetsmarknadsinsatser, skulle minska risken för stora effekter av konjunkturer och reformer.

Det säkerhetspolitiska läget och klimatförändringarna förväntas medföra tätare flyktingvågor. Den nationella integrationspolitiken påverkar behovet av resurser för flyktingmottagande i kommunerna. Nacka har goda resultat av att stödja nyanlända till egen försörjning och bostad samt bra beredskap för mindre svängningar i mottagandet.

Ett ökat kompetensförsörjningsbehov, till exempel på grund av stora pensionsavgångar eller företagsetableringar, kan leda till kortare tid i utanförskap för nämndens målgrupper. Livslångt lärande, till exempel genom vuxenutbildning är en möjliggörare av kontinuerligt hög ekonomisk tillväxt. Automatisering, användande av artificiell intelligens (AI), strukturomvandlingen och läget på bostadsmarknaden kan å andra sidan försämra möjligheten för ungdomar och nya Nackabor att etablera sig på arbetsmarknaden.

Resursfördelning

Arbets- och företagsnämnden tilldelas 222 miljoner kronor för 2021, vilket är en minskning med 17,9 miljoner kronor, eller 7,5 procent, jämfört med budgeten för 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Arbets- och företagsnämnden (tkr)	Bokslut		Prognos 2020 T2	Förändring		Budget 2021			Skilnad budget 2020 och 2021	
	2019	2020		Volym	Satsning/ besparing	Intäkte	Kostnad	Netto	tkr	%
Grundläggande vuxenutbildning, check	-8 278	-7 428	-9 482	-1 972	-200	1 000	-10 600	-9 600	-2 172	-29,2%
Gymnastisk vuxenutbildning, check	-38 131	-37 710	-23 914	10 110	0	31 400	-59 000	-27 600	10 110	-26,8%
Svenska för invandrare, check	-16 006	-12 864	-13 614	-1 936	-300	3 300	-18 400	-15 100	-2 236	17,4%
Arbetsmarknadsinsatser, check	-18 798	-19 279	-13 279	2 279	0	0	-17 000	-17 000	2 279	-11,8%
Arbetsmarknad, övrigt	-20 990	-27 292	-16 288	9 292	0	2 000	-20 000	-18 000	9 292	-34,0%
Samhällsorientering, kundval	-569	-996	-696	413	0	0	-583	-583	413	-41,5%
Ekonomiskt bistånd	-80 447	-86 793	-75 793	8 693	0	3 000	-81 100	-78 100	8 693	-10,0%
Ensamkommande barn	-4 112	-466	-2 534	466	0	15 900	-15 900	0	466	-100,0%
Nyanlända - flyktningar	29 562	13 742	5 453	-2 861	0	12 867	-1 986	10 881	-2 861	-20,8%
Nyanlända flyktningar - bostadsförsörjning	-25 795	-17 289	0	6 409	0	20 433	-31 314	-10 881	6 409	-37,1%
Dödsbouppteckning	-956	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Digitalisering	-2 914	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Nämnd och nämndsöd	-892	-1 817	-1 817	0	0	0	-1 817	-1 817	0	0,0%
Myndighet och huvudmannavgifter	-40 244	-41 670	-50 870	-13 484	1 000	-4 900	-49 254	-54 154	-12 484	30,0%
Summa	-228 571	-237 882	-197 746	17 409	500	83 600	-306 954	-221 954	17 909	-7,5%

Skilnad med - tecken innebär besparing av utgående budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 6,4 miljoner kronor.

Under 2021 justeras arbets- och företagsnämndens budget för minskade volymer med totalt 17,4 miljoner kronor men det innebär ändå en ökning med 24 miljoner kronor jämfört med prognosen för 2020.

Satsningar görs med checkhöjningar med 2 procent för grundläggande vuxenutbildning motsvarande 0,2 miljoner kronor och 2 procent för svenska för invandrare motsvarande 0,3 miljoner kronor.

En besparing görs på myndighets- och huvudmannenheterna med 1 miljon kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till föreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppen verksamhet och verksamhet för unga på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla lokaler och anläggningar för fritidsverksamhet och skolidrott samt att fastställa principer för upplåtelse av dessa. I uppdraget ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden ska föra dialog med fritidsaktörer och Nackabor och informera om utbudet.

Nämndens fokusområde 2021–2023 Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Fritidsanläggningarna är välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barns och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.

Arbete för att nå målet

Fritidsverksamheter ska bedrivas resurseffektivt, lokaler och ytor ska om möjligt samnyttjas. Kommunens nya hyresmodell och principer för samnyttjande ska implementeras. Fritidsnämnden tar därmed över det totala ansvaret för drift och lokalupplåtelse av sporthallar och de kommunala skolornas gymnastiksalarna. De ekonomiska konsekvenserna för nämnden kommer att tydliggöras under 2021.

Nya anläggningar ska utrustas så att de kan användas flexibelt för att kunna möta olika behov. När nya anläggningar planeras ska föreningslivets kunskaper, erfarenheter och förslag beaktas. När lokaler för fritidsgårdar lokaliserar tillsammans med andra verksamheter ska nya former för samverkan utvecklas.

Ett föreningsstöd utvecklas för att skapa bästa möjliga förutsättningar för föreningslivet, och för att det ska bli så effektivt, inkluderande och rättvist som möjligt. Fritidsnämnden genomförde därför under 2020 en översyn av det totala föreningsstödet, resultatet med nya riktlinjer och taxor ska införas stegvis under 2021.

Utbildningar riktade mot föreningar bidrar till att möta behovet av stöd i arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra verksamheter. För att uppmärksamma föreningslivets ideella arbete arrangeras en föreningsgala, där gott ledarskap och förtjänstfulla insatser premieras.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet.

Arbete för att nå målet

Fritidsnämndens bidrag till föreningslivet ska stötta ett så brett och varierat fritidsutbud som möjligt för

Nackas barn och unga. Detta görs bland annat genom det kommunala lokala aktivitetsstödet och genom att upplåta anläggningar till subventionerad taxa.

Nämnden ska också verka för ökad tillgänglighet och jämställdhet inom fritidsverksamhet som erhåller kommunal finansiering. Verksamheter ska ge medlemmar, besökare och deltagare möjlighet att delta i demokratiska processer.

På fritiden ska alla ha möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Barn, ungdomar och personer med funktionsvariationer prioriteras vid fördelning av träningstider. Genom överenskommelser med föreningar ska nämnden skapa möjligheter till öppna verksamheter utan krav på prestation eller medlemskap för att stimulera barn och unga till aktivitet.

I samarbete med En frisk generation stimulerar nämnden familjer och barn till ökad fysisk aktivitet och till att engagera sig i föreningslivet. Projektet är som mest förlängt till och med vårterminen 2021. Ambitionen är att verksamheten ska kunna fortsätta utan ekonomiskt stöd från kommunen.

Fritidsnämnden ska bjuda in föreningar, ungdomar och allmänhet till dialog om vilka insatser som kan behövas för att fritidsutbudet ska utvecklas. Föreningar som nyttjar kommunens idrottsanläggningar ska bjudas in till anläggningsråd. När Folkhälsomyndighetens rekommendationer så tillåter, ska Nackas föreningar åter bjudas in till återkommande frukostmingel för dialog.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad och egen fritidsaktivitet. Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Arbete för att nå målet

Nacka kommun utvecklas och det är en utmaning att möta de nya och ökade behoven som befolkningstillväxten medför. Nämndens aktualiserade kapacitetsutredning från 2019 uppdateras löpande och kartlägger beslutade, planerade och möjliga anlägg-

ningar, vilket är utgångspunkten i nämndens långtidsplanering. Att säkerställa behovet av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter är fortsatt prioriterat. Ytterligare kapacitet skapas när nya fotbollsplaner byggs och planer på parkmark görs tillgängliga för föreningslivet. Exempel på andra planerade anläggningar är ridhus i Velamsund och Multihallen i Fisksätra. Det nya Näckenbadet ska också invigas under perioden.

Kommunen ska löpande vidareutveckla befintliga anläggningar i dialog med föreningslivet. Anläggningar och lokaler för idrott och fritid ska i möjligaste mån finnas både nära bostaden och i anslutning till skolor. De anläggningar och lokaler där verksamheten bedrivs ska vara välskötta och drivas med låg klimatpåverkan.

Fritidsnämndens skötselplan för drift och underhåll av konstgräsplaner uppdateras löpande. Syftet är att maximera planernas livslängd och minimera risken för utsläpp av mikroplaster.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativ och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

Arbete för att nå målet

Fritidsnämnden ser positivt på att samverka med föreningslivet och andra kommuner i regionen kring anläggningar för ytkrävande idrotter och satsningar på verksamhet för personer med funktionsvariation.

Nämnden gör överenskommelser med föreningar som bedriver fritidsverksamhet för personer med funktionsvariation, både inom kommunen och i närliggande kommuner. Kommunen ingår även i ett regionalt nätverk som arrangerar minfritid.nu, en fritidsmässa för personer med funktionsvariation.

Fritidsnämndens fritidsgårdar och övriga öppna verksamheter erbjuder möjlighet till personlig utveckling och delaktighet. Upphandlingen av driften av kommunens sju fritidsgårdar förväntas leda till att verksamheten utvecklas och får nya inslag. Även daglägerverksamheten, som tidigare varit en del av

fritidsgårdarnas gemensamma uppdrag, kommer att upphandlas.

Genom att erbjuda föreningslivet möjlighet att bli "Utmärkt förening" stimulerar nämnden föreningar att stärka kvaliteten och att arbeta med värdegrundsfrågor. Varje höst genomförs föreningsledardagar för att stimulera lärande, nätverk och ett hållbart föreningsliv. Fritidsutbudet ska vara tillgängligt och attraktivt för alla oavsett kön, sexuell läggning, etnisk bakgrund, socioekonomisk bakgrund, religiös tro, hälsa eller funktionsvariationer.

Konsekvenserna av pandemin har varit stora inom fritidssektorn. Föreningar och aktörer har visat prov på kreativa lösningar för att kunna vidmakthålla sina verksamheter. Osäkerheten över hur situationen kommer att se ut under 2021 är stor. Säkert är att nya erfarenheter och anpassningar av anläggningar och träningsmetoder kommer att stanna kvar och utvecklas vidare.

Under året införs successivt en ny tjänst för bokning och bidrag som ska effektivisera handläggning och administration. På sikt kan fler delar av kommunen komma att nyttja tjänsten.

Framåtblick 2040

Befolkningen i Nacka väntas öka. Kommunens fritidsutbud och anläggningskapacitet behöver växa och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. En utmaning är att möta föreningarnas och allmänhetens ökande behov av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter. Befintliga och nya anläggningar måste utvecklas så att de kan nyttjas så flexibelt och resurseffektivt som möjligt.

I flera kommundelar kan samordning av olika anläggningstyper innebära att lokala sportcentrum skapas. Det ger barn och ungdomar möjlighet till idrott i närområdet. När fler aktiviteter pågår samtidigt i angränsande anläggningar skapas mötesplatser som stimulerar till gemenskap. Geografisk samordning av anläggningar bidrar även till synergier där skötsel och drift kan ske mer resurseffektivt och hållbart.

Ytterligare utmaning är att nå dem som idag inte tar del av utbudet, en annan är att tillvarata flickors och pojkars fritidsintressen i lika hög grad.

Resursfördelning

Fritidsnämnden tilldelas 155,5 miljoner kronor för 2021, vilket är en minskning med 10,7 miljoner kronor eller 6,4 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Fritidsnämnden (tkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020 T2	Förändring		Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
				Volym	Satsning/ besparing	Intäkte	Kostnad	Netto	tkr	%
Verksamhet	-36 069	-33 833	-35 733	0	0	1 500	-35 333	-33 833	0	0,0%
Fritidsanläggningar hyra/drift	-114 009	-122 776	-116 576	9 209	1 000	25 396	-137 962	-112 566	10 209	-8,3%
Nämnd och nämndsstöd	-864	-1 082	-882	0	0	0	-1 082	-1 082	0	0,0%
Myndighet & Huvudmannavgifter	-7 378	-8 560	-8 060	0	500	0	-8 060	-8 060	500	-5,8%
Summa	-158 320	-166 250	-161 251	9 209	1 500	26 896	-182 436	-155 540	10 709	-6,4%

Förändring med - tecken framför betyder en ökad budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 7,8 miljoner kronor.

Nämndens budget minskas med 1,5 miljoner kronor på grund av att nedmontering och flytt av fotbollstältet på Nacka IP inte genomförs.

En besparing görs i form av höjd lokaltaxa motsvarande 2 miljoner kronor.

En satsning görs med 1 miljon kronor på en höjning av lokalt aktivitetsbidrag.

En besparing görs på myndighets- och huvudmannaheter med 0,5 miljon kronor.

Investeringar

För fritidsnämnden avsätts 4 miljoner kronor 2021–2023, fördelat på 1,3 miljoner kronor per år för verksamhetsinventarier exempelvis gymnastikutrustning, fotbollsmål, basketstolpar, sponsorskyltar, stavhoppsmattor och passagesystem.

Tabell: Tillkommande investeringsmedel fritidsnämnden, miljoner kronor

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Fritidsnämnden									
Inventarier	0	-6	-6	0	-4	-4	0	-10	-10

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter, bland annat bibliotek, kulturhus, museer och kundval kulturskola.

Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och funktionsvarierade är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, verka för adekvat bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla miljöer samt föra dialog med föreningar, kulturaktörer och Nackabor.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.

Arbete för att nå målet

Effektivt nyttjande av lokaler och anläggningar som används för kulturverksamhet är en framgångsfaktor. Kommunens nya hyresmodell ska implementeras, vilket innebär att nämnden tar över ansvaret för Nacka aula och Nacka konferenscentrum. Former för samnyttjande av kommunala lokaler ska tas fram så att nyttjandegraden av lokaler för kultur- och fritidsverksamheter kan öka. Den nya tjänsten för bokning och bidrag förväntas bidra till detta.

Vid ny- och ombyggnation av välfärdsfastigheter samverkar olika kommunala verksamheter och externa aktörer för att skapa resurseffektivt nyttjande av lokaler. En ombyggnad av Kulturhuset Dieselverkstaden planeras för att bättre möta efterfrågan på anpassade lokaler inom biblioteks- och kulturverksamhet. Inför bygget av Älta kultur- och fritidskvarter ska nya lokaler projekteras och nya samverkansformer utvecklas för Älta Kulturknut, Älta bibliotek och Älta fritidsgård. Planeringen av permanenta lokaler för Fisksätra Folkets hus och för nya flexibla kulturlokaler i Centrala Nacka fortsätter, till exempel genom ett nytt bibliotek och konsthall.

Under perioden genomförs en översyn av kulturhusens lokaltaxor. Nämnden strävar efter att avgiftsbelagda verksamheter ska vara anpassade så att Nackas barn och unga ges möjlighet att ta del av kulturutbudet.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.

Arbete för att nå målet

Kulturutbudet på museer, bibliotek och kulturhus samt inom kulturskolan ska bli mer attraktivt och tillgängligt. Erfarenheter från att bedriva verksamhet under pandemin ska utvärderas för att utveckla utbudet från nya erfarenheter, inte minst nya digitala lösningar.

I dialog med kulturverksamheter och Nackabor ska nya metoder utformas och prövas för att ytterligare tillgängliggöra kulturen och utveckla det kulturella utbudet.

Genom det utökade kundvalet har fler aktörer möjlighet att etablera kulturkursverksamhet i Nacka, vilket förväntas bidra till ökat utbud av kulturkurser för barn i hela kommunen. Ökad kommunikation om det nya projektstödet för utveckling och innovation ska stimulera fler kulturskolor att söka medel som leder till att fler barn och unga med funktionsvariationer deltar. Fler aktörer ska uppmuntras att anordna lovkurser för barn och ungdomar från 6-19 år samt för unga upp till 20 år som går i gymnasie-särskola.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.

Arbete för att nå målet

Nya aktiviteter och insatser utvecklas för att tillgängliggöra offentlig konst och kulturarv. Utökade öppettider, guidade visningar, och kommunikationsinsatser ska inspirera fler Nackabor att ta del av den offentliga konsten och locka nya besökare till muse-

erna. För tredje året i rad erbjuds biblioteken en innovationspott för utveckling av verksamheten.

Investeringar och insatser görs för att höja kvaliteten och öka attraktiviteten i kommunens anläggningar och lokaler för kulturverksamhet. Översynen av behov och den initiala planeringen för framtida kulturlokaler i hela Fisksätra intensifieras. Beslut om planering kring framtida driftsaktör av museet Hamn efter 2022 tas under första halvan av 2021. Planeringen av Älta centrum nya kultur- och fritidskvarter fortsätter, med ökade möjligheter att erbjuda en öppen mötesplats med flera verksamheter.

Tillsammans med kulturanordnare ska nämnden ta fram förslag på åtgärder för att bidra till begränsad klimatpåverkan i linje med Nackas miljöprogram 2016-2030. Under perioden kommer all scenbelysning i Kulturhuset Dieselvekstaden att bytas ut i enlighet med ny miljölagstiftning.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen ska bidra till tillväxt och utveckling.

Arbete för att nå målet

Genom utveckling av kvaliteten inom kulturverksamheterna stimuleras förnyelse och innovation. Kulturverksamheterna uppmuntras till att samverka regionalt och nationellt för att utveckla nya mötesplatser och arenor för ett innovativt kulturliv.

För kultursektorn har konsekvenserna av pandemin varit stora. Aktörer inom bibliotek, kulturskola, muséer och arkiv liksom konstnärer, har visat prov på kreativa lösningar för att behålla sina verksamheter. Osäkerheten inför 2021 är stor. Säkert är att nya erfarenheter och upplägg, inte minst nya digitala lösningar, kommer att stanna kvar och utvecklas vidare. Under året införs successivt en ny tjänst för bokning och bidrag som ska effektivisera handläggning och administration. På sikt kan fler delar av kommunen nyttja tjänsten. Förhoppningen är att den nya tjänsten ska kunna ersätta nuvarande system för kursanmälan och administration inom kulturskolan. Genom integration med ekonomisystem och in-

passeringssystem möjliggör tjänsten direktbetalningar, automatiseringar av fakturahantering, inpassering och påminnelser. Kontakterna med kommunen ska förenklas och det ska vara lätt för kunden att göra rätt.

Vidare planeras för ett nytt system för registrering av konst och kulturarv. Systemet ska möjliggöra ökad digital tillgänglighet. Det ska också fungera för digitaliserad utlåning av konst till kommunala verksamheter

I upphandlingar av kulturverksamhet efterfrågas förslag på innovativ och nyskapande verksamhet. Innovationspottar prövas för att stimulera till nytänkande och målgruppsanpassning. Vid utlysning av nationella stöd inom kulturområdet genomförs ansökningar som skapar mervärden för Nackaborna.

Framåtblick 2040

Antalet Nackabor väntas öka kommande år, stadsutvecklingen och befolkningsökningen både utmanar och skapar nya möjligheter för Nackas kulturliv. Allt fler Nackabor ska nyttja och mötas i kommunens anläggningar för kulturverksamhet, och det är en utmaning att använda tillgängliga lokaler så resurseffektivt som möjligt.

Med samhällets ökade digitalisering förväntar sig medborgarna hög tillgänglighet till kulturlivet. Att erbjuda dialog och information via digitala plattformar är en utmaning och en möjlighet att nå Nackaborna och nya målgrupper. Den prognostiserade befolkningsökningen innebär att antalet seniorer och barn och unga kommer att öka. Kulturverksamheter behöver därmed erbjuda ett kulturliv som är attraktivt för flera målgrupper. Med migrationen och ökad mångfald följer att framtidens Nackabor har förväntningar på ett mångfacetterat, öppet och varierat kulturliv.

Resursfördelning

Kulturnämnden tilldelas 141 miljoner kronor för 2021, vilket är en minskning med 1,7 miljoner kronor eller 1,2 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Kulturnämnden (tkr)	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2021			Ställd budget 2020 och 2021	
	2019	2020	2020 T2	Volym	Satsning/ besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%	
Kulturverksamhet	-44 602	-45 294	-44 294	-263	1 000	0	-44 557	-44 557	737	-1,6%	
Kundvälfärd	-42 125	-43 250	-43 050	0	2 000	12 798	-54 048	-41 250	2 000	-4,6%	
Anläggningar - hyra och drift	-41 585	-44 344	-44 694	-2 030	0	594	-46 968	-46 374	-2 030	4,6%	
Nämnd och nämndest	-1 031	-1 078	-1 027	0	0	0	-1 078	-1 078	0	0,0%	
Myndighet & Huvudmänna	-7 598	-8 714	-7 714	0	1 000	0	-7 714	-7 714	1 000	-11,5%	
Summa	-134 950	-142 480	-140 779	-2 393	4 000	13 392	-154 365	-140 973	1 707	-1,2%	

Förändring med -tecken framför betyder en utökad budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en ökning på 2,3 miljoner kronor.

En satsning görs på 0,5 miljoner kronor för indexhöjning av ersättning till biblioteksaktörerna.

En besparing görs med 2 miljoner kronor genom att begränsa antalet kulturkurser per person och inom övrig kulturverksamhet.

En besparing på 1,5 miljoner kronor görs genom neddragning av kulturpengen.

En besparing görs på myndighets- och huvudmannaheter med 1 miljon kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Detta innebär bland annat att upprätta förslag till detalj- och fastighetsplaner, att bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor och att pröva ansökningar om bygglov

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc) ska vara finansierade.

Arbete för att nå målet

Kommunens målsättning är att avgiftsbelagda verksamheter ska vara helt självfinansierade. I praktiken behöver vissa områden, framförallt inom miljöverksamheten, delfinansiering av skattemedel för att säkra kostnadstäckning. Graden av självfinansiering inom miljötillsyn har minskat de senaste åren i takt med att kommunens nolluppräknings vad gäller löner och övriga kostnader samt att mängden ofinansierat arbete har ökat. Det gäller till exempel arbetet med stenkrossen i Gungviken 2019, effekterna av covid-19 under 2020 och icke debiterbara klagomålsärenden. För att stärka miljöenheten att nå en budget i balans, föreslås en taxehöjning inför 2021 på drygt 10 procent.

De taxor som nämnden ansvarar för ska vara på lägsta möjliga nivå och om möjligt påverkbara. Miljötillsynen är ett exempel, där bedömningar i samband med tillsynsbesök kan leda till att den årliga avgiften sänks. På så sätt kan verksamhetsutövare påverka avgiften.

Detaljplanläggningen ska stödja ett affärsmässigt nyttjande av kommunens mark. Med affärsmässigt menas att markförsäljningar ska ge så stora inkomster som möjligt givet kommunens aktuella mål för området. Det kan handla om byggnadernas utformning eller uppförande av parker, skolor och fritidsanläggningar. Den största potentialen att effektivisera inom stadsutvecklingen är en tydligare ekonomistyrning av exploateringsekonomin och mer tidseffektiv myndighetsutövning.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med Nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen. Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.

Arbete för att nå målet

För måluppfyllelsen av bostadsbyggande och arbetsplatser är det viktigt att korta handläggningstiderna inom nämndens ansvarsområde.

För indikatorerna mediantid fastighetsbildning total respektive faktisk handläggningstid föreslås ett tillägg

i texten att det är alla kundgrupper som mäts. Dessutom föreslås ändrade målvärden för båda indikatorerna. Utöver dessa indikatorer föreslås ett antal nya indikatorer för lantmäterienheten. Enheten önskar att mäta den faktiska handläggningstiden för tre av totalt sju kundgrupper. Dessa tre bedöms som viktiga för just Nacka kommun.

Den första är mediantid faktisk handläggningstid, privat bostadsbyggande och kopplas till kommunens mål om 800 nya bostäder 2021. Oftast privatpersoner som vill stycka av en villatomt för att sälja, skapa sitt drömboende eller till exempel ordna inför arv. En viktig kundgrupp där handläggningstiden oftast är det som prioriteras högst hos kunden.

Den andra är mediantid faktisk handläggningstid, samhällsservice. Den berör ärenden som till exempel leder till att skolor byggs, kommunala vägar byggs/breddas, parker och naturområden kan anläggas med mera.

Den tredje är mediantid faktisk handläggningstid, kommersiell och offentlig mark- och fastighetsutveckling. Det är främst ärenden som leder till nybyggnation av bostadsrätter, hyresrätter och centrumverksamhet. Innefattar ofta stora komplexa ärenden och tät dialog med byggherrar. Nacka bygger stad och utveckling av lokala centrum, ärenden som främjar bostadsbyggande och arbetsplatser.

Myndighetsutövningen ska vara effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad. Att följa hur kunderna, både privatpersoner och företag, upplever servicen inom myndighetsutövning är en viktig återkoppling till verksamheten i det systematiska förbättringsarbetet. Nöjd-Kund-Index (NKI) är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet och möjliggör jämförelser både med andra kommuner och branscher och inte minst utvecklingen över tid. Nacka kommun deltar i servicemätningen Insikt men även andra mätningar genomförs löpande. Handlingsplaner har tagits fram inom flera verksamhetsområden och förbättringsarbete pågår. Överlag visar de NKI som mäts en positiv trend.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur. Den negativa påverkan på miljön minskar.

Arbete för att nå målet

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktig hållbar kommun. Översiktsplanen stödjer utvecklingen mot målen och skapar förutsättningar för en god miljö och ett rikt socialt liv för alla Nackabor. Den pågående stadsutvecklingen, inklusive genomförandet, bygger på fyra stadsbyggnadsstrategier; skapa en tätare och mer blandad stad på västra Sicklaön, komplett transportsystem med tunnelbana till Nacka, utveckla Nackas lokala centrum och deras omgivning samt planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen.

En väsentlig grund för välbefinnande är att människor upplever att miljön är trygg och säker att vistas i. Medborgarundersökningen följer faktorn trygghet som tillsammans med bostäder identifierats som prioriterade fokusområden. I rutinen för framtagande av planförslag ingår att beakta alla aspekter som kan ha betydelse för lämpligheten, däribland brottsförebyggande åtgärder och upplevd trygghet.

Att minska den negativa miljöpåverkan och bygga en hållbar framtid innebär stora utmaningar i en snabbväxande kommun som Nacka. Den kommande stadsutvecklingen medför även möjligheter. För att fler ska välja att resa med kollektivtrafik behöver Nackaborna ha nära till kollektivtrafik. I den framtida staden och kommunen i övrigt, är det viktigt att Nackaborna även fortsatt har god tillgång till parker, grönområden och natur för både fysisk aktivitet och rekreation.

Kommunens senaste bullerkartläggning visar att närmare 90 procent av Nackas befolkning bor i bostäder med god ljudmiljö inomhus. Då all nyproduktion ska uppfylla kraven för god ljudmiljö inomhus kommer en förbättring att ske i takt med stadsutvecklingen, eftersom andelen nya hus ökar i förhållande till totala antalet hus. Därutöver kan åtgärder genomföras för att förbättra ljudmiljön för existerande bostäder som ej når upp till kravet. Exempel på sådana åtgärder är fönsteråtgärder, tyst asfalt eller bullerskärmar.

Sedan år 2000 finns det inom EU ett gemensamt regelverk, vattendirektivet, som ska säkra god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Nacka uppnår ännu inte målet om god ekologisk och kemisk status på alla vatten, även om trenden pekar åt rätt håll. På uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden drivs sedan flera år ett projekt med målsättningen att nå

god vattenstatus för kommunens vattenförekomster samt att insjöarnas vatten inte ska försämrats.

Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte god kemisk status. Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. Det är ett av skälen till att det kommunala VA-nätet i kommunens förnyelseområden byggs ut. Dessutom följer nämnden utvecklingen av antal enskilda avlopp som en indikator. Miljöenheten följer utvecklingen och kräver påkoppling till kommunalt avlopp där så är möjligt.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Nacka utvecklas tillsammans med nackbor och näringsliv. Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik.

Arbete för att nå målet

I den nya genomförandeplanen för stadsutvecklingen på västra Sicklaön har projektens tidplaner anpassats. I genomsnitt ska 600 lägenheter om året byggas fram till år 2025. Arbetet innebär en anpassning till det förändrade marknadsläget. Samtliga projekt har genomfört förändringar för att anpassa kommunens investeringar till den förväntade utvecklingen på bostadsmarknaden. Detta har möjliggjort för kommunen att skjuta på flera tunga investeringar och därmed hålla ner risk och låneskuld. Det innebär även att målet för antalet färdigställda lägenheter ändrats från 1 200 till 600 för västra Sicklaön. Nämnden planerar för att möjliggörandet av fler och därför föreslås ett målvärde för 800 stycken per år för antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön 2021-2023. För antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön) 2021-2023 föreslås målvärdet vara oförändrat.

För att målet om arbetsplatser ska nås behöver det finnas förutsättningar för nya verksamheter i kommande detaljplaner. Det bör noteras att det inte endast är genomförandet av detaljplaner som gör att nya arbetsplatser tillkommer. För indikatorn antal

kvadratmeter BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner 2021-2023 så ryms i begreppet verksamhetsyta lokalytor för verksamheter och industri, kontorslokaler, handelslokaler, lokaler för skolor/förskolor och vårdinrättningar samt lokaler i bottenvåningar. Dagens målvärde på 200 000 kvadratmeter till år 2030 är tänkt att innebära 10 000 nya arbetsplatser. Enheten för strategisk stadsutveckling har tagit fram nyckeltal för omvandling av kvadratmeter till antal arbetsplatser, vilket möjliggör att följa upp antalet arbetsplatser.

Framåtblick 2040

För att stadsutvecklingsekonomi ska vara i balans över hela perioden krävs ett fortsatt aktivt arbete för att säkra att inkomster och utgifter går i takt. Justeringar i tidplaner och ökad kunskap om enskilda projekt samt det rådande marknadsläget kan påverka prognosen, liksom kommunens övergripande mål för nya bostäder och arbetsplatser. Den reviderade genomförandeplanen för västra Sicklaön har stor betydelse för en långsiktig ekonomi i balans.

Genomförandet av och planeringen för nya bostäder, arbetsplatser, parker, välfärdsfastigheter samt en utbyggd infrastruktur fortsätter. Att synkronisera planeringen och utbyggnaden av välfärdsfastigheter med stadsutvecklingen i stort är mycket viktigt.

En förutsättning för utveckling är fortsatt arbete med den strategiska planeringen och att säkra framdrift och genomförande av kommunens stadsbyggnadsprojekt i linje med övergripande mål. Det är också nödvändigt med korta handläggningstider inom olika verksamhetsområden vid sidan av en bibehållen effektiv nämndhantering. Organisationen inom myndighetsprocessen arbetar fortsatt med effektivisering och digitalisering för att möta behoven av snabba och rättssäkra beslut, som fattas vid rätt tidpunkt. Myndighetsutövningen ska stödja framdriften i stadsutvecklingen.

Resursfördelning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden tilldelas 39,3 miljoner kronor 2021, vilket är en ökning med 6,3 miljoner kronor eller 18,9 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Miljö och stadsbyggnadsnämnden (år)	Bokslut 2018	Budget 2020	Prognos 2020 Y2		Förändring			Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
			Volym	Sparning/ besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	år	%			
Projekt	-2 325	-2 848	-2 698	150	-500	0	-2 198	-3 198	-350	13,3%		
Nämnd och nämndstäm	-2 682	-2 456	-2 406	-150	0	0	-2 406	-2 406	-150	6,1%		
Myndighet & Huvudmann	-33 164	-27 723	-29 223	-5 556	-200	0	-33 479	-33 479	-5 756	20,8%		
Summa	-38 171	-33 026	-34 327	-5 556	-700	0	-39 282	-39 282	-4 256	18,9%		

Förändring med - tecken förändrar budgeten ett utökat budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger minskning med 2,4 miljoner kronor.

Nya redovisningsregler gör att kostnader som tidigare belastat projekt nu övergår till driftsbudgeten. Detta medför en utökad budget på 8 miljoner kronor.

En satsning för att uppdatera gamla detaljplaner motsvarande 0,5 miljoner kronor.

För ökad tillsyn i Skuruparken tillförs 0,2 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämnden ansvarar för vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för parkeringsfrågor och framkomlighet samt för att skapa ett hållbart utbud av alternativa sätt att förflytta sig inom kommunen. I ansvaret ingår även att bygga ut, förvalta och utveckla infartsparkeringar.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Skötsel och investeringar genomförs i rätt tid till rätt kostnad.

Arbete för att nå målet

Utgångsläget för natur- och trafiknämnden är bra. Nämndens drift går med överskott. Det beror till stor del på den milda vintern första halvåret. Drift- och underhållsverksamheten fungerar enligt plan inom alla nämndens ansvarsområden, trots Coronapandemin. Betydligt fler har nyttjat kommunens naturområden, lekplatser och utegym. Re- och nyinvestering går också planenligt och projekten ligger väl mot tid, kostnad och kvalitet. Framkomligheten i nackasamhället är nu en stor fråga. Många stora infrastrukturprojekt såsom nya Skurubron, sprängningar för tunnelbanan, och Orminge centrum, är nu i full gång. Infrastrukturprojekt kommer att pågå under många år framöver. Nämnden arbetar med att framkomligheten och trafiksäkerheten kring arbetsområdena ska vara så bra som möjligt. Samtidigt ökas kommunikationsinsatser i alla kanaler. Den andra stora utmaningen för nämnden är ökade drift- och kapitalkostnader för nya anläggningar. Att dessa kommer är naturligt när kommunen växer, men de kraftigt ökade kostnader som nu kommer är resultatet av beslut som tog för fem till tio år sedan.

Natur- och trafiknämndens andel av kommunens

kostnader ska bli så låg som möjligt. Den största förändringen, jämfört med dagens förutsättningar, är omfattningen av nya offentliga anläggningar och hur dessa finansieras, vilket påverkar nämndens framtida kostnader. I samverkan med stadsbyggnadsprocessen kommer nämnden att arbeta med ambitionen att det som byggs i det offentliga rummet blir kostnadseffektivt, även ur framtida drift- och underhållsperspektiv.

I den dagliga driften pågår förbättringsarbete för att utveckla effektiva arbetssätt och teckna kostnadseffektiva avtal med entreprenörer.

För att identifiera möjliga besparingar har investeringsnivån inom samtliga teknikområden genomlysts. Nivån har sänkts för reinvesteringar vägnät. För att hitta rätt investeringsnivå inom parkverksamheten flyttas investeringsbeslut inom park för år 2023 till nästa års budgetarbete. Det finns också potential i att få en mer kostnadseffektiv park- och naturskötsel.

Under 2020 har upparbetningsgraden på investeringar förbättrats, det vill säga hur väl ett projekt följer tidplanen. Fokus på realistiska tidplaner och framdrift i projekt kvarstår under 2021.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna.

Arbete för att nå målet

Under 2021 kommer nämnden att fortsatt utveckla kundbemötandet för att ge Nackaborna snabba, begripliga och trevliga svar på de cirka 17 000 felanmälningar och synpunkter som inkommer varje år. Fokus är att avhjälpa allvarliga fel. Andra fel, liksom önskemål från medborgare, kommer att utföras i den mån det finns resurser.

Vägnätets generella standard är god. Mindre allvarliga fel, till exempel små beläggningsskador eller lutande trafikskyltar, kan under 2021 behöva skjutas fram. Bedömningen på ett års sikt är att detta inte får någon större påverkan på underhållet.

Vinterväghållningen, liksom sandupptagningen, håller mycket hög nivå. En översyn av vinterväghållningen med målsättningen att hitta besparingar kom-

mer att göras genom att till exempel minska bortforslingen av snö.

Nämnden har ett ambitiöst investeringsprogram för att förnya belysningsnätet som delvis nått sin livslängd och har hög felfrekvens. Nuvarande behov av investeringsnivå förväntas fortsätta i många år. På ett år förnyas cirka 1 500 meter av en anläggning på totalt 50 000 meter jordkabel, 1000 meter luftkabel jordförläggs av en anläggning på 10 000 meter luftkabel samtidigt som 1 000 av de kvarvarande 11 000 gamla armaturerna byts ut till LED. Även inom belysning behöver felavhjälpningen prioriteras, fokus blir att upprätthålla en hög trafiksäkerhet.

Ett högt prioriterat område är framkomlighetsarbetet och framförallt framkomligheten i anslutning till stadsbyggnadsprojekt. Det kommer att ställa höga krav på god samordning och kommunikation.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

God framkomlighet och hållbart resande.

Arbete för att nå målet

Under de senaste åren har natur- och trafiknämnden jobbat med att höja nivån inom park- och naturdrift. På parksidan handlar det om välskött parkmiljöer som fått en rad nya utegym och hundrastgårdar, samtidigt som många lekplatser renoverats och uppdaterats med nya inslag. På natursidan handlar det om att skapa ett attraktivt och tillgängligt innehåll i naturen med grillplatser, vindskydd och uppmärkta vandringsleder. Dessutom gallras träd för att skapa ljusa och öppna skogar med hög biologisk mångfald.

Utifrån budgetförutsättningarna blir det nödvändigt med en genomgång av hela verksamheten för att landa i tydliga prioriteringar inför 2021. För att sänka kostnaderna för parkskötsel kan en omklassificering av ytor vara nödvändig. Det kan innebära att gräsmattor klassas om till "högvuxen gräsyta" eller att skötseln för vissa buskage tas bort. Målsättningen är göra så välvägd beslut som möjligt utifrån tillgängliga resurser, med så liten påverkan som möjligt för Nackaborna. För att sänka kostnaderna för skötseln av natur, kommer färre områden i skogsskötselplanen att gallras, under 2021 sänks målvärdet tillfälligt från 12 till 8 områden.

Reinvesteringar i belysningsnätet ligger kvar på en hög och oförändrad nivå. Utbytet till mer energisnål LED-armatur kommer att fortsätta i samma takt vilket ger minskad elförbrukning och därmed både kostnads- och miljövinster.

På natursidan fortsätter samverkan med skolklasser och föreningar kring skräpplockning. Kommunen antar även en ny avfallsplan under 2021, vilket kan påverka hur kommunen jobbar med nedskräpningsfrågor.

Med stöd av Naturvårdsverket kommer nämnden och NVOA att göra en omfattande utvärdering av pilotanläggningen för regnbäddar som kommunen byggde 2020. Regnbäddar anläggs i gatuområdet för att rena dagvattnet.

Bakterieinnehållet i vattnet på de kommunala badplatserna mäts regelbundet genom provtagning och Nackas badvatten håller mycket god kvalitet. Under sommaren har kommunen förbjudit hundar att vistas på badplatserna och har även tillhandahållit toaletter. Nämndens nyckeltal ”Andel sjöar med god status vad gäller övergödning” är kopplat till kommunens miljömål samt agenda 2030.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt- och djurliv.

Arbete för att nå målet

Under 2021 kommer nämnden att lägga stort fokus på framkomlighet under byggtid. Utifrån kommunens framkomlighetsstrategi, parkeringstal och konkreta trafikföringsprinciper ska en så effektiv trafik som möjligt säkras på de platser där stadsbyggnation genomförs.

Med anledning av den stora mängd trafikpåverkande arbeten som sker nu och för lång tid framåt, kommer en övergripande kommunikationsinsats med flera aktiviteter att få hög prioritet. Syftet är att underlätta reseplanering, skapa acceptans för längre restider samt att ge förutsättningar för att undvika den värsta trängseln.

Framkomlighet för gående, cyklister samt kollektivtrafik har hög prioritet. Men behovet av framkomlig-

het rör självfallet också biltrafiken. Analyser av trafikflöden och olyckor samt synpunkter från medborgare och interna observationer utgör grunden för ett systematiskt arbete för att förbättra den fysiska miljön ur trafiksäkerhets- och framkomlighetssynpunkt.

Fortsatt fokus är också att upprätthålla lika många eller fler infartsparkeringar för både cykel- och biltrafik. Utöver stadsbyggnadsprojektens ansvar att hitta ersättningsytor inom sina projektområden ska trafikenheten i möjligaste mån låta anlägga nya infartsparkeringar.

I kommande utbyggnad för cykeltrafik ingår breddning och komplettering av befintliga cykelbanor samt ny vägvisning och skyltning allt eftersom infrastrukturprojekt färdigställs. Arbetet med att matcha den regionala cykelplanens mål fortgår, det innebär att andelen resor med cykel i högtrafik ska nå 20 procent fram till år 2030.

Att mäta andelen kollektivtrafikresenärer är en relativt omfattande och kostsam mätning. Därför utgår nämnden främst från mätningar på regional nivå, bland annat trafikförvaltningens årliga undersökning samt regionens resvaneundersökningar.

Framåtblick 2040

Kommunens anläggningar har hög kvalitet, är väl underhållna och uppskattas av Nackaborna. Samtidigt som detta är en möjlighet ligger här den stora utmaningen. För att kommunen ska klara drift- och kapitalkostnader för nya anläggningar måste ambitionsnivåerna ses över. Det behövs en ökad differentiering i ambitionsnivåerna. I vissa fall kan en hög nivå kvarstå, i flera fall behöver nivån vara lägre men fullt fungerande. Nackaborna kan komma att uppleva detta som en försämring, och att de inte får samma värde för skattepengarna. Samma reaktion lär komma när nämnden effektiviserar kostnaderna för drift. Till viss del kan driften säkert bli mer effektiv för samma kostnad, men även inom driften handlar det om differentierade ambitionsnivåer och i flera fall sänkta ambitioner.

Ett annat område med stora utmaningar är framkomligheten i Nackasamhället. Byggandet av staden är verkligen igång och kommer så att fortsätta under många år. Det gäller att ha så god framkomlighet och säkerhet vid vägarbeten som möjligt, samtidigt som kommunikationsinsatserna måste intensifieras.

Det gäller både enskilda arbeten och hur de sammantaget påverkar framkomligheten. Framkomligheten är en av de frågor som oroar Nackaborna mest, och oron måste mötas i såväl ord som handling.

Resursfördelning

Natur- och trafiknämnden tilldelas 312,1 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 26,2 miljoner kronor eller 9,2 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Natur och trafiknämnden (tkr)	Bokslut		Budget	Prognos	Förändring			Budget 2021			Skillnad budget 2020 o 2021	
	2019	2020	2020 T2	2020 T2	Volym	Satsning/ besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%	
Gator, vägar, park & naturvård	-196 137	-98 797	-221 513	0	-3 000	12 821	-114 618	-101 797	-3 000	3		
Kapitaltjänstkostnader	0	-123 716	0	-25 941	0	16 035	-165 692	-149 657	-25 941	21		
Västerundehål	-43 353	-37 817	-36 817	0	0	0	-37 817	-37 817	0	0		
Nämnd och Nämndsråd	-1 835	-1 705	-1 705	0	0	0	-1 705	-1 705	0	0		
Myndighet & Huvudmänna	-25 294	-23 906	-25 906	2 741	0	8 924	-30 089	-21 165	2 741	-11		
Summa	-266 619	-285 941	-275 941	-23 200	-3 000	37 780	-349 921	-312 141	-26 200	9		

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 0,7 miljoner kronor.

Merparten av nämndens utökade budget består av tillkommande kapitaltjänstkostnader på 25,9 miljoner kronor, vilket är en effekt av kommunens ökade investeringstakt.

En satsning på blomprogram, klottersanering och skräpplockning görs med 3 miljoner kronor.

Medel på 2 miljoner kronor omdisponeras till enheten bygg och anläggning under kommunstyrelsen.

Investeringar

Natur- och trafiknämnden tilldelas 98,3 miljoner kronor i investeringsmedel.

Sammanlagt 64,5 miljoner kronor avsätts för reinvesteringar:

- Befintligt gatubelysningsnät för att nå god el- och driftssäkerhet samt en tryggare och säkrare trafik- och parkmiljö.
- Konstruktionsbyggnader med syfte att vidmakthålla livslängd och tillståndsvärdet samt minska risk för person- och saksador
- Vägnät vilket omfattar gator, gång-cykelvägar och parkvägar där utbyte sker av beläggning och dagvattenbrunnar, nya rensbrunnar med anslutningar, ändrade dikeslöningar

samt utbyggnader av diken. Även mindre ombyggnader av korsningar, utbyte av trasiga och utslitna stängsel och räcken inom vägområdet, samt utbyte av trasiga stängsel vid bergsskärning samt kontinuerlig reinvestering i hela Nackas befintliga kommunala vägnät.

- Trafiksäkerhetsarbeten förbättrar trafiksäkerheten genom ombyggnader av gång- och cykelvägar, hastighetsreglerande åtgärder i form av refuger, avsmalningar, gupp och ändrade kurvradier.
- För Järlabro avsätts 25,3 miljoner kronor. Bron är en konstruktion i centrala Nacka som binder samman Birkaområdet i norr med Järla sjö och Ekudden i söder. Bron spänner över Värmdövägen och Saltsjöbanans spårområde. Bron är i stort behov av renovering.
- 3,5 miljoner kronor avsätts för slutprojekteringen av Kyrkviksparken i Sickla.
- För Saltsjöbadsvägen avsätts 5 miljoner kronor för att öka trafiksäkerheten och framkomligheten för cyklister och gående. Det förväntas ge positiva effekter för barn och ungdomar som ska till och från Erstavik och de stall som är belägna där samt för övriga medborgare som vill vandra i Erstavik. I investeringen ingår belysning och gångbana mellan Österviks station och Erstaviksvägen.

Tabell: Tillkommande investeringsmedel för Natur- och trafiknämnden, miljoner kronor

Projekt	Tidigare beslutad projektbudget			Förslag nytt beslut			Ny projektbudget		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Reinvest gatubelysning 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0	0,0	-20,0	-20,0
Reinvest konstruktionsbyggnader 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0	0,0	-20,0	-20,0
Reinvest vägnät 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-20,0	-20,0	0,0	-20,0	-20,0
Reinvest trafiksäkerhetsarbeten 2023	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,5	0,0	-4,5	-4,5
Järlabro	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,3	-25,3	0,0	-25,3	-25,3
Kyrkviken	0,0	-2,0	-2,0	0,0	-3,5	-3,5	0,0	-5,5	-5,5
Saltsjöbadsvägen	0,0	-8,0	-8,0	0,0	-5,0	-5,0	0,0	-13,0	-13,0
Summa Natur- och trafiknämnden	0,0	-10,0	-10,0	0,0	-98,3	-98,3	0,0	-108,3	-108,3

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för arbets- och företagsnämnden och äldrenämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa samt arbete mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Socialtjänsten utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och utgår från en evidensbaserad praktik. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet möts med varierade och effektiva arbetssätt som anpassas efter individens förutsättningar.

Arbete för att nå målet

Människor som är i behov av stöd och hjälp från socialtjänsten ska bemötas med respekt, och hänsyn ska tas till deras erfarenheter, beprövad erfarenhet och bästa tillgängliga kunskap. Det är även fokus i slutbetänkandet för den nya socialtjänstlagen "Framtidens socialtjänst" som föreslår att barns delaktighet ska förstärkas i enlighet med barnkonventionen. Under kommande år behöver arbetssätten utvecklas för att hjälpa barn att förstå sammanhanget det befinner sig i, vilka möjligheter till stöd som finns och göra barn delaktiga i en mycket hög utsträckning.

Det är fortsatt prioriterat att nå socialnämndens målgrupper i ett tidigt skede för att undvika mer omfattande, långvariga och kostsamma insatser senare.

Barn kommer att påverkas på både kort och lång sikt av pandemin och barns utsatthet kommer att märkas i nämndens verksamheter. Under sommarlovet 2020 har Bris kuratorer haft 37 procent fler samtal med barn jämfört med föregående sommar. Återkom-

mande ämnen har varit nedstämdhet, familjekonflikter och ångest. Bris observationer gäller hela Sverige men det stämmer även med erfarenheterna inom nämndens verksamheter i Nacka. Under kvartal 1 och 2 har antalet aktualiseringar kring barn och unga ökat med 18 procent i jämförelse med motsvarande kvartal 2019. Antalet inledda utredningar ligger kvar på samma nivå som motsvarande period föregående år. Antalet utredningar som avslutas med beviljad insats har ökat från cirka 47 till 55 procent, vilket betyder att fler barn behöver följas upp.

I nämndens åtgärdsplan pågår arbete med att höja kvaliteten i utredningarna och att sätta mål för insatser. Därmed ska färre barn återaktualiseras på grund av insatser som inte har rätt effekt. Att barn återaktualiseras kan bero på att nya behov uppstått eller att tidigare behov inte tillgodosetts på rätt sätt.

Personer med beroendeproblematik eller samsjuklighet är en målgrupp som är svår att nå, detta behöver utvecklas till exempel med motiverande förhållningsätt där kunden känner delaktighet.

Ytterligare ett område att arbeta med är att dämpa kostnadsutvecklingen, att verkligen säkerställa att de insatser som görs är både verksamma och att Nacka tillhör de 25 procent mest kostnadseffektiva kommunerna i landet.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Barn och vuxna med social problematik och/eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjuds individanpassade insatser som hjälper.

Arbete för att nå målet

I och med att barnkonventionen blev lag har barnens rättigheter stärkts under året. Fokus 2021 är att fortsatt se till att barnperspektivet beaktas och att lagstiftningen följs. Det gäller såväl utredningar som är riktade direkt till barn som utredningar där barn berörs där föräldrarna är föremål för utredning och insatser. Arbetssättet behöver förändras ytterligare för att göra barnen synliga i alla insatser som rör vuxna.

För barn placerade i familjehem är det av yttersta vikt att vården är av god kvalitet. Att barnen når

kunskapsmålen i skolan är centralt. Forskning visar att barn som klarar skolan har betydligt större möjligheter att leva ett självständigt liv som vuxna vilket motverkar utanförskap. Familjehemsplacerade barn når inte skolans kunskapskrav i lika hög omfattning som andra barn i Nacka. Insatsen Skolfam har hjälpt barnen att uppnå kunskapsmålen, flera barn har mycket goda resultat. Barnens skolsituation följs för att alla barn ska kunna gå ut årskurs 9 med godkända betyg. Målet är att barnen ska gå ut grundskolan med behörighet att kunna söka vidare studier. Barn i familjehemsvård har i allmänhet sämre hälsa och kommande år ska fokus riktas även på denna del.

Under 2020 har fler våldsutsatta personer, främst kvinnor, kontaktat socialtjänsten jämfört med motsvarande period föregående år. BRÅ har fått ett särskilt uppdrag från regeringen att studera möjliga åtgärder för att undvika våld i nära relationer bland unga, något som kan komma att utöka socialnämndens uppdrag. I omvärlden har antalet våldsutsatta ökat i spåren av pandemin. I Nacka har våld förekommit i fler typer av relationer och i hederskontext, vilket skiljer sig från tidigare. Det är vanligare att våldet anmäls från polismyndigheten och att det dessutom är allvarigare.

I början av september 2020 var 13 vuxna och 13 medföljande barn inskrivna på skyddade boenden, vilket är en fördubbling jämfört med samma period i fjol. Under förutsättning att det finns bostäder att tillgå kan långvariga placeringar motverkas genom tät samverkan mellan kommun och externa aktörer.

LSS-lagstiftningen ska säkerställa att den enskilde får det stöd i det dagliga livet som krävs för att uppleva samma människovärde som andra trots funktionsnedsättning. Vården och omsorgen ska genomföras och hänsyn måste tas till den enskildes självbestämmande och delaktighet. Omsorgsenhetens digitala verktyg för uppföljning på individnivå ställer frågor kring självbestämmande, delaktighet och trivsel. Omsorgsenheten ska även undersöka kundnöjdhet genom brukarenkäter och individuppföljning.

Omsorgsenheten bör i samverkan med anordnarna arbeta för att även kunder med komplexa behov får sina behov tillgodosedda i Nacka kommuns grupp- och servicebostäder.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Den som har en funktionsnedsättning ges förutsättningar att medverka i samhällslivet och kunna delta och utöva kultur och idrott. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.

Arbete för att nå målet

Under kommande år ligger fokus på intern samverkan kring vräkningsfrågor. I de fall socialnämnden får information om att någon hotas av vräkning får den enskilde stöd från kommunens hyresrådgivande socialsekreterare.

Det systematiska arbetet med att stödja personer som har sociala kontrakt att komma vidare till egen bostad har gett positiva resultat men det finns behov av att utveckla insatserna för att stötta hyresgästerna att skaffa egen bostad. Den 1 januari 2020 infördes bostadssökarstöd som erbjuds alla som bor i sociala kontrakt. Insatsen kommer att utvärderas under 2021.

Socialnämnden har antagit en långsiktig plan för att klara behovet av LSS-bostäder. Tillgången på LSS-bostäder bedöms vara god fram till år 2030 förutsatt att planen följs. Målgruppens behov prioriteras och vägs in vid planering av nya områden och nybyggnation. Fokus framåt blir att säkra att bostadsplaner följs trots inbromsningen i bostadsbyggandet. För att tillgodose tillgången på bostäder inom kundvalet LSS bostäder kommer de nya behoven inom kundvalet att marknadsföras för byggherrar och anordnare.

Utformningen av befintliga och kommande grupp- och servicebostäder behöver ses över för att säkerställa tillgången till grupp- och serviceboenden i Nacka.

Det är en utmaning att tillse att personer med komplexa beteenden kan bo i LSS bostäder i Nacka. Tendensen är att behoven inte kan tillgodoses och att placeringen sker utanför kommunen eller att kunden blir erbjuden anpassad bostad i kombination med personlig assistans.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Barn och unga lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd. Samarbetet med huvudmän, civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.

Arbete för att nå målet

Antalet föräldrar med barn som själva söker stöd ökar. Här har satsningen på digitala verktyg, som onlinebokning, varit en viktig faktor för att öka tillgängligheten.

Fisksätra barnvårdscentral och Nacka kommun erbjuder tillsammans ett utökat hembesöksprogram för alla nyblivna föräldrar i Fisksätra. Syftet är att främja barnets hälsa och att stärka föräldraskapet. Krisstöd ges till barn och föräldrar där barnet misstänks ha varit utsatt för våld inom familjen och blivit förhörd av polis. Under 2021 finansieras krisstödet genom statliga medel, men det är angeläget att stödet kan fortsätta under resterande del av budgetperioden.

Det är generellt stort fokus på att upptäcka unga i riskzon tidigt för att bryta en negativ utveckling och under 2020 finns tyvärr även i Nacka en ökad otrygghet med skjutningar och andra brott.

Skola-socialtjänst-polis-fritid (SSPF) är en förebyggande insats i form av ett samverkansforum för skola, socialtjänst, polis och fritidssektorn som ska upptäcka ungdomar i åldrarna 13-18 år i riskzonen för kriminalitet. Syftet är att tidigt erbjuda samordnade insatser för att undvika ett liv i kriminalitet eller missbruk.

Under andra halvan av 2020 har trygghetsmedel delfinansierat ytterligare en samordnare för unga i riskzon. En fortsatt satsning i form av trygghetsmedel skapar möjlighet för att de (två) samordnarna kan omfatta fler ungdomar, omfatta ungdomar i lägre åldrar och ge ytterligare stöd i samverkan till aktuella aktörer som behövs

Metoden med samverkansteam är en fortsatt viktig insats för att stödja familjer i svåra vårdnadstvister. Utvärderingar av insatsen har visat att konfliktnivån mellan föräldrar minskat och att fler lösningar i samförstånd uppnåtts. Insatsen innebär att familjer får

ett sammanhållet stöd i frågor som rör praktiska och juridiska frågor samt behandlingssamtal för personer i kris.

Det finns behov av mer motiverande arbetssätt inom kommunens verksamheter så att fler personer får stöd för sitt beroende i ett tidigare skede. Dagens insatser är i huvudsak inriktade på personer med allvarliga beroendeproblem och för personer som självmant kontaktar beroendemottagningen. Däremot saknas tillräckliga motiverande insatser för personer med "mellansvårt" beroende som inte själva söker stöd. För att möta upp behovet genomförs en utbildningssatsning av medarbetare som ska pågå till och med 2022 och utvärderas löpande.

Framåtblick 2040

När Nacka växer innebär det olika utmaningar. Staden behöver anpassas för personer med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar. Behovet av anpassade bostäder och mötesplatser är stort. De personer med funktionsnedsättning som har behov av bostad med särskild service måste kunna erbjudas boende, utifrån olika ekonomiska förutsättningar, inom Nacka kommun. Kommunen ska tillse att personer med komplexa behov ska kunna säkras trygg och kompetent omsorg i kommunen.

I och med en ökad befolkningsutveckling främst i de yngre åldrarna kommer Nacka fortsätta att möta en ökad grupp av unga i riskzon för kriminalitet och missbruk. Ungdomar rör sig över kommungränserna. Grupperingar från ett område eller kommun kan lätt förflytta sig till andra områden och inte nödvändigtvis vara hemmahörande i Nacka. Samverkan är en förutsättning för att hantera dessa situationer. Tillgång på tidiga och biståndsbedömda insatser behöver utvecklas i takt med nackaungdomarnas behov.

Socialtjänsten ska vara förebyggande och lätt tillgänglig. Genom digitalisering ska vi skapa värde och hitta smarta lösningar för de som kommer i kontakt med oss. Vår verksamhet ska vara kunskapsbaserad och handläggning och insatser ska vara av god kvalitet. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med kunder, anordnare och civilsamhälle för att säkerställa en god beredskap för framtida behov.

Resursfördelning

Socialnämnden tilldelas 898,7 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 67,2 miljoner kronor eller 8,1 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Socialnämnden	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring		Budget 2021			Slutnad budget 2020 och 2021	
				Volym	Besparing	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Barn och unga 0-18 år (IFO)	-149 881	-147 191	-158 472	-19 357	0	6 558	-173 106	-166 548	-19 357	13,2%
Vuxna 19-64 år (IFO)	-54 583	-58 667	-56 161	-2 332	0	18 538	-79 537	-60 999	-2 332	4,0%
Personer med funktionsnedsättning 0-64 år	-473 709	-490 366	-504 793	-43 367	-2 820	33 387	-569 940	-536 553	-46 187	9,4%
Gemensam socialgänt	-6 588	-5 056	-5 056	0	0	0	-5 056	-5 056	0	0,0%
Nämnd och nämndstöd	-2 347	-2 348	-2 448	-150	0	0	-2 398	-2 398	-150	6,3%
Myndighet & Huvudmann	-120 873	-128 028	-128 028	839	0	0	-127 189	-127 189	839	-0,7%
Summa	807 982	-81 556	-854 958	-64 367	-2 820	58 483	-957 226	-898 743	-67 187	8,1%

Förändring med -tecken framför betyder en utökad budget

Av nämndens budget avser 64,4 miljoner kronor volymökningar främst för barn och unga samt personer med funktionsnedsättning. I volymökningar ingår också justeringar på grund av ny hyresmodell med 4,3 miljoner kronor.

Checkökning görs för bostad med särskild service enligt LSS med 0,8 miljoner kronor.

Checkökning görs på 4 procent vilket motsvarar 2 miljoner kronor.

En satsning görs på drogförebyggande verksamhet för unga och en bättre samverkan med skolan motsvarande 1 miljon kronor.

1 miljon kronor ur Trygghetspaketet flyttas till socialnämnden från kommunstyrelsen för att permanenta en utökning av verksamheten med Polarna.

En besparing görs på myndighets- och huvudmannaheter med 1 miljon kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret

avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor. Som hemkommun ansvarar nämnden dessutom för vissa myndighetsuppgifter.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämndens kvalitetssystem omfattar elevernas resultat i grund- och gymnasieskola, enkätresultat som visar elevers och föräldrars uppfattning om verksamheterna och statistik över personalens utbildning.

Ytterligare underlag kommer från observationer i verksamheten, som pedagoger från andra kommuner genomför vid ett antal förskolor och skolor varje år, samt i fördjupningsstudier och i samtal med förskolor och skolor.

Kvalitetssystemet genomsyras av barnperspektivet, det vill säga att alla barn och elever i Nackas förskolor och skolor ska ha hög kvalitet i utbildningen oavsett huvudmannaskap.

Utbildningsnämnden menar att det systematiska kvalitetsarbetet ger en god grund för att uppnå målet framöver. Utbildningsenheten följer de kommunjämförelser som publiceras nationellt.

Skolverkets slojade redovisning av statistik kan innebära svårigheter att följa upp flera indikatorer och enkelt jämföra utfall med andra kommuner.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Alla barn och elever utvecklas maximalt. Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden menar att det systematiska kvalitetsarbetet ger en god grund för att uppnå målet

framöver. Det är viktigt att fortsätta med sammanställningar av elevresultat samt dialoger om resultaten med chefer och huvudmän.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet. Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande.

Arbete för att nå målet

Utbildningsnämnden menar att det systematiska kvalitetsarbetet ger en god grund för att uppnå målet framöver. Utbildningsenheten har samtal med rektorer som inte når upp till den angivna lägstanivån.

Under hösten 2020 genomförs en särskild studie om trygghet och trygghetsarbete i grundskolan. Kartläggningen kan ge underlag för nämndens fortsatta satsningar.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

Arbete för att nå målet

Samarbete med förskolor, skolor och huvudmän är ett viktigt led i arbetet med att nå målet. Utbildningsenheten ordnar regelbundet möten för chefer och huvudmän och har också många kontakter i samband med skolvalet och inför nyetableringar. Om pandemin fortsätter att innebära restriktioner kommer aktiviteterna att anpassas och till exempel genomföras digitalt.

Framåtblick 2040

Det är en utmaning att säkra en god tillgång till platser i förskola och skola när Nacka växer. Utbyggnaden kräver gott samarbete med kommunen, byggherrar och huvudmän. Nacka behöver ytterligare cirka 3 000 förskoleplatser, cirka 5 000 förskoleklass- och grundskoleplatser samt 800 -1000 nya gymnasieplatser. Behovet av särskoleplatser har ökat de senaste åren och kommer också att öka i takt med att befolkningen växer.

För att utbildningen i Nacka ska fortsätta hålla hög kvalitet måste kommunen även fortsättningsvis vara

en attraktiv skolkommun att verka i. Anordnare med kvalitetsutveckling i framkant måste vilja driva verksamhet här. Resultatet i utbildningsenhetens årliga enkät visar att huvudmännen genomgående är nöjda med att verka i kommunen. Viss kritik framförs dock för nivån på den ekonomiska ersättningen.

För att kundvalssystemet ska fungera väl och måluppfyllelsen fortsätta vara hög, behöver kvaliteten vara god på flertalet förskolor och skolor. Dessutom måste de uppfattas som attraktiva val för föräldrar och elever. Tillsammans med de professionella behöver de lokalt ansvariga ges stort utrymme att planera, utföra och utveckla verksamheten. Vid sidan av välfungerande system för kundval och finansiering kan utbildningsnämndens kvalitetsarbete utgöra stöd.

I verksamheterna är det en utmaning att rekrytera utbildad personal, det gäller särskilt förskola, fritidshem och särskola.

Resursfördelning

Utbildningsnämnden tilldelas 2 960,1 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 42,6 miljoner kronor eller 1,5 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Utbildningsnämnden (tkr)	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020 T2	Förändring		Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
				Volym	Struktur/hoppning	Inträde	Kostnad	Netto	tkr	%
Förskola och pedagogisk omsorg	-728 157	-732 279	-720 278	-500	-16 000	108 986	-857 765	-748 779	-16 500	2,3%
Fritidshem	-205 980	-213 625	-202 625	10 300	0	50 286	-253 611	-203 325	10 300	-4,8%
Förskoleklass, check	-61 281	-63 471	-63 471	818	-1 254	720	-64 627	-63 907	-436	0,7%
Grundskola, check	-1 107 452	-1 131 122	-1 132 122	-11 635	-24 080	19 100	-1 185 937	-1 166 837	-35 715	3,2%
Grundskola, check	-31 670	-35 062	-33 063	1 802	-666	110	-34 036	-33 926	1 136	-3,2%
Öppen fritidsverksamhet, check	-5 861	-6 060	-6 060	0	0	81	-4 141	-4 060	0	0,0%
Gymnasieskola, check	-383 331	-410 442	-404 441	-8 737	0	9 750	-428 928	-419 178	-8 737	2,1%
Gymnasiesärskola, check	-14 100	-13 823	-15 822	-5 838	0	260	-19 921	-19 661	-5 838	42,2%
Livsvärdighetsressurs	-268 970	-272 558	-259 558	0	11 000	5 135	-266 692	-261 558	11 000	-4,0%
Öppen förskola	-8 236	-8 130	-8 130	0	0	0	-8 130	-8 130	0	0,0%
Forskning & utveckling	-1 147	-2 545	-1 545	0	500	0	-2 045	-2 045	500	-19,6%
Nämnd & nämndstöd	0	-1 313	0	0	0	0	-1 312	-1 312	0	0,0%
Hyrighet & Huvudmänna	-24 796	-27 087	-26 400	203	1 500	0	-25 384	-25 384	1 703	-6,3%
Samtals	-2 840 981	-2 917 511	-2 873 516	-13 587	-29 800	194 426	-3 154 532	-2 960 103	-43 527	1,5%

Förändring med -tecken framför betyder en utökad budget

Ett ökat antal barn och elever inom utbildningsområdet ger en utökad volymbudget med 13,6 miljoner kronor men det innebär ändå en ökning med 57,6 miljoner kronor jämfört med prognosen för 2020

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 0,2 miljoner kronor.

Satsningar görs med checkhöjningar inom förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola med 2 procent motsvarande 42 miljoner kronor.

En ny bedömning av snittkostnader för individresursen medför en besparing på 11 miljoner kronor inom likvärdighetsresursen.

En besparing görs på 2 miljon kronor inom forskning och utveckling och myndighets- och huvudmannaheter.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.

Äldrenämnden

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, exklusive ekonomiskt bistånd samt kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd avseende personer över 65 år. I detta ingår ansvar som ytterst vårdgivare enligt 11 kap 1§ hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar för myndighetsutövning för den enskilde samt finansiering och kvalitetsuppföljning av utförare och anordnare inom området.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov. Insatser som erbjuds håller en hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses med varierade och effektiva arbetssätt som anpassas efter individens förutsättningar och behov.

Arbete för att nå målet

Äldrenämnden har höga ambitioner för digitalisering och välfärdsteknik. Äldreenheten kommer därför att, i samarbete med digitaliseringsenheten, ta fram en digital färdplan utifrån strategin för hälsosamt åldrande. Möjligheten att ha mobila trygghetslarm och digital tillsyn sprids så att fler tar del av insatsen. Under hösten fortsätter enheten att informera om den nya insatsen tekniskt stöd i hemmet samt skapa nya

insatser som till exempel digital träffpunkt/mötesplats och digitala fallförebyggande insatser.

Nacka kommun ligger i topp i Stockholms län när det gäller kundnöjdhet på särskilda boenden, enligt Koladas mätning 2019. Den pågående pandemin har synliggjort betydelsen av systematiskt kvalitetsarbete. Kompetensförsörjning och utveckling är områden som nämnden behöver följa noggrant. För att möta den demografiska utmaningen och kunna ge rätt stöd är det särskilt viktigt att utreda kundens behov och öka andelen individuppföljningar.

Äldreenhetens översyn av hemtjänsten, Hemtjänst 2.0, innebär rekommendationer för hur hemtjänsten ska kunna utvecklas hållbart så att sköra äldre får sina behov tillgodosedda med god kvalitet.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Seniorer känner sig trygga och är delaktiga i hur omsorgen utformas. Individens behov är i centrum för utformandet av stödet och samordnas utifrån individens förutsättningar. Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet motverkas genom förebyggande arbete. Anhöriga och närstående erbjuds stöd och hjälp.

Arbete för att nå målet

Individens behov i centrum, IBIC, är ett systematiskt behovsinriktat arbetssätt. Syftet är att beskriva individens behov på ett likvärdigt sätt i hela landet och att ge individen möjlighet att stärka sina egna resurser. IBIC säkerställer att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina behov och inte utifrån tillgängliga insatser. IBIC möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå samt kvalitetsjämförelser mellan anordnare. Projektet har återupptagits efter den paus som blev nödvändig på grund av pandemin.

2019 påbörjades ett utvecklingsarbete av biståndshandläggarnas arbetssätt för att möta slutenvårdens krav på en snabbare process och öka tillgängligheten för seniorerna. Syftet är att den enskilde ska uppleva en samordnad och trygg utskrivningsprocess. Den nya organisationen sjuösattes precis före pandemin och ska följas upp under hösten 2020.

Kontinuiteten i hemtjänsten är viktig för att kunden ska känna trygghet. Under 2019 förbättrades kontinuiteten och den har förbättrats ytterligare under

pandemin. Arbetet med att bibehålla nuvarande nivå ingår som en av rekommendationerna i översynen Hemtjänst 2.0.

Anhöriga har påverkats på många sätt av pandemin, besöksförbud och stängd dagverksamhet har medfört negativa konsekvenser. Anhörigstödjarnas arbete har anpassats och äldreheten behöver tillsammans med Valfärd samhällsservice titta på hur deras stöd kan anpassas ytterligare. Det kan till exempel handla om ökad digital tillgänglighet och större tillgänglighet via telefon.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande och som möjliggör välbefinnande hela livet. Seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden. Det finns lättillgängliga dagverksamheter och mötesplatser som stimulerar till god fysisk, psykisk- och social hälsa.

Arbete för att nå målet

I strategin för hälsosamt åldrande är målet att Nackas seniorer ska ha goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Strategin bygger på världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi och handlingsplan för åldrande och hälsa där centrala delar är att motverka social isolering och ofrivillig ensamhet. Under 2021 fortsätter genomförandet av handlingsplanen för en äldrevänlig kommun inom sex strategiska utvecklingsområden. En grundförutsättning för framgång är att Nackas seniorer är delaktiga i genomförandet och att samverkan sker inom kommunen.

Förändring av kvalitetskrav och inriktning på dagverksamheterna samt en ny öppen mötesplats gjorde att förutsättningarna såg mycket positiva ut i januari 2020. I och med pandemin arbetar äldreheten istället för att ställa om och hitta alternativ. Dagverksamheten beräknas kunna återöppna på ett anpassat sätt i och med att det nationella besöksförbudet på särskilt boende för äldre hävs från den 1 oktober.

Att hitta rätt kommunikationskanaler är a och o och det ökade samarbetet med kommunikationsenheten som utvecklats under våren 2020 behöver fortsätta. Utöver informationsspridning via biståndshandläggare och anordnare kan det handla om annonser, intervjuer på nacka.se, filmer, foton och text i sociala

medier eller kommunikation via pensionärsföreningar. Arbetet med att lansera Seniorguiden ska slutföras.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället. Tillsammans utvecklar vi effektiva arbetsätt för att möta det ökade antalet seniorers behov.

Arbete för att nå målet

När Nacka utvecklas bevakas äldreperspektivet i stadsbyggnadsprojekt, det gäller särskilda boenden, trygghetsbostäder och seniorbostäder. Antalet tillgängliga platser på särskilda boenden följs så att det fortsätter att vara möjligt att verkställa ett beslut inom 90 dagar. I november varje år görs en behovsprognos, nästa sträcker sig till 2041. Tillgången till platser på särskilt boende är god, men det neddragna byggnadstempot med framflyttning av byggstart på bland annat Järlahöjden kommer att påverka framtida prognos.

Trygghetsbostäder är hyresrätter eller bostadsrätter där de boende har tillgång till personal och gemensamma utrymmen. 2019 öppnade Silver Life-Gränge Strand med särskilt boende och 130 lägenheter för trygghetsboende, inflyttningen pågår till och med år 2023. Dessutom planeras trygghetsboenden på Nya gatan, i Orminge centrum, Saltsjöbaden och Älta centrum. Ett utbud av seniorbostäder med olika upplåtelseformer skulle med största sannolikhet underlätta rörligheten på bostadsmarknaden och fördroja behovet av platser på särskilt boende.

En förändrad lagstiftning har snabbat på utskrivningsprocessen från slutenvården. För att hemgången ska upplevas som trygg krävs god samverkan med slutenvård, primärvård och anordnare. Fler insatser kommer att behövas för att minska risken för fall, där är samverkan och utbildning viktig.

För att göra det lättare för seniorer att komma i kontakt civilsamhället och föreningar har projektet Lyssna på seniorer genomförts. Syftet är att öka seniorenns egenmakt i form av en webbguide med samlad information om kommunala insatser, vårdgivare,

aktiviteter, mötesplatser och organisationer som vänder sig till seniorer bosatta i Nacka.

Framåtblick 2040

År 2020 har varit ett speciellt år då vi befinner oss mitt i en pandemi. Nacka är en stor kommun och tillhör den hårt drabbade Stockholmsregionen. Det påverkar prognosen för antalet personer med behov av stöd under 2021.

Fram till 2035 kommer antalet seniorer öka från 16 000 till 24 000, en ökning på cirka 33 procent. Andelen 80 år eller äldre kommer från att utgöra en fjärdedel öka till en tredjedel. Enligt prognosen kommer ytterligare cirka 650 personer att ha behov av särskilt boende till år 2035. Antalet hemtjänstkunder kommer att öka med cirka 90 procent fram till 2035. Hänsyn har inte tagits till faktorer som kan minska behovet av hemtjänst som att hälsan förbättras och ny välfärdsteknik införs.

Kompetensförsörjningen står inför stora utmaningar. Bristen på kompetens riskerar att urholka kvaliteten för seniorerna. Det stora antalet medarbetare inom äldreomsorgen återfinns bland anordnare och utförare som konkurrerar om rätt kompetens. För att möta dessa utmaningar finns sedan 2018 en strategi för hälsosamt åldrande i Nacka.

Precis innan pandemin bröt ut initierades en ny organisation på äldreområdet för att framtidssäkra organisationen och göra anpassningar till den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården (LUS). Omorganisationen behöver följas och det är av stor vikt att enhetens personella resurser matchar ökade krav och ökat antal kunder.

Resursfördelning

Äldrenämnden tilldelas 866,2 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 33,6 miljoner kronor eller 4,0 procent jämfört med 2020.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Äldrenämnden (tkr)	Bokslut		Prognos	Förändring		Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
	2019	2020	2020 T1	Satsning	Besparing	Inskät	Kostnad	Netto	tkr	%
Särskilt boende - check	-439 767	-449 459	-436 659	5 612	-14 327	27 120	-485 294	-458 174	-8 715	1,9%
Särskilt boende - avtal	-1 114	-43 962	-43 136	-1 187	0	2 208	-47 357	-45 149	-1 187	2,7%
Hemgång	-194 535	-195 700	-197 300	-7 513	-10 000	26 430	-239 643	-213 213	-17 513	8,9%
Verksamhet med bistånd till LSS - check	-15 198	-21 587	-20 187	-4 412	0	0	-25 999	-25 999	-4 412	20,4%
Enkeltboende äldre - check	-7 178	-8 943	-2 100	0	0	600	-9 543	-8 943	0	0,0%
Korttidsvård - ej check	-16 771	-17 334	-18 804	-468	0	2 390	-20 192	-17 802	-468	2,7%
Trygghetslarm - ej check	-8 601	-9 533	-8 600	-257	0	2 200	-11 990	-9 790	-257	2,7%
Övrig verksamhet	-39 331	-38 387	-36 011	-661	-1 500	1 295	-41 843	-40 548	-2 161	5,6%
Nämnd och nämndsarb	-1 300	-1 605	-1 605	0	0	0	-1 605	-1 605	0	0,0%
Myndighet & Huvudmann	-44 433	-46 094	-46 094	912	250	0	-44 932	-44 932	1 162	-2,5%
Summa	825 573	832 602	-18 494	-1 971	-25 577	62 245	-928 577	868 154	-33 551	4,0%

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

8 miljoner kronor av den utökade budgeten beror på volymförändringar.

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 0,9 miljoner kronor.

Checken för särskilt boende höjs med 2 procent motsvarande 9 miljoner kronor.

Ytterligare en satsning på särskilt boende görs mot demensinriktning motsvarande 5,3 miljoner kronor.

Checken för hemtjänst höjs med 4 procent vilket motsvarar 8 miljoner kronor.

En särskild satsning på 2 miljoner kronor inom hemtjänst görs till en prestationsbaserad ersättning, som en bonus till hemtjänstanordnare som har hög personalkontinuitet.

En satsning för anhöriga och arbete mot ensamhet görs motsvarande 1 miljon kronor.

En satsning görs på öppen mötesplats om 0,5 miljoner kronor för att öppna verksamheten.

En besparing görs på 0,3 miljon kronor på myndighets- och huvudmannaheter.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021-2023.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att de Nackabor som inte själva kan ta tillvara på sina rättigheter på grund av exempelvis sjukdom eller låg ålder, kan få stöd av god man eller förvaltare. I uppdraget ingår att snabbt utse kompetenta gode män eller förvaltare och att genom tillsyn kontrollera hur de utför sitt uppdrag.

Nämndens fokusområde 2021–2023

Maximalt värde för skattepengarna

Nämndens fokusområde

Rätt från början och i rätt tid.

Arbete för att nå målet

Nämnden bidrar till att skattepengarna används på bästa sätt genom att ha låga kostnader och en verksamhet med hög effektivitet.

Nämnden har sedan flera år en effektiv process för att granska de redovisningarna som gode männen lämnar in. Nämndens ambition är att samtliga årsräkningar ska vara fullständigt granskade och kompletterade senast den 30 september. För att uppnå målet behöver användningen av befintliga digitala tjänster ökas.

Genom kontinuerligt arbete med kompetensutveckling och fokus på hög kvalitet och rättssäkerhet, samt att i beslut ge tydlig bakgrund och motivering till besluten, försöker nämnden minimera andelen beslut vars utfall ändras efter överklagande beslut som ändras efter prövning i domstol till, och beslut i tingsrätten.

Bästa utveckling för alla

Nämndens fokusområde

Huvudmannens intresse står i fokus.

Arbete för att nå målet

Gode männen ska verka för huvudmännens bästa genom att så långt som möjligt tillse att de inte lider

vare sig ekonomiska eller personliga rättsförluster. Gode männen ska vara aktiva i att huvudmännens rättigheter och skyldigheter bevakas och tillvaratas.

För att säkerställa tillgången till gode män måste kommunen göra det attraktivt att vara god man i Nacka. Nämnden erbjuder god service till gode männen och förenar detta med effektiv tillsyn. Nöjdheten hos huvudmän och gode män följs upp varje höst, via en enkät i samarbete med andra kommuner.

Normalt presenteras resultatet av enkäten för de gode männen vid ett informationsmöte. Syftet är att återkoppla utfall, informera om åtgärder samt föra dialog om möjlig utveckling.

För att öka måluppfyllelsen genomförs utbildning och certifiering av gode män, parallellt med den fortsatta utvecklingen av service. Bland annat erbjuds en fördjupad grundutbildning för gode män och öppet hus där e-tjänster demonstreras. Möjligheten att genomföra utbildningar och träffar under 2020 påverkas av pandemin och det gäller eventuellt även under 2021. Nämnden överväger digitala alternativ, men ser flera nackdelar i förhållande till att erbjuda fysiska möten.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nämndens fokusområde

Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag.

Arbete för att nå målet

Gode män erbjuds att lämna in redovisningar digitalt. För att ytterligare stimulera till att redovisa via e-tjänst får de som gör detta sitt arvode tidigare, förutsatt att redovisningen är korrekt. Flera nya e-tjänster har skapats för att förenkla för de gode männen, till exempel ansökan om uttagstillstånd. Nämnden planerar aktiviteter för att få fler att välja digitala tjänster så snart pandemiläget tillåter.

Nämnden har även målsättningen att användningen av bil i uppdraget ska minska.

Stark och balanserad tillväxt

Nämndens fokusområde

Alla huvudmän har en kompetent god man.

Arbete för att nå målet

Nämnden säkrar att de som vill vara god man har rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Alla som vill bli god man måste genomföra ett digitalt kunskapstest och nämnden kräver att man deltar i återkommande kompetensutveckling. Nämnden har sedan 2017 en process för certifiering av gode män. Certifieringen innebär att gode männen blir kvalitetssäkrade och får möjlighet att bli mentor.

Målsättningen för hur fort man ska få en god man är 2 månader.

Framåtblick 2040

Behovet av gode män ökar i takt med att befolkningen blir äldre. Nämndens främsta utmaning är att möta det ökande behovet med fortsatt hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Utmaningen är tude-lad: de gode männen ska rekryteras till uppdraget och gärna attraheras till ett långvarigt engagemang, vilket kräver bra rekryteringsprocesser och god service. Kommunen ska också säkerställa att de gode männen har rätt kompetens och verkar utifrån huvudmännens fokus, vilket uppnås genom fortsatt arbete med utbildning och certifiering samt möjlighet till erfarenhetsutbyte. Fortsatt digitalisering och process- och verksamhetsutveckling, i dialog med både huvudmän och gode män, är verktyg för att möta

behovsökningen.

Den 1 juli 2017 infördes framtidsfullmakter i Sverige. Det innebär att en person i förtid kan besluta att någon annan ska ta till vara ens intressen när man själv inte längre har den förmågan. Överförmyndaren har ett visst tillsynsansvar kopplat till framtidsfullmakter men det är inte alls lika omfattande som för gode män. Det är för tidigt att dra slutsatser om eventuella konsekvenser för nämndens uppdrag och belastningen på verksamheten.

Resursfördelning

Överförmyndarnämnden tilldelas 7,9 miljoner kronor för 2021, vilket är en minskning med 0,2 miljoner kronor vilket motsvarar 2,2 procent.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Överförmyndarnämnden (tkr)	Bokslut		Prognos 2020 T2	Förändring		Budget 2021			Skillnad budget 2020 och 2021	
	2019	2020		Volym	Satsning/ besparing	Inläkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Överförmynderverksamhet	-3 707	-3 707	-2 757	1 120	0	0	-2 587	-2 587	1 120	-30,2%
Nämnd & nämndstöd	-171	-171	-241	-78	0	0	-249	-249	-78	45,6%
Myndighet & Huvudmän	-4 327	-4 244	-5 444	-865	0	0	-5 109	-5 109	-865	20,4%
Summa	-8 205	-8 122	-8 442	177	0	0	-7 944	-7 944	177	-2,2%

Förändring med - tecken visar förändring mot utgående budget

Justeringar på grund av ny hyresmodell ger en minskning på 0,2 miljoner kronor.

Investeringar

Nämnden har inga nya investeringsmedel för 2021–2023.